De vreme ce oamenii aceia erau hotărîţi să-l apere, nu era de loc imposibil ca vre-unul dintre ei să fi plecat pentru a le da instrucţiuni.

Era foarte hotărîtă sa nu urmeze aceste instrucţiuni, dar cu toate acestea dorea să le cunoască.

Lupta devine mult mai uşoară când cunoşti voinţa adversarului.

Rezultatul acestor gânduri repezi fu că tînăra doamnă se aplecă, ridică hârtia şi o desfăcu.

Nu se înşelase; era o scrisoare. Numai că scrisoarea aceasta nu conţinea de loc ceea-ce s'ar fi aşteptat dânsa să găsească.

«Doamnă, spunea scrisoarea,

«Eŭ am aceiaşi duşmani ca şi d-ta, «Măştile galbene».

— «Măştile galbene»! murmură dânsa, înfiorându-se.

Şi'şi continuă cititul:

«Duceţi-vĕ la Kiew, şi trageţi la hotelul Dimitri, calea Gregory... Eŭ voiŭ pândi sosirea d-voastră.

«Lasă deschisă uşa camerii, pentru ca să mă pot apropia de d-ta, fără a deşcepta atenţia cui-va.

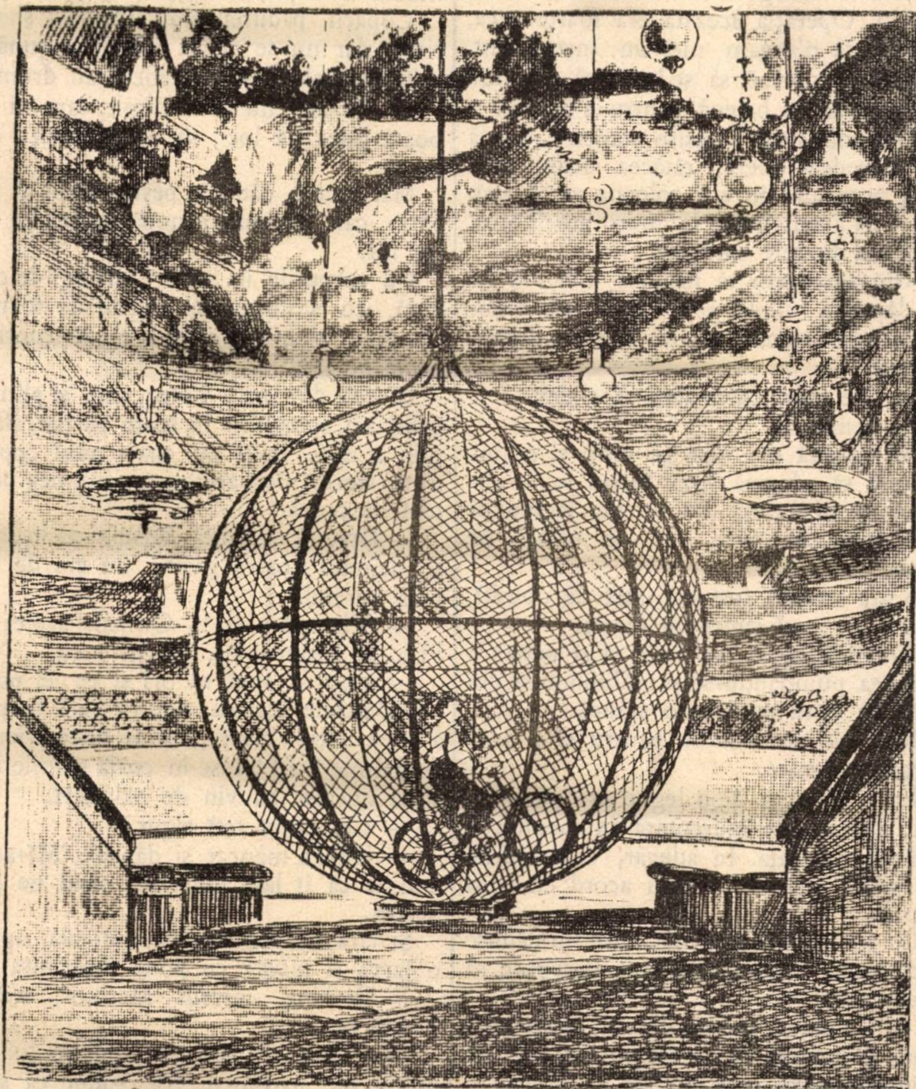
«Sunt silită să iaŭ toate măsurile de precauţiune, căci sunt întovărăşită de un amic devotat şi de un duşman sigur.

«Cred că voiŭ putea să-ţi fiŭ de folos şi te rog să mĕ crezi pe cuvînt.

«*Your Truly*

«Semnat: Violetta Fowler».

(Va urma)

O nouă invenţie

«GLOBUL VIEŢEI» DIN BERLIN

Nouă invenţiune

După ce cunoscuta «Roată gigantică» (Roata morţii) Looping the loup, care a avut mai multe victime, a fost aproape dată uitărei, un biciclist a fost mult admirat într'un circ din Berlin, umblând cu bicicleta sa într'un glob de sîrmă, şi anume în toate direcţiunile. Lucrul nu pare a fi aşa de primejdios ca roata gigantică Looping the loup, însă se poate considera ca o adevĕrată artă.

INSULELE FEROË ŞI JEAN-MAYEN

Insulele Feroe saŭ Feré sunt o serie de insule cari se ridică de la 300 la 400 de metri d'asupra nivelului mărei. Acest grup este situat în mijlocul oceanului Glacial între Setlande şi Islanda. Intre aceste insule sunt canaluri de apă foarte adânci d'asupra cărora sbor sute de păsări acuatice.

Aceste pasări se aşează cu miile şi cu milioanele în văgăuni pentru a-şi depune ouăle. Cei mai însemnaţi munţi unde se aşează păsările acuatice sunt în spre vest. Indigenii—cu pericolul vieţei lor—se agaţă pe aceste stânci periculoase pentru a lua ouele şi pentru a ucide aceste pasări ale apelor. Din fulgii păsărilor indigenii fac un comerţ întins.

După un drum de două zile călătorul Rabot ajunse din insula Fere în Islanda. Capitala acestei insule este un sat sărăcăcios unde se văd numai barace de lemn înconjurate de munţi înalţi şi suri, Cel mai frumos edificiŭ este palatul parlamentului islandez. Islanda avînd. după cum se ştie, o organizaţiune aproape independentă de a Danemarcei. Camerile islandeze se compun din 36 de membrii: 24 deputaţi şi 12 senatori. Dezbaterile Camerei sunt cu totul reci ca şi clima acestei ţări joase. De la Reykjawik călătorul nu se poate lipsi de a face o excursiune la faimoşii gaizeri, aceste ţişnituri de apă caldă cari n'aŭ de fel importanţa care li se daŭ. Erupţiunile aŭ devenit rare şi activitatea vulcanică e pe cale a se stinge.

Vizitând coasta nordică a Islandei, mai ales oraşul d'Akrneyri, d. Robat găsi acolo numai vre-o trei arbori, singura vegetaţiune care există acolo. Pretutindeni de altfel nu se găsesc de cât stufişuri de ulmi înalte de 1 m. 50.

Trunchiul lor e gros ca pumnul. D. Rabot — socotind centrurile concentrice—a descoperit vîrsta lor de 50 ani.

De acolo d. Rabot se îndreptă către insula Jean-Mayen pe vaporul «Chateaurenault». Ministrul marinei dăduse ordin acestui bastiment ca să se ducă să exploateze insula în chestiune perdută în mijlocul oceanului glacial:

«Muzeul d'acolo nu posedă nici o colecţiune care să previe din aceste ţinuturi polare, spre nenorocul ştiinţei. Vaporul ajungând în faţa insulei, întâlni gheţari plutitori din care cauză trebui să bată în retragere. Totuşi d. Rabot putu să facă observaţiuni curioase asupra gheţarilor din această regiune.

El a constatat că apele relativ calde se întâlnesc în această parte a oceanului Glacial. La suprafaţa mărei temperatura era de 7° aproape de ţărm.

Din călătoria lui în Islanda Rabot a a dus colecţiuni geologice şi zoologice care aŭ mărit cunoştinţele noastre asupra faunei acestei insule îndepărtate.

Intr'o conferinţă ţinută la societatea internaţională de geologie, d Rabot a arătat că în diferite timpurĭ marina franceză a întreprins glorioase expediţiunĭ ştiinţifice în aceste ţinuturĭ. Cu timpul însă Francezii s'aŭ lăsat de aceste expediţiunĭ care aŭ fost reluate de marina germană cu maĭ mult succes

Blaz.

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

— Drace!.. aventura acasta va fi găsită puţin cam prea exagerată, şi cu drept cuvînt...

«Cu toate acestea cine a avut ca biberon un cocotier, poate foarte bine să aibă ca doică o balenă.

«Cu atât maĭ răŭ pentru aceĭ care nu ne vor crede.

«Acuma, să procedăm la operarea d-neĭ Ionas!..

Şi zicând acestea, apucă cu amândouă mâinele colţul narvaluluĭ, care era adânc împlântat în carnea baleneĭ.

In timpul acesta, Merinos se silea să menţie barca în loc.

— Drace!... dar ştiĭ că e bine înfipt!... exclamă dânsul.

Balena respira sgomotos şi se agita.

— Staĭ nemişcată, d-nă Ionas, e pentru propriul tăŭ bine.

Şi trase din noŭ cu putere, când într'o parte, când într'alta, cu nişte mişcărĭ aşa de brute, în cât masa enormă a bestieĭ se înfioră.

Dintele începuse să se clatine; sângele curgea în abundenţă, udând mâinele operatoruluĭ.

— Incet!... încet!.. curaj, d-nă Ionas, şi maĭ cu seamă, vezĭ să nu cum-va să-mĭ facĭ vre-o prostie.

Şi sgudui colţul cu o îndoită violenţă.

In sfârşit, balena făcu o mişcare bruscă, şi apărătorul narvaluluĭ rămase în mâna luĭ Totor, care se rostogoli împreună cu dânsul în apă.

Merinos voi să-ĭ întindă mâna pentru a'l trage în barcă, dar parizianul refuză.

— Nu, zise dênsul; mĕ voiŭ folosi de acest prilej pentru a face o baie de apă caldă.

Cincĭ minute după aceea acostaŭ amândouĭ.

Soarele apunea.

—Să ne culcăm, zise Totor; patul va fi puţin cam tare, dar suntem ruptĭ de oboseală şi nu'l vom maĭ simţi.

Pămêntul era acoperit peste tot de un nisip fin; dar bucăţĭ marĭ de coraliŭ alb încurcaŭ locul, aşa în cât numaĭ cu mare greutate îşĭ putură face ceĭ douĭ tinerĭ un culcuş.

Se lungiră şi adormiră duşĭ.

A doua zi dimineaţa dejunară iarăşĭ cu lapte de balenă.

Restul zileĭ şi-l petrecură umplând barca cu nisip şi cu pietre de coraliŭ, pentru a fi sigurĭ că valurile nu le vor răpi-o. Operaţia aceasta era foarte grea, pentru că n'aveam nicĭ un instrument.

Seara socoteaŭ să se întoarcă din noŭ înnot pînă la balenă pentru a dejuna.

Dar monstrul părăsise stânca; veselă că se vedea liberă, rătăcea acum prin bae, aruncând în aer coloana sa de apă.

— N'avem noroc!.. murmură Totor, ridicând braţele spre cer.

«Eŭ socoteam să instalez aicĭ un fel de lăptărie model şi o fabrică de brânzeturĭ de balenă... Acum iată-ne decepţionaţĭ.

— Ne vom culca fără să cinăm.

— Amen!

Se lungiră din noŭ pe nisip şi se încercară să adormă. Dar lucrul le fu absolut cu neputinţă din pricina legiunilor de insecte de nisip carĭ se urcară pe dênşiĭ.

Seara trecută fuseseră atât de obosiţĭ, în cât nu maĭ simţiseră nimic.

Trebuiră să se scoale şi să'şĭ petreacă noaptea plimbându-se şi odihnindu-se din când în când pe câte o stâncă.

Răsăritul soareluĭ fu pentru eĭ o adevărată eliberare.

La o distanţă de o leghe era pădurea. Din instinct, se îndreptară într'acolo; îĭ atrăgea verdeaţa. In adevăr, stomacurile lor goale eraŭ de comun acord cu acest impuls.

Cu tot optimismul sĕŭ, care nu dăduse nicĭ odată greş, parizianul începuse să murmure.

— Ce naiba, spunea dênsul, câtă vreme vom fi nevoiţĭ să ne trudim aşa de răŭ mintea pentru o mizerabilă de hrană?

«N'avem nicĭ un singur moment pentru a ne putea aduce aminte că suntem nişte naufragiaţĭ amatorĭ.. nişte oamenĭ plecaţĭ să se distreze, să se bucure de viaţă!..

«Australia, în comparaţie cu insulele acestea, era o adevărată bijuterie.

Da, sărmanul meŭ amic; acolo era de noĭ!

«Acum, cu aventurile acestea pline de primejdiĭ, viaţa a început să devie din cale afară grea.

Ah, dacă aşĭ putea avea în mână pe brigandul acela de Dick!

— Eŭ sunt de părere că domnul acela va trebui să ne cadă vre-o dată în mână şi atuncĭ va plăti scump toate câte ne-a făcut să le îndurăm.

«Dar, aşteptând, trebue să găsim ceva care să ne scoată din încurcătură pentru un moment.

Fără îndoială, trebuiaŭ să găsească ceva; dar nenorocul îĭ urmărea şi de astădată.

Intrară în pădure; era cât se poate de frumoasă, dar de o sterilitate absolută.

Eraŭ acolo numaĭ păsărele cântătoare de toate culorile şi de toate nuanţele, păsărele carĭ zburaŭ în stolurĭ la cel maĭ mic zgomot.

— Le-aşĭ mânca crude! exclamă Totor.

«Ah, dacă aşĭ putea avea acum frumoasa mea puşcă de vânătoare!..

Copaciĭ păduriĭ eraŭ frumoşĭ şi variaţĭ; dar nu se vedea nimic mişunând prin fugerele dese carĭ încurcaŭ drumul.

— Pe aicĭ nu este nimic care să ne poată ţinea pe loc; să mergem maĭ departe.

Maĭ încolo dădură peste şerpĭ şi şopârle, carĭ deveniră o nouă piedică în calea lor.

Cu corpurile în sudorĭ, sfârşiţĭ de căldură, cu stomacurile urlând de foame, ceĭ douĭ tinerĭ începură să fie cuprinşĭ de disperare.

In cele din urmă Totor, care 'şĭ plimba ochiĭ săĭ scrutătorĭ în toate părţile, sfârşi prin a zări, lipiţĭ de coaja unuĭ copac, nişte viermĭ carĭ atingeaŭ grosimea uneĭ ţevĭ de puşcă.

— Drace! exclamă dânsul, iată în sfârşit dejunul nostru găsit; nu era de loc prea curând.

— Viermiĭ aceia!.. Omizile acelea!... Pf!.. E desgustător, dragul meŭ.

— Poţĭ să spuĭ tu orĭ şi ce veĭ pofti.

«Omizele acestea, pentru carĭ tu parĭ a avea atâta dispreţ, sunt nişte viermĭ de palmierĭ. Eĭ trăesc în coaja palmierilor şi se nutresc cu vin de palmierĭ.

— Cel puţin eştĭ sigur?

— Tata a mâncat şi dânsul. 'Mĭ-aduc aminte că îĭ lăsa gura apă când ne povestea.

Şi fără să maĭ stea la îndoială, apucă o larvă şi muşcă cu poftă dintr'însa.

— Eĭ bine, întrebă Merinos, strâmbându se.

— E foarte gustos, dragul meŭ!.. E dulce, fin, parfumat. S'ar spune că sunt nişte macaroane cu zahăr şi cu vanile.

«Haide, nu maĭ sta la îndoială; mănâncă şi tu.

— Trebue să mănânc, vaĭ! pentru că alt-fel aşĭ muri de foame.

Şi fără nicĭ un pic de entuziasm atacă şi dânsul o larvă.

— Dar bagă de seamă să nu înghiţĭ nemestecat, pentru că animalul ar începe să protesteze în stomacul tăŭ şi nu e de

loc acum momentul să ieĭ un vomitiv.

Fruntea luĭ Merinos se descreţĭ puţin câte puţin.

Americanul mesteca cu o sensualitate şi o lăcomie nebună.

— Aĭ dreptate Totor, zise dânsul ; e o mâncare cât se poate de aleasă.

— Nu-ĭ aşa ?..

«E de necrezut câte resurse îţĭ păstrează viaţa pustiuluĭ.

Când te crezĭ maĭ perdut, atuncĭ apare un arbore, un animal, un vierme, care te salvează într'un mod miraculos.

Şi în adevăr alimentul acela original şi copios îĭ satură pe deplin.

Maĭ încolo întâlniră un izvor, şi putură să se adăpe în voe ; eraŭ prin urmare, acuma, complect restauraţĭ şi foarte bine dispuşĭ, foarte entuziaştĭ.

Făceaŭ fel de fel de planurĭ, căutând să pătrundă viitorul şi silindu-se să vadă cam în ce mod vor putea să scape complect din încurcătură.

Maĭ întâiŭ de toate, unde se aflaŭ ?...

Era probabil că pe coasta occidentală a Noueĭ-Guinee.

O ţară perdută, departe de orĭ-ce căi maritime, lipsită de orĭ-ce legătură cu lumea civilisată ; necunoscutul, desertul ; aceasta era coasta de apus a Noueĭ-Guinee.

Reduşĭ la propriele lor forţe, ceĭ douĭ tinerĭ nu puteaŭ de cât să ducă o viaţă vegetativă, lipsiţĭ de hrană, pierzându-şĭ în fie care zi tot maĭ mult speranţa.

Trebuiaŭ prin urmare să desfăşoare o energie supra-omenească, să se mişte, să circule să caute locuitorĭ, care să le poată aduce un sprijin, un ajutor.

Dar, maĭ întâiŭ de toate, cine puteaŭ să fie aceĭ locuitorĭ ?.. Nişte canibalĭ, poate !

— Drace ! murmură Totor, nu trebue să ne înspăimântăm în faţa uneĭ asemenea perspective... Vom şti noĭ să scăpăm din încurcătură.

«Tata, odinioară, a fost destul de priceput pentru a îmblânzi un tigru şi un urangutan. Oare noĭ nu vom putea îmblânzi nişte oamenĭ, noĭ, carĭ am supt lapte din mamelele uneĭ balene.

Planurile luĭ Totor eraŭ cât se poate de raţionale; dar punerea lor în aplicare, nu se putea face de cât cu cea maĭ mare încetineală.

Perduţĭ în nisipul pădureĭ, în mijlocul lianelor învolburate, care le închideaŭ calea din toate părţile, Totor şi Merinos rătăciaŭ la întâmplare, fără nicĭ o direcţie.

Timpul se trecea în aceiaşĭ monotonie de desperat; principala preocupare era mereŭ aceia de a smulge elementelor hrana zilnică.

Chinuiţĭ fără încetare de foame şi de sete, obosiţĭ, zdrobiţĭ de căldura prea arzătoare a soareluĭ, cu hainele zdrenţuite, cădeaŭ într'o stare din ce în ce maĭ mizerabilă.

Deveniseră încetul cu încetul nişte adevăraţĭ sălbaticĭ; noţiunea timpuluĭ era de mult perdută. Nu maĭ ştiaŭ măcar nicĭ de câte zile rătăcesc prin pustietăţile acelea.

Toată forţa, toată energia le era zdrobită, toată veselia zburase ; din când în când numaĭ maĭ schimbaŭ câte două, treĭ cuvinte, pline de tristeţă.

Mergeaŭ mereŭ aplecaţĭ, căutând un punct, o larvă, o insectă, ne maĭ având de cât o singură grijă, un singur instinct, o singură voinţă : să-şĭ potolească foamea !.. oribila foame, care îĭ chinuia fără încetare.

Pădurea, imensa pădure, îĭ ţinea mereŭ încătuşaţĭ, părând a nu maĭ avea sfârşit.

Cât timp oare aveaŭ să maĭ poată dînşiĭ rezista ?

Gândul acesta îĭ făcea să se înfioreze.

Intr'o dimineaţă slăbiciunea le fu aşa de mare, în cât nicĭ nu maĭ putură să se scoale; de-asupra lor o bandă veselă de păsărele îĭ asurzea cu strigătele lor ascuţite :

Gued !.. gued !.. gued !..

De o dată un strigăt de spaimă îĭ făcu să se înfioare. Apoĭ urletele uneĭ fiinţe desperate, care se zbătea într'o durere saŭ într'un pericol de moarte.

Se sculară amândouĭ şi maĭ găsiră un rest de energie pentru a alerga în direcţia din care veneaŭ strigătele.

Totor apucase cuţitul ; Merinos strângea în mână o ramură groasă.

La o distanţă de vre-o cincĭ-zecĭ de paşĭ dădură peste o mică poiană. In mijlocul aceteĭ poene, o femee îmbrăcată într'o haină licăritoare, era întinsă la pământ şi se zbătea de moarte.

Pe faţa se era lipit un lucru respingător şi teribil. Era un fel de larvă enormă, lungă şi lată, de o culoare neagră ca cerneala.

Monstrul acesta era aplicat pe faţa femeeĭ, acoperindu-ĭ ochiĭ, faţa, tâmplele şi nasul.

Şi atât de mare era forţa sa de lipire, de încleştare, de aderenţă, în cât, cu toate sforţările nebune pe carĭ le făcea femeia, nu putea s'o deslipească de pe obraz.

Necunoscuta era pierdută, dacă ceĭ douĭ tinerĭ nu alergaŭ s'o elibereze.

Cuprins de groază şi de milă, Totor îşĭ înfipse cuţitul în monstru şi dintr'o singură lovitură îĭ tăiă partea dorsală.

Un val de materie neagră ţâşni; monstrul se contractă şi deslipindu se de pe faţa victimeĭ, căzu la pământ.

Faţa femeeĭ apăru, lăsând să se vază vre-o treĭ-zecĭ de găurele micĭ, din care ţîşnea sîngele.

Nenorocita scoase un lung suspin de uşurare şi ochiĭ eĭ umflaţĭ, adresară o privire de recunoştinţă acelora carĭ veniseră s'o salveze.

Cu capul bastonuluĭ sĕŭ, Merinos întoarse maşinaliceşte monstrul. Pântecile apăru teribil şi respingător.

Neted, moale, de un galben livid, cu pete albăstruĭ, prezinta un dublu şir de ventuze energice.

Această bizară conformaţie explica foarte bine aderenţa, de care tinerii rămăseseră atât de uimiţĭ.

Femeia, în cele din urmă uşurată, se sculă în picioare. Işĭ şterse cu mâna sîngele care îĭ curgea pe faţă şi ascultă cu multă atenţie pe Merinos, părând a'l înţelege.

Americanul se apropie de dânsa şi-ĭ adresă cuvîntul în limba engleză.

Apropiindu-se maĭ mult, zări la gâtul eĭ o bijuterie de aur. Era un ceas mic, pe care se vedeaŭ sculptate două litere în diamant.

Razele soareluĭ se reflectaŭ în aceste pietre, dând nişte licărirĭ orbitoare.

Merinos întoarse spre Totor o privire înebunită şi murmură cu vocea stinsă :

— Vezĭ ?.. E un N. şi un S., iniţialele sororeĭ mele... Şi apoĭ cunosc bine ceasornicul acesta. Nu se maĭ găseşte unul la fel.

«Eŭ însumĭ l'am făcut cadoŭ sororeĭ mele Nelly...

— Ah, Dumnezeule !..

CAP. X

Femeia cu limba tăiată. — Pe drum. — Inaintea uşeĭ. — Intrare dificilă. — In faţa mareĭ. — Acelea care nu eraŭ aşteptate. — Din uimire în uimire. — Casa banală. — Gardianĭ mulţĭ.

Recunoscând ceasul suroreĭ sale, la gâtul uneĭ indigene, Merinos rămăsese înlemnit.

Nu maĭ era nicĭ o îndoială posibilă; ceasul acela il cumpărase dînsul cu un preţ exorbitant, de la cel maĭ mare giuvaergiŭ din New-York.

Era un capriciŭ de milionar, un capo d'operă de lux, şi de gust artistic.

După cum spusese dînsul, nu maĭ exista o a doua bijuterie la fel cu aceea.

Dar atuncĭ, cum se face că ceasornicul acela era purtat de către o femee indigenă, de către un membru al raseĭ canibale, rătăcitoare prin pădure ?

Tînărul nu se putea gândi la lucrurile acestea, fără să se înfioare de spaimă şi de durere.

Lacrămĭ marĭ i se prelinseră de-a lungul obrajilor şi cu vocea zdrobită, murmură :

— Sora mea ! Sărmana mea Nelly !.

Dînsa, aşa de bună, aşa de frumoasă, aşa de delicată, în mâna acestor canibalĭ !.. Vor fi ucis-o poate, vor fi mutilat-o !..

«Ah !.. sunt prea nenorocit, Dumnezeul meŭ !.. Oare este cu putinţă ca un om să sufere aşa de mult ?

«Totor, amicul meŭ, simţ un gol mare în inimă... Mi se pare că voĭ muri...

Ah !.. sora mea !.. sora mea !..

Cu ochiĭ umezĭ, cu gâtlejul stins, Totor îĭ cuprinse mâinele, şi îĭ murmură cuvinte calde, întăritoare.

— Nu, amicul meŭ, nu crede asemenea lucrurĭ !.. Vezĭ tu, nu ştiŭ ce pre-

simţire îmĭ spune că nu s'a întâmplat nimica răŭ... Ba, din contra...

«Priveşte !.. Femeea aceasta are înfăţişarea bună şi dulce... E curat îmbrăcată... şi fără îndoială că oamenii din tribul săŭ trebue să fie cum se cade.

«Sara ta a fost culeasă fără îndoială de către oamenii aceştia, în urma unuĭ naufragiŭ. Poate că «Morgan» s'a lovit de coastă în timpul funcţiuneĭ.

«Eŭ unul sunt plin de speranţă şi cred că suferinţele noastre s'aŭ sfârşit.

— Ah ! bunul meŭ Totor, de-ar fi adevĕrate vorbele tale !..

— De alt-fel, maĭ bine am face să punem întrebărĭ aceşteĭ femeĭ.

«I-am făcut un serviciŭ mare şi dînsa ne va spune totul.

Atuncĭ, cu dulceaţă, vorbind în limba engleză, pronunţând cuvintele rar şi apăsat, dînsul o întrebă cine era, de unde venia, de la cine avea ceasornicul acela, şi în sfîrşit dacă avea cunoştinţa tinereĭ fete albe, căreia aparţinea ceasornicul ?

Femeea îl ascultă cu gravitate şi ochiĭ eĭ marĭ şi adâncĭ avură o licărire de inteligenţă.

— Era o femee bine făcută, plăcută la vedere, arătând să aibă vre-o două-zecĭ de anĭ.

Sângele nu-ĭ maĭ curgea acum din obrajĭ, dar pielea oribil chinuită de ventuzele monstruluĭ, i se umflase peste tot.

Carnea apărea roză, şi fără îndoială că biata femee trebuia să sufere durerĭ marĭ.

Femeea nu răspunse de cât prin nişte gesturĭ, şi printr'un murmur, din care nu se putea înţelege nimica.

Atuncĭ ea se apropie de ceĭ douĭ tinerĭ şi le făcu semne prieteneştĭ.

Atenţia eĭ era atrasă maĭ cu seamă de figura luĭ Merinos.

Se apropie de dânsul şi-l pipăĭ cu mâna pe obraz, ca şi cum ar fi voit să-l dezmerde.

— S'ar zice că femeea aceasta te recunoaşte, murmură parizianul, s'ŭ maĭ curând, că-ĭ aminteştĭ pe cine-va.

«Fără îndoială, dânsa trebue s'o fi vĕzut pe miss Nelly, şi tu ştiĭ cât de mult semenĭ cu sora ta.

— Imĭ pare bizar faptul că nu pronunţă nicĭ un cuvînt.

Totor se adresă din noŭ femeeĭ :

— De ce nu ne răspunzĭ ? zise dânsul rugător... Nu ne înţelegĭ poate, graiul ? Răspunde.

Necunoscuta izbucni într'un hohot de rîs gutural, şi făcu un semn negativ cu capul.

Apoĭ, ca şi cum ar fi fost lucrul cel maĭ natural din lume, Totor şi Merinos, o văzură deschizând mare gura eĭ, cu dinţĭ albĭ, felinĭ.

Amândouĭ avură câte un strigat de mirare.

— Nenorocita !... exclamă Merinos ; limba iĭ este tăiată.

De alt-fel, această mutilare era foarte veche, şi femeea părea că-şĭ supoartă teribila-ĭ infirmitate fără să se plângă prea mult.

— Aşa dar, nu voiŭ putea afla nimica de la dânsa ! adăugă americanul cu vocea îndurerată.

— Eĭ bine ! va trebui s'o întovărăşim până în satul eĭ.

Femeea, ca şi cum le-ar fi ghicit dorinţa, porni înainte, şi le făcu semn s'o urmeze.

Fără îndoială, ceĭ douĭ tinerĭ eraŭ foarte slăbiţĭ, foarte obosiţĭ. Cădeaŭ din picioare de foame şi de oboseală, dar cu toate acestea neliniştea le era atât mare, în cât îşĭ regăsiră din noŭ vechia energie.

De alt-fel, distanţa era scurtă ; după un chilometru de drum, pădurea începu să se lumineze.

Se vedeaŭ urme evidente ale activităţeĭ omeneştĭ, era o adevărată oază în mijlocul unuĭ pustiŭ.

Era acolo bananĭ, arborĭ de pâne, cedriĭ, tabac, şi multe alte plantaţiĭ, care cereaŭ în special îngrijirea omuluĭ.

Mica grupă înainta mereŭ, şi ajunse în curênd în faţa unuĭ şir de colibe clădite pe arborĭ înalţĭ, la care ajungeaĭ prin ajutorul unor scărĭ de bambus.

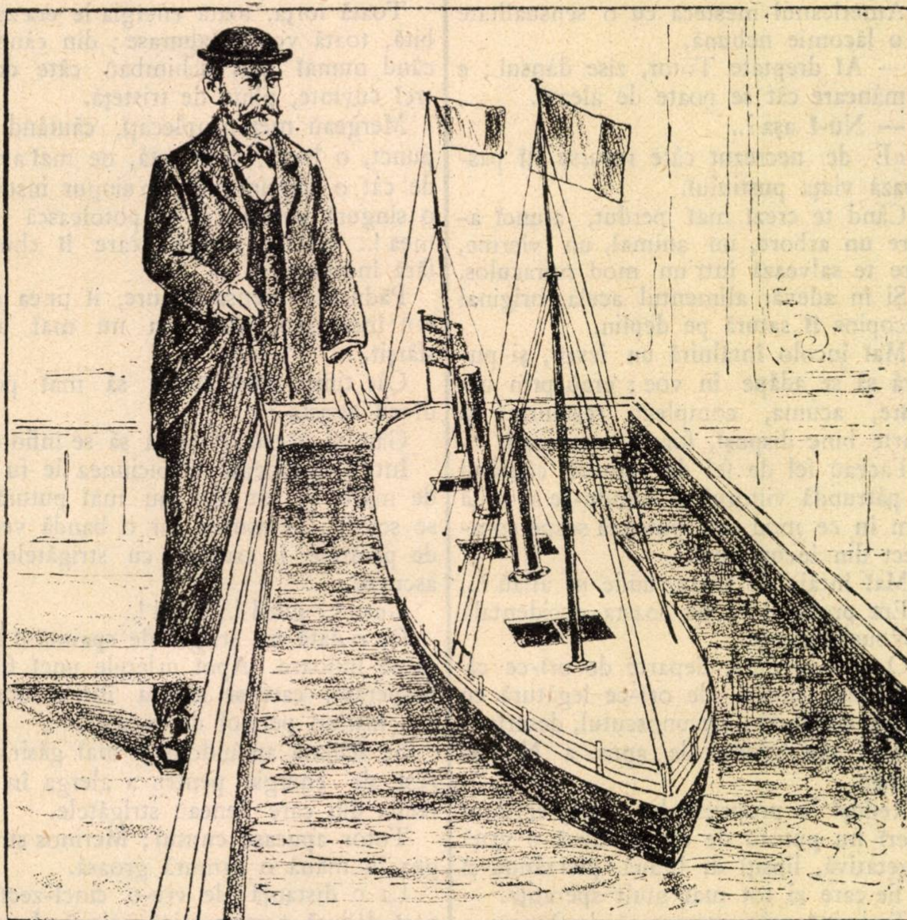
Lucru bizar ; colibele acestea eraŭ părăsite. Părea o adevărată necropolă, ale căreia împrejurimĭ eraŭ pline de sfărămăturĭ tunebre.

Schelete întregĭ eraŭ spânzurate cu nişte frînghiĭ de crengile copacilor şi atârnaŭ în aer, legănate uşor de suflarea înceată a vîntuluĭ.

Apoĭ, din loc în loc, capete cu orbitele goale, eraŭ împlântate în bastoane. Eraŭ de asemenea şi schelete de paserĭ, de patrupede şi de reptile.

Cangurĭ diformĭ, broaşte fără carapace, crocodilĭ fără piele atârnaŭ în toate părţile, formând o adunătură bizară şi macabră.

Maĭ eraŭ şi arme indigene, arcurĭ, măciucĭ, lăncĭ, securĭ ; apoĭ idolĭ diformĭ, vase grosolane, tam-tame sparte,

O navă care nu se scufundă

O NAVĂ CARE NU SE CUFUNDĂ

Căpitanul Meacom a isbutit să construiască un model de navă în miniatură care are marea calitate că nu se poate cufunda. Guvernul Statelor-Unite a cumpărat secretul invenţieĭ precum şi modelul după care va construĭ o navă mare, cu care va continua experienţele.

In ilustraţie dăm atât portretul inventatoruluĭ cât şi nava minunată.

o fantasmagorie macabră, un amestec respingător, îngrozitor de văzut.

Se ştie groaza invincibilă pe care o aŭ indigenii pentru aceste obiecte misterioase.

Cutare saŭ cutare obiect, pus într'un anumit loc, îl face inaccesibil tuturora.

Toate obiectele acelea, răspândite acolo într'un amestec atât de macabru, constituiaŭ apărarea formidabilă şi sfântă, maĭ puternică de cât cele maĭ puternice barierĭ şi de cât zidurile cele maĭ înalte.

O asemenea barieră nu poate fi trecută nicĭ o dată, fapt care explică pustietatea din jurul acelor colibe.

Cu toate acestea, tînăra femee trecu înainte fără să se înfioare, fără să stea un singur moment la îndoială.

Totor şi Merinos o urmaŭ mereŭ, enervaţĭ, tăcuţĭ, în prada uneĭ neliniştĭ de moarte.

Ajunseră în curînd într'un fel de alee, la capătul căreia era o uşe de fier.

— A! fier lucrat!.. murmură Totor, cu oare-care uimire.

De poarta aceia era atârnat un gonj mare de bronz.

Femeia îl apucă şi lovi cu putere în poartă; ecoul răsună pînă departe.

— In fine! exclamă Totor; vom vedea ceva, vom afla ceva!

In tăcere, ca într'o feerie, poarta se deschise. Dincolo domnea întunericul cel maĭ complect.

Intr'o depărtare care se părea infinită, se zărea o slabă, o vagă tremurare de lumină.

— Să înaintăm!.. Să înaintăm!

Indărătul lor poarta se închise fără zgomot.

Şi Totor, din ce în ce maĭ intrigat, murmură:

— Este un adevărat mister! La orĭ-ce m'aşĭ fi aşteptat prin părţile acestea, numaĭ la aşa ceva nu m'aşĭ fi aşteptat nicĭ o dată.

După această trecere bruscă de la lumina soareluĭ, la întunericul caverneĭ, ceĭ douĭ prietenĭ nu maĭ distingeaŭ nimica.

Maĭ făcură încă câţĭ-va paşĭ în cea maĭ mare nesiguranţă, când de o dată nişte mâinĭ brutale se abătură asupra lor, îĭ trântiră la pământ şi-ĭ împiedicară de a maĭ face vre-o mişcare.

Fură ridicaţĭ pe sus ca nişte pachete şi duşĭ cu o repeziciune prodigioasă.

Apoĭ cursa se opri. Se auziră câte-va loviturĭ violente şi în urmă ceĭ douĭ tinerĭ fură transportaţĭ pe un fel de punţĭ mişcătoare, care semăna cu o barcă.

Se auzea lămurit zgomotul lopeţilor lovind apa.

— Dar în sfârşit, unde naiba suntem noĭ? exclamă Totor.

Un vârf ascuţit, aplicat pe gâtlejul săŭ, îĭ impuse o tăcere plină de prudenţă.

Barca se opri. Se auziră din noŭ câteva loviturĭ; apoĭ un zgomot de uşĭ deschise.

Totor şi Merinos, carĭ aveaŭ acum ochiĭ legaţĭ, fură împinşĭ cu brutalitate înainte.

Apoĭ de o dată se văzură liberĭ.

Un strigăt le scăpă în faţa aceleĭ neaşteptate năvălirĭ a lumineĭ, a aeruluĭ, care venea în valurĭ largĭ.

In faţa lor se întindea, cât puteaĭ cuprinde cu vederea, marea.

Eraŭ singurĭ, saŭ cel puţin credeaŭ că sunt singurĭ, într'un fel de bae largă.

Maĭ în jos, la vre-o distanţă de vre-o şease-zecĭ de picioare, o şalupă cu vaporĭ se legăna graţioasă pe valurile măreĭ.

— Ah! exclamă Totor, visez oare?.. Sunt nebun?.. Am frigurĭ?..

Merinos, cu privirea rătăcită, cu mâinele ridicate, îĭ răspunse, lovind cu piciorul în pământ.

— Da, avem frigurĭ!.. Sunt fantasmagoriile unor excese bolnave. Căcĭ de ar fi alt-fel, ne-am pomeni în curînd pe puntea vasuluĭ «Morgan».

— Ah, dar nu se poate să fiŭ nebun! Uite, priveşte şi tu... Dar nu, nu îndrăznesc s'o spun.

— Ce-aĭ văzut?

— Nu, nu e cu putinţă... Ar fi prea crud dacă ar fi numaĭ o halucinaţie!..

«Şi cu toate acestea... Uite, priveşte şi tu... Dar priveşte o dată!..

Americanul se întoarse şi în aceiaşĭ clipă scoase un strigăt saŭ maĭ bine zis un urlet de bucurie.

Ah, Dumnezeule, dînsa!.. Dar e cu neputinţă!..

Imbrăcate în haine europeneştĭ, două femeĭ stăteaŭ aşezate pe o bancă.

Eraŭ întoarse cu faţa în altă parte şi nu văzuseră nimica. Exclamaţia luĭ Merinos însă, le făcu să tresară şi să vază în sus.

Ele zăriră cele două caricaturĭ omeneştĭ, slabe, strâmbe, grosolane.

Una dintre ele lăsă să-ĭ scape un strigăt, şi aruncând umbrela pe care o avea în mână, alergă în spre eĭ strigând:

— Nelly!.. sora mea iubită!.. Ah!... Nelly!..

Ceĭ douĭ copiĭ stătură multă vreme îmbrăţişaţĭ, vărsând lacrimĭ calde.

— Harry!... fratele meŭ iubit... Tu eştĭ?.. Tu?.. Şi eŭ care nu maĭ speram să te revăd!...

«Trăeştĭ Harry?... Eŭ am crezut că oameniĭ aceia te-aŭ ucis, şi că mormîntul tĕŭ fusese marea... Ah!... cât de mult te-am plâns, Harry!..

— Nelly!.. Te-am regăsit în fine, Nelly!.. mica mea surioară.·. Oh!.. cât de mult am suferit departe de tine!

Dar nicĭ nu pot crede într'o fericire atât de mare? Cum aĭ ajuns tu aicĭ?... Capul mi se perde!

— Iţĭ voĭ spune îndată. Dar lasă-mă să te maĭ văd, să te maĭ aud, să te maĭ îmbrăţişez, să simt maĭ bine bucuria de a te revedea!

Totor stătea discret de-o parte, şi se gândea:

— E maĭ teribil de cât în romanele cele maĭ senzaţionale, de cât în dramele cele maĭ extravagante!.. Ne-am perdut fără să ştim cum, ne-am regăsit fără să ştim pentru ce... Ne-am căutat fără să ne găsim, ne am găsit fără să ne căutăm... Şi când te gândeştĭ că toate lucrurile acestea povestite, par tot aşa de verosimile ca şi sosirea uneĭ girafe la Camera deputaţilor!

Infiorată încă de emoţia revederiĭ, tînăra fată se întoarse surîzătoare în spre parizian.

Ea îĭ întinse amândouă mâinele şi îĭ zise cu o dragoste vie, şi sinceră.

Şi d-ta, d-le Totor, crede-mĕ că bucuria mea...

«N'aş şti să ţi-o exprim... Căcĭ d-ta, îmĭ eştĭ maĭ mult de cât un prieten.

In fond, ştrengarul era emoţionat până la lacrimĭ; dar pentru nimic în lume, n'ar fi voit să i se vadă emoţia.

El îşĭ scoase bonetul, şi salută cu gravitate:

— Miss Nelly, dă-mĭ voe să-ţĭ prezint respectuoasele mele omagiĭ.

Merinos îl întrerupse.

— Ştiĭ draga mea surioară, aventurile noastre din Australia. Acolo, Totor a fost sublim; dar de astă-dată, a fost neîntrecut. Nicĭ n'aş putea găsi un termen exact de comparaţie.

— Să nu-l crezĭ miss Nelly. Eroul aventurilor noastre a fost dânsul! întrerupse Totor.

(Va urma)

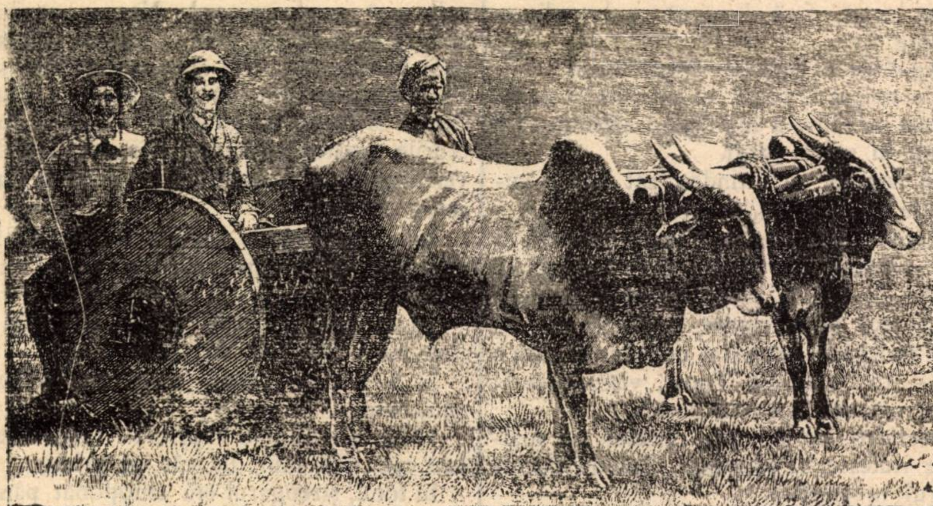
CĂRUŢELE CU BOI IN INDIA

Pentru a străbate imensele câmpiĭ din India engleză, carĭ sunt când ţarinĭ întinse, când locurĭ presărate cu diferiţĭ arborĭ, când plantaţiĭ întregĭ de orez saŭ de bumbac, locuitoriĭ din India uzează de două mijloace de locomoţiune; trăsurile de poştă ale guvernuluĭ englez, — carĭ nu prea merg repede, dar sunt foarte comode — şi căruţele cu boĭ.

Aceste căruţe cu boĭ datează din timpĭ imemorabilĭ şi se compun dintr'o oişte grea de care sunt legate două roţĭ masive de lemn. Câte odată un fel de coviltir făcut din frunze de palmier acopere întreaga parte de sus a căruţeĭ. Aceste căruţe când aŭ d'asupra frunzele de palmierĭ seamănă cu căruţele cele micĭ carĭ le fac copiiĭ la ţară, ca să se joace cu ele. Douĭ boĭ de India — carĭ sunt maĭ marĭ ca aĭ noştriĭ şi de o culoare albă, având coarne încovoiate şi cocoaşe pe spate — trag această grea căruţă cu ajutorul unuĭ jug greŭ care le atârnă de gât. Dârloage, funiĭ saŭ alt-ceva nu se pune nicĭ o dată la aceştĭ boĭ, aşa că corpul lor rămâne în tot-d'a-una liber, afară de gât care e prins într'un jug.

Conductorul se aşează călare pe oişte şi mână boiĭ inţepându'ĭ în spete cu un vârf de lemn.

Aceştĭ boĭ trag carul cu multă repe-

Doui marĭ boĭ de India târaŭ această grea căruţă

ziciune, maĭ ales atuncĭ când sunt înţepaţĭ saŭ când li se răsucesc cozile, dupe obiceiul local d'a stimula mersul acestor animale.

Ceĭ carĭ aŭ nenorocirea să fie târâţĭ în aceste căruţe nu uită uşor zdruncinătura ce o îndură.

Drumurile în India lasă foarte mult de dorit, şi aproape nicĭ nu poţĭ distinge dacă aĭ înaintea ta un drum saŭ alt-ceva. Unde 'ţĭ aruncĭ ochiĭ vezĭ numaĭ ridicăturĭ şi scufundăturĭ, numaĭ prăpăstiĭ şi bolovanĭ enormĭ. In jurul stâncilor se văd bordeele locuitorilor acoperite cu erburĭ.

Praful enorm şi căldura insuportabilă pe de o parte şi zdruncinăturile teribile pe de altă parte, fac aceste curse cu carul în India cu totul insuportabile.

Orĭ-ce escursionist căruia iĭ vine poftă să viziteze provinciile engleze din India: Kukarul, Dakkan saŭ Bengalul, va trebui să indure multe.

In ilusraţia noastră se vede carul în care a fost tras ducele Clarence şi d'Avondale, care a murit din nenorocire la douĕ-zecĭ şi opt de anĭ. Ducele parcursese întregul ţinut Mysore în anul 1889, fiind întovărăşit de fratele luĭ cel maĭ mic, principele Victor.

Fiul cel mic al prinţuluĭ de Galles, care stă cu totul incomodat pe oiştea cea groasă şi care e silit să ridice mereŭ picioarele în sus, pentru a scăpa de erburile şi mărăciniĭ ce 'ĭ ajung până la genuchĭ, are totuşĭ o figură destul de veselă dupe cum se vede şi pare că nu ar călători nu într'o căruţă ordinară, ci într'un car împodobit al vre-uneĭ împărătese a Indiilor.

Cum fiul cel mic al prinţuluĭ de Galles avea numaĭ douĕ-zecĭ şi cincĭ de anĭ, înţelegem bine că iĭ era cu totul uşor să sufere orĭ-ce, maĭ ales când avea ocazia să admire leagănul vechiĭ civilizaţiĭ, unde s'a frământat atâtea filozofiĭ, atâtea religiĭ şi atâta poezie măreaţă; când avea ocazie să calce pe pământul atât de bogat al Indieĭ, cu munţiĭ eĭ plinĭ de diamante şi de metale preţioase.

Amintirĭ din Alaska

Epopea unuĭ negustor de curcanĭ

Dragostea banuluĭ inspiră une-orĭ nişte acţiunĭ, care ar putea fi considerate ca acte de eroism, dacă n'am avea în vedere motivul care le-a determinat.

Nimenĭ nu va nega că în d. Samuel Hoopfer era stofa unuĭ mare explorator, cu toate că sfîrşitul sĕŭ a fost foarte trist.

In primiĭ douĭ anĭ care urmară după descoperirea bogatelor mine de la Klondike, adică în 1897 şi 1898 — dacă am bună memorie — s'a întâmplat de maĭ multe orĭ ca alimentele să atingă nişte preţurĭ ridicate la Dawson; aceasta din pricina naufragiilor cam dese a vapoarelor care aduceaŭ proviziĭ.

Ouăle de conserve, care se vindeaŭ învălite în ceară, valoraŭ până la 20 de leĭ bucata. Un cartof, orĭ-care ar fi fost mărimea luĭ, valora 5 leĭ.

O jumătate da kilogram de făină se vindea cu zece leĭ.

Această împrejurare a turburat mintea multor iaŭ keĭ, care s'aŭ imbarcat la San-Francisco, cu enorme cantităţĭ de alimente, silindu-se să ajungă ceĭ d'întâĭ în pământul făgăduinţeĭ.

Dar cele maĭ crude decepţiĭ iĭ aşteptaŭ la sosirea lor în Alaska.

Drumul de fier de la Wite Pan nu funcţiona, şi ceĭ maĭ înţelepţĭ, renunţând la interprinderea lor, vindeaŭ marfa pe loc, cu preţurĭ reduse, şi se reîntorceaŭ în Statele-Unite.

Samuel Hoopfer nu fu dintre aceştia. Nenorocitul, care poseda o mică fermă pe lângă San-Francisco, îşĭ făcu următorul raţionament:

«Dacă este adevĕrat că mineriĭ de la Dawson plătesc un dolar pentru un cartof, ce nu vor da dînşiĭ, pentru ca să poată mânca de Crăciun, curcanul tradiţional!»

Işĭ vindu ferma, şi cumpără toţĭ curcaniĭ pe care-ĭ putu găsi pe pieţele din San-Francisco.

Adună peste tot cincĭ sute de curcanĭ, şi se îmbarcă cu eĭ pe un vapor, care îl depuse, opt zile după aceia, la Dyea.

Pasările făcură oare-care senzaţie în micul port. Crăciunul era aproape, şi maĭ mulţĭ negustorĭ intrară în relaţiunĭ cu Hoopfer. Iĭ oferiră până la cincĭ-zecĭ de francĭ pentru fie-care cap de curcan.

Dar dînsul refusă cu un surîs despreţuitor. Cincĭ-zecĭ de francĭ!.. Dar dînsul avea să treacă pasul Chilkoot şi mineriĭ din Dawson, avea să-ĭ ofere cincĭ sute de francĭ pe bucată!..

Declaraţia aceasta provocă o furtună de risete sarcastice. Pasul Chilkoot? Dar omul acela îşĭ perduse capul!

Hoopfer se mulţămi să înalţe din umerĭ, şi să răspundă încăpăţânat.

— Am ideia mea!..

Dar risetele încetară, când după vre-o treĭ zile, negustoriĭ îl vĕzură pe Hoopfer pornind, mânând înaintea luĭ turma de curcanĭ.

Absorbit de ideia luĭ fixă de a face avere în câte-va zile, nenorocitul nu se maĭ gândise la mijloacele de transport.

El era gata să înfrunte rigorile uneĭ temperaturĭ de 30 grade sub zero, în acelaş costum pe care l purta la San-Francisco!..

Toată lumea înţelese că avea a face cu un fel de nebun inofensiv.

Câţĭ va încercară să glumească:

— Nu-ĭ aşa prietene că te ducĭ să culegĭ violete, acolo sus?

Alţiĭ încercară să-l oprească, declarîndu-ĭ că nicĭ o dată n'avea s'ajungă la destinaţie.

Hoopfer nu voi să asculte nimica şi porni la drum.

Prezicerea negustorilor începu să se realizeze în curînd.

Nicĭ nu dispăruse încă din vederea oraşuluĭ, şi turma de curcanĭ începea să se micşoreze.

Unul câte unul, rămâneaŭ pe drum.

Uniĭ pariaseră că două ore de drum aveaŭ să fie suficiente, pentru a doborî la pământ intreaga turmă; dar Hoopfer era maĭ rezistent de cât cum aĭ fi putut crede, şi curajul sĕŭ dădu oare-care însufleţire şi curcanilor.

Toată lumea era curioasă să ştie rezultatul acesteĭ aventurĭ.

In sfirşit, peste douĕ zile, sosi o echipă de minerĭ din Dawson.

Oameniĭ aceştia povestiră că întâlniseră în mijlocul drumuluĭ statuia unuĭ om, care ţinea la piept un curcan.

Ast-fel murise speculatorul Hoopfer; îngheţat în picioare, strângând la piept ultimul sĕŭ tovarăş de drum.

Frigul nemilos al Alaskeĭ iĭ oprise avântul.

Mineriĭ afirmaŭ că trăsăturile sărmanuluĭ om, exprimaŭ încă o energie neîmblânzită, şi că ochiĭ sĕĭ păreaŭ că caută în depărtare, acoperişurile de la Dawson.

Numaĭ sufletul sĕŭ izbutise să ajungă până acolo, sărmanul!..

Claudiŭ

Către cititorĭ

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călětoriĭ saŭ vînătorĭ, în țară saŭ strěinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacțiuneĭ «Ziaruluĭ Călětoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureștĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Anul IX. - No. 517. 10 Bani în toată ţara Miercurĭ 4 Aprilie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « ½ « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe săptĕmână
— MARŢEA

Cum se vânează elefanţiĭ. — (Vezĭ pag. 1768).

VÎNATORII DE ELEFANŢI

In Indo-China sunt foarte mulţĭ vînătorĭ. D. Henri Mouhot a vĕzut cete întregĭ în Laos, localitate situată la nordul regatuluĭ Siam.

In marile partide de vînătoare carĭ se fac încă în pădurile din împrejurimile Ajuthieĭ—vechea capitală a Siamuluĭ — se văd sute de elefanţĭ ucişĭ într'o singură vînătoare. Eĭ nu trăesc într'o stare cu totul sălbatică, ci maĭ mult într'un fel de semi-libertate ca şi caiĭ din Camargue saŭ bivoliĭ din mlaştinele Pantins. Cu toţiĭ fac parte din proprietăţile Suveranuluĭ.

In Cambodge din Cochinchina de jos, în Annam şi în Tonkin elefantul este domestic şi în ţinutul Annamuluĭ el este chiar dresat pentru rĕzboiŭ.

Un călător, d. Dutreuil din Rin, a fost martor la Hue la nişte exerciţiĭ executate de aceştĭ elefanţĭ.

Fiind atras de numeroase detunăturĭ, zări pe câmpia întinsă gişte matahale negre care se mişcaŭ încolo şi încoace în mijlocul gloanţelor şi al fumuluĭ. El se grăbi să străbată fluviul pentru a putea să asiste maĭ de aproape la exerciţiile elefanţilor.

Eraŭ vre-o douăzecĭ de elefanţĭ dintre carĭ treĭ saŭ patru din eĭ eraŭ d'o mărime extraordinară. Locul unde făceaŭ aceste exerciţiĭ era chiar câmpul de manevre. Unul din elefanţĭ trebue să fi fost foarte rĕŭ, că era încărcat cu lanţurĭ.

Iată cum descria călătorul aceste exerciţiĭ:

Pe spatele elefanţilor, soldaţiĭ anamiţĭ mişcă nişte lăncĭ şi nişte micĭ drapelurĭ. O altă trupă de soldaţĭ—îmbrăcaţĭ toţĭ în costume ciudate—staŭ în spatele lor şi iĭ impung. Eĭ înaintează pe două direcţiĭ în contra uneĭ grămezĭ de parĭ şi a unuĭ zid de nuele apărate de nişte enormĭ manechinĭ înarmaţĭ cu suliţe şi cu arme de lemn. In spatele manechinilor soldaţiĭ adevĕraţĭ trag într'una la focurĭ, la plesnitorĭ şi în urmă fug. Elefanţiĭ cum aud sgomote în jurul lor, încep să fugă făcând să sune puternic pămîntul sub copitele lor. Printre noriĭ de praf de puşcă elefanţiĭ se văd năpustindu-se asupra manechinilor şi aruncându-ĭ în aer cu trompa lor năprasnică. Sgomotele de tam-tam, strigătele soldaţilor amestecate cu sgomotele armelor produc o învălmăşeală teribilă. Elefanţiĭ în aceste exerciţiĭ dărîmă vre-o treĭ rîndurĭ de obstacole şi manevra se termină printr'un banchet dat în onoarea elefanţilor. Aceste animale extrem de înţelepte sunt aşezate în circ şi toate trupele se fixează în jurul lor. După aceste prealabile pregătirĭ se aud fanfarele sunând, şi se aduce de mâncat şi de băut în abundenţă. Odată banchetul terminat atât soldaţiĭ cât şi elefanţiĭ sunt duşĭ la locurile lor.

După cele povestite de acest călător aceştĭ elefanţĭ, carĭ sunt foarte folositorĭ la transportul artilerieĭ şi a muniţiunilor, n'aŭ nicĭ o putere în faţa unor oamenĭ înarmaţĭ. Aceştĭ coloşĭ—după cum iĭ numeşte Mouhot— sunt foarte timizĭ. Eĭ aŭ nerviĭ finĭ ca aĭ femeilor frumoase şi le trebue multă vreme până ce să se obicinuiască fără a tremura la vederea unuĭ cal saŭ la auzul uneĭ arme descărcate.

Câinele pentru elefanţĭ este tot atât de urât ca şi calul şi aceasta pentru că atât câinele cât şi calul îĭ vede mereŭ în tovărăşia omuluĭ. In Indo-China se face vînătoarea de elefanţĭ fie pentru a-ĭ prinde viĭ şi a-ĭ domestici pe urmă, fie pentru a le lua ivoriul şi carnea lor, fie pentru a-ĭ extermina cu totul atuncĭ când se adună în cete marĭ pentru a ataca câmpiile de orez în timpul recolteĭ.

Indigeniĭ îĭ prind dupe diferite metode carĭ variază după localităţĭ. Cea maĭ ingenioasă metodă, practicată în întreg Orientul consistă în a aduna cete întregĭ de elefanţĭ într'o vastă câmpie pregătită maĭ dinainte. In această câmpieĭ se văd parĭ bătuţĭ din distanţă în distanţă, însă depărtarea unuĭ par de altul e aşa făcută ca în tot-d'auna să poată trece un om printre eĭ. In interiorul câmpiĭ se găsesc câţĭ-va arborĭ marĭ de carĭ se leagă elefanţiĭ prinşĭ. Imprejurul acestor arborĭ locul e gol. In jurul câmpieĭ este un şanţ bine astupat ca să nu poată fi observat de elefanţĭ.

Acest loc unde se prinde elefanţiĭ se numeşte «Kraal» de către Siamezĭ şi această denumire o poartă în întreaga Indochină chiar.

Elefanţiĭ sălbaticĭ sunt prinşĭ în acest «Kraal», graţie dibācieĭ vînătorilor.

Ca să-şĭ ajungă scopul, vînătoriĭ fac un cerc mare în jurul elefanţilor carĭ trebuesc prinşĭ. După aceasta eĭ uzează de cea maĭ mare dibăcie şi răbdare ca să poată goni pe elefanţiĭ sălbaticĭ la locul ales. Vînătoriĭ se muncesc foarte mult pînă să izbutească ca să facă pe elefanţĭ să intre în Kraal, fiind-că aceste animale aŭ un instinct de conservare individuală foarte bine dezvoltat.

In aceste curse vînătoriĭ caută să se aşeze în tot-d'auna în bătaia vîntuluĭ şi mereŭ aŭ grija să se şteargă de transpirare, căcĭ elefanţiĭ aŭ mirosul foarte dezvoltat şi cum simt apropierea omuluĭ o iaŭ la fugă. Vînătoriĭ înaintează cu fel de fel de precauţiunĭ micşorînd din ce în ce cercul lor.

Din timp în timp eĭ şoptesc între eĭ şi flueră încet.

La sgomotele carĭ s'aud, elefanţiĭ se apropie unul de altul, ridică trompele în aer şi-şĭ ascut urechile în direcţia unde se aud sgomotele. După ce se face din noŭ tăcere elefanţiĭ cu multă greutate se hotărăsc să-şĭ continue înainte mersul lor. In mersul lor elefanţiĭ se apropie unul de altul şi încep a paşte iarba din jurul lor. Uniĭ din eĭ înaintează în prăfarie şi dispar pentru un moment. Cu timpul elefanţiĭ sfârşesc fară voia lor a înemeri tocmaĭ la locul de captivitate, la Kraal.

Această fugă după elefanţĭ durează maĭ multe zile şi nopţĭ. Când vînătoriĭ din faţă obosesc în aceste curse ale lor, un alt rând de vînătorĭ din spate le ia locul şi aşa maĭ departe.

Odată elefanţiĭ intraţĭ în locul numit Kraal, sunt consideraţĭ ca şi prinşĭ. Apoĭ se introduc aci şi elefanţĭ domesticĭ pentru a-ĭ putea îmblânzi şi pe ceĭ sălbaticĭ. Elefanţiĭ domesticiţĭ carĭ vin aci sunt fiecare cu câte un îmblânzitor în spinarea lor.

Aceştĭ îmblânzitorĭ se introduc, fără a fi observaţĭ, sub burta elefanţilor sălbaticĭ şi le leagă de unul din picioarele de din'napoĭ câte un laţ cu o greutate şi un baston mare.

După această mică operaţie, graţie elefanţilor domesticĭ, se izbuteşte a se lega elefanţiĭ sălbaticĭ de arboriĭ din mijlocul Kraaluluĭ.

Intr'unele Kraale speciale se găseşte în mijlocul lor o a doua întăritură în care se introduc elefanţiĭ ceĭ maĭ frumoşĭ, după ce maĭ întâiŭ s'a izbutit să fie separaţĭ de ceĭ-l'alţĭ maĭ urîţĭ.

Cam aceasta este, în termenĭ generalĭ, o vînătoare de elefanţĭ. In aceste expediţiunĭ se cere un numeros personal şi se cheltueşte sume marĭ de banĭ. De multe orĭ aceste vînătorĭ le fac micĭ regĭ aĭ ţinuturilor d'alungul Mékonguluĭ saŭ ceĭ din Siam. In Ajuthia, Henric Mouhot a fost martor al uneĭ marĭ vînătorĭ de acest gen. Iată ce povesteşte el:

«Nimenĭ—dacă n'a vĕzut — nu poate înţelege ce însemnează o vînătoare de elefanţĭ. Aceste animale sunt înconjurate de vînătorĭ şi mânate — prin diferite ameninţărĭ şi zgomote—într'un loc închis unde rămân captivĭ. In această prindere a elefanţilor nu s'aude nicĭ zgomote de tam tam, nicĭ bubuiturĭ de arme, nicĭ vociferărĭ.

«In această urmărire a elefanţilor sălbaticĭ, pămîntul se zgudue sub greutatea lor şi erburile, mărăcinĭĭ şi bălăriile se distrug ca arse de foc. Senzaţia care o aĭ este asemănătoare cu aceea care o simţĭ la un mare cutremur de pămînt.

In chipul acesta Stiengeniĭ şi Banariĭ prind elefanţiĭ. Această vînătoare are de

multe orĭ greutățile eĭ. Banarieniĭ aŭ obiceiŭ de aprind focurĭ marĭ, fac zgomote infernale și elefanțiĭ— speriațĭ—se adună în mase și fug speriațĭ. In această fugă a lor de multe orĭ se întâmplă să treacă peste trupurile vînătorilor și să-ĭ facă una cu pămîntul.

De multe orĭ între elefanțiĭ sălbaticĭ și ceĭ domesticĭ adușĭ ca să îmblânzească pe ceĭ sălbaticĭ, se încinge o luptă groaznică a căreĭ consecință e cât se poate de gravă.

Sălbaticiĭ Mois aŭ un alt mijloc d'a prinde elefanțiĭ. Aceștia aleargă călărĭ in urma elefanților avênd în mână un cuțit care tae ca și un briciŭ d'al nostru. Cum ajung pe elefant coboară imediat de pe caĭ și taie tendoanele de la picioarele de dinapoĭ a elefanților. După aceasta sălbaticul Mois încalecă repede pe cal și fuge de elefantul rănit, care e considerat ca și prins, din cauză că nu maĭ poate fugi cu nicĭ un chip. Elefantul rănit e înconjurat de ceĭ-l'alțĭ sălbaticĭ și în curând e distrus complect. Carnea luĭ formează mâncarea de predilecție a Moisuluĭ. Fildeșul elefantuluĭ ucis se cuvine celuĭ care a lovit întâĭ pe elefant.

Când elefantul nu este bine lovit și izbutește să apuce în trompă pe adversar, îl strânge atât de tare în cât e făcut bucățĭ la moment.

ALPII ECUATORULUI

— —

In inima continentuluĭ african se întinde un imens platoŭ central, care are forma unuĭ trapez.

Acest teren este înclinat de la orient la occident. Platoul este străbătut de munțĭ înalțĭ și de văĭ adâncĭ, unde circulă fluviĭ marĭ și lacurĭ imense. La nord avem Nilul și afluențiĭ luĭ. Pe ecuator trece enormul masiv al munților Kenia (1600 metri). Aceștĭ munțĭ încărcațĭ de zăpezĭ perpetue, se leagă cu munții Kilima-Njaro (6100 metri) și îĭ izolează de Marea Indiilor. Alțĭ munțĭ secundarĭ îĭ desparte de Tanganika și de bazinul Conguluĭ. Vin în urmă munțiĭ Albaștri, paralelĭ cu țărmul occidental al laculuĭ Albert, carĭ se întind până în munții Darfour prin colinele Akkas, din Mombutton, Niams-Niams și Bongos, carĭ despart Nilul alb de bazinurile lacurilor Ciad și Congo.

Cel dintâĭ care a explorat regiunea muntoasă care domină coasta Zanzibaruluĭ, a fost un francez —Maizan—vechiŭ elev al școaleĭ politehnice, care plecând din Zanzibar urcă cursul rîuluĭ Pangani până la Dégheba-Mora; însă faimosul explorator n'a avut noroc, căcĭ a fost omorât de negriĭ arabĭ. Doĭ misionarĭ anglicanĭ din împrejurimile Mombosuluĭ înaintară la rîndul lor în aceste prăpăstioase ținuturĭ. Indrăznețul călător, doctor Levris Krapfet și cucernicul părinte Rebmann, avură norocul să descopere cele două vârfurĭ celebre: Kilima-Njaro și Kenia, carĭ vârfurĭ însă n'aŭ putut fi urcate de eĭ. Societatea geografică din Londra nega existența acestor două vîrfurĭ, fiind-că nu existaŭ pe harta d-luĭ Cooby.

In anul 1871, călătorul german Decken și tovarășul luĭ Kersten voiră să urce Kilima-Njaro, dar ajunșĭ până la 2.600 metri, eĭ fură părăsițĭ de conducătoriĭ lor superstițioșĭ și se vĕzură nevoițĭ să se coboare. In fine la 1892, un misionar apostolic—R. P. Alexandre Le Roy—preot, exploră întregul masiv Kilima-Njaro, care este situat la 280 kilometri de coastă în linie dreaptă și care 'șĭ trage numele de la Kilima (munte) și Njaro (apă) din cauza multor ape carĭ străbat acest ținut prăpăstios. Munțiĭ aceștia formează un lanț nesfîrșit ale căruia vîrfurĭ se ridică și în Abisinia, și 'n Natal și 'n Caméraum.

Aceștĭ munțĭ Kilima-Njara sunt interesanțĭ nu numaĭ din punct de vedere științific, ci și din punct de vedere politic. Când a fost să se împartă ținutul Est African, caravane întregĭ nemțeștĭ, englezeștĭ și zanzibariene se întreceaŭ care maĭ de care ca să pună mâna pe munțiĭ ceĭ înzăpezițĭ și fie-care promitea fel de fel de cadourĭ micilor șefĭ indigenĭ.

Prin tratatul din Londra s'a tras o linie de despărțire între Vanga și Kavirendo (Victoria-Nyanza) prin care tratat masivul cădea în partea Germanieĭ. Unde începe însă Kilima-Njaro și unde se termină aceasta e o grea problemă. Fie-care s'aŭ certat și se ceartă p'aceștĭ munțĭ.

R. P. Leroy plecase cu un vicar apostolic din Zanzibar și cu încă doĭ alțĭ misionarĭ. Pe vaporul lor maĭ eraŭ încă vre-o 35 marinarĭ recrutațĭ din Bagamoyo și dintre carĭ șeapte-spre-zece aŭ fost dațĭ jos în Mombas de către compania belgiană și engleză. Două zecĭ și cincĭ recruțĭ noĭ fură angajațĭ în capitala Zanzibaruluĭ englez și expedițiunea o luă la drum către sud. Eĭ treceaŭ în drumul lor prin strîmtele locurĭ din jurul insuleĭ mambasiene—locurĭ încărcate cu fel de fel de plante aquatice: liane, cauciucurĭ, iasomiĭ sălbatice. Pe malurile insulelor se vedeaŭ icĭ și colo frumoșĭ cocotierĭ.

Drumul cel maĭ scurt trecea prin Toïxa și era foarte bine cunoscut. Eĭ aŭ preferat să treacă prin Digo, ținut încă neexplorat, ca să ajungă la Vanga și d'acĭ să se îndrepte spre Sambara, Paré, lacul Dyipé și Toveta.

Din punct de vedere geologic, Digo se compune din treĭ straturĭ: primul etaj este format din madrepore acoperite cu nisip și humus; al douilea, maĭ fertil, maĭ ridicat și maĭ populat chiar de rămășițe geologice; al treilea strat, la o înălțime de 300 metri, se găsea maĭ ales în ținuturile Schimba, Longo și Mwé'é. Muntele nelocuit de la Sud, numit Dyomba, era format tot din al treilea etaj geologic.

Locuitoriĭ din Digo fac parte din familia Ba-nton și sunt de talie mijlocie, slabĭ, nu tocmaĭ urâțĭ și destul de amabilĭ. Eĭ sunt fetișiștĭ și aŭ o groază de «Movanza», un fel de sperietoare, care are de îmblânzitor pe fermecătorul din pădure. Aceștĭ locuitorĭ nu prea sunt muncitorĭ și se mulțumesc cu ceea ce găsesc să mănânce și să bea din cocotierĭ. Eĭ maĭ plantează și consumă: sorghio, porumb, fasole, câte-va cucurbicee, puțin orez, etc. Ca păsărĭ și animale aŭ: găinĭ, capre, berbecĭ și un câine dresat de vânătoare. Eĭ beaŭ teribil și sunt niște dănțuitorĭ fără pereche. Se fardează cu o substanță roșie pe față, iar copiiĭ îșĭ zmulg genele. Imbrăcămintea lor e simplă și pe dedesubt aŭ o singură cămașe aruncată pe umerĭ; femeile se poartă numaĭ cu o fustă simplă. Ca arme aŭ un fel de pușcĭ, niște marĭ cuțite, arcurĭ, lăncĭ, măciucĭ. Cu aceste arme eĭ se servesc față de ceĭ doĭ marĭ inamicĭ aĭ lor: Massaïs, care le fură dese orĭ turmele, și Swahilis, care le ia tineriĭ, copiiĭ și femeile.

La Mafissi, călătoriĭ primiră de la ceĭ din Digos o ospitalitate din cele maĭ bune. In timpul nopțeĭ corturile lor aŭ fost însă năpustite de enormĭ furnicarĭ. Aceste animale drăceștĭ te apucă cu botul lor lung de mâinĭ, picioare, barbă, și păr. De multe orĭ ele se bat chiar și cu șerpiĭ.

După ce străbătură riurile Dalaussi, Mbambara, eĭ intrară în deșertul Guruva. La stânga lor se vedeaua munțĭ enormĭ, iar la dreapta numaĭ ape. Pe drumul strîmt pe care înaintaŭ, din când în când se ridica câte un arbore. O iarbă mare și galbenă, amestecată cu liane, cu mărăcinĭ, se întindea de o parte și de alta a drumuluĭ. Pământul era pietros, nisipos și d'o culoare cam roșcată.

Noaptea se lăsase cu totul și eĭ înaintaŭ încet în pădurea cea deasă și virgină, unde mișunaŭ fiare de tot felul. Noriĭ carĭ acopereaŭ pentru un moment luna, dădeaŭ arborilor o înfățișare fantastică. Nimic, în drumul lor, nu se distingea bine și de pretutindenĭ se auzeaŭ bâzâiturĭ de insecte și zgomote surde și ciudate.

Câte odată s'auzia departe sgomotul plângător al hieneĭ. Alte orĭ s'auzia un sgomot apropiat și sinistru și iarba care troznia: era o bestie enormă care trecea pe lângă caravană, în timp ce oameniĭ caravaneĭ înaintaŭ încet, ca o procesiune de umbre.

Cu cât trece noaptea și s'apropie zoriĭ zileĭ cu atâta peisagiul devine maĭ trist: muntele se ridică ca un zid gol de tot; câmpia cea sterilă are o înfățișare cu totul indurerată, iar nisipul—amestecat cu diferite minerale—se întinde trist și avid de apă pe sub picioarele călĕtorilor. Din când în când se vĕd oare-carĭ arbuștĭ din familia gramineelor, câțĭ-va euforbi

Câte odată o bestie furioasă trecea prin împrejurimile caravanei.

arborescenţi şi câte-va acacias în frumoase forme de umbrele.

Cu cât soarele se ridică cu atâta căldura devine mai puternică. Drumul încălzit îţi arde picioarele iar ochiul nu mai vede de cât un straniŭ miragiŭ. Pământul este roşu, mărăcinii iaŭ o culoare cenuşie şi cerul se aprinde de razele puternice ale soarelui.

Cu timpul însă pustietatea se mai micşorează şi verdele ierbei începe să se zărească din când în când.

Inaintând mereŭ dăduI peste Kitiva (387 metri) şi riul săŭ.

Populaţia văii e foarte amestecată. Aci se văd sate d'ale Sambaraşilor, Ziguaşilor şi Kumbaşilor.

Satele sunt înconjurate de un zid de mărăciniş şi euforbi. In sat se găseşte un loc deschis unde se adună locuitorii satului şi staŭ la sfat în timp ce femeile rămân acasă şi văd de menagii. Locuitorii aŭ şi mici hambare unde păstrează porumb, grâne, fasole în nişte saci groşi. Ca animale locuitorii aceştia aŭ: capre, berbeci, vaci, cari însă sunt mai puţine din causă că sunt distruse de cruzii Massais. Ca pasări locuitorii aŭ găini mai ales.

Pe înaltul platoŭ al Sambarei rătăceşte populaţiunea Mbugus, care vorbeşte o limbă amestecată cu a Pareenilor şi a Massaişilor. Mbuguşii se ocupă foarte mult cu creşterea vitelor.

Cum eşi din bogata vale Umbii, regiunea devine mult mai plăcută ca sinistrul deşert al Gurovei. Aci se vede verdeaţă multă, se văd baobabşi, abanoşii cei negrii, stivclinas, adenium cu flori frumoase roşii şi mulţi alţi arbori şi arbuşti. Incet încet drumul îşi face loc şerpuind uşor şi ajungând la Mbaramon de unde ţi se desfăşoară o panoramă admirabilă înaintea ochilor. In spate ai cele trei şiruri de munţi şi înainte ai câmpia cea întinsă. In spre Nord se ridică frumosul vîrf Taita a căruia siluetă albastră se pierde în azurul cerului.

Inainte ai lanţul granitic al munţilor Paré, care se imparte în trei secţiuni separate prin trei văi adânci. Populaţiunea care locueşte aceste ţinuturi este una din cele mai interesante.

Indigenii d'aci se retrag în ţinuturile cele mai înalte ale munţilor ca să se ferească cât mai bine de prădăciunile Massaişilor. Ei sunt mici, slabi, diformi şi culoarea feţii lor este în general neagră. Pareseenii fac parte din familia Ba-ntu ca şi Digoşii şi se ocupă mai mult cu agricultura şi cu vitele.

Pareseenii sunt şi nişte perfecţi apicultori. Stupurile cari se fac pentru albinele sălbatice sunt foarte originale. Un stup se compune din o bucată de trunchiŭ de arbore găunos care se agaţă cu ajutorul unor ruele şi funii de crăcile arborilor.

Indigenii de la Nord lucrează fierul fabricând: lăncii, lopeţi cuţite şi alte multe lucruri. Fie-care district—ba ceva mai mult—fie care sat îşi are şeful săŭ. Drept veştminte ei poartă piei de animale care sunt mult mai rezistente vieţei lor. Ca ornamente aceşti locuitori îşi atârnă de gât, de picioare şi de mâini fel de fel de coliane, de inele şi de brăţare.

Tinerii îşi încreţesc părul cu panglicuţe muiate în pămînt roş şi amestecat cu grăsime. Iată lucrurile principale cu care se împodobesc aceşti indivizi: cercei la urechi, brăţări la mâini şi picioare, coliane la gât; ei mai posedă un arc, o tolbă cu săgeţi, o pipă mare, o tabacheră de lemn şi un mic scaun de o simplicitate uimitoare, care serveşte şi ca perină şi ca scaun, şi ca bancă şi ca fotoliu. Acest miraculos scaun e format dintr'o simplă piele groasă de boŭ, care se fixează — cu ajutorul unor legături—de locul unde indigenul vrea să se odihnească.

Deşertul Kisingo desparte ţinutul Paré-Mdimon de lacul Dyipé. In jurul acestui loc creşte o vegetaţiune cu totul bogată.

Lacul Dyipé saŭ Ipée — cum îl numesc locuitorii din Toveta — este de o adâncime nu tocmai mare şi de o lungime de şease-spre-zece kilometri pe o lărgime de cinci kilometri. Acest loc are o altitudine de 737 de metri deasupra nivelului apei. Lacul e făcut dintr'un afluent al riului Pangani şi apele lui ca şi apele celor mai multe lacuri de prin împrejurimi, scad din zi în zi.

Dupe cum în munţii Govenului se plimbă numai leii şi antilopele, tot aşa în apele verzi din Dyipé se plimbă ipopotamii şi crocodilii. Malurile acestui lac mocirlos sunt acoperite de o vegetaţiune foarte bogată formată din: accacias, mimose cu flori mirositoare, papirus, ciperacee. In vegetaţiunea aceasta bogată sunt fel-de-fel de păsări ca: raţe sălbatice, bibilici, fluerari, egrete şi multe alte.

Din cauza deselor aluviuni produse de Kilima-Njaro, s'a format cu timpul oaza Taveta saŭ Toveta a căreia lungime are un-spre-zece kilometri şi a căreia lărgime are două până la trei kilometri.

In această oază cresc: banani, trestii

de zahăr, cartofi, morcovi, porumb tăteresc și alte plante.

Un alt ținut care merită să-l pomenim aci este «Muntele alb african».

Muntele Kilima-Ndjaro este o masă enormă și neregulată de granit și pământ roșu care se întinde de la Nord la Sud.

Inălțimea cea mai mare a acestui munte este de 4700 metrii și vârfurile lui formează o mare de ghețuri și zăpadă.

Foarte puține râuri izvorăsc din acest munte.

Numai din muntele Ciagga es vre-o două-zeci de râulețe cari toate se unesc și formează măețul fluviu Pangani. Pământul muntelui Ciagga e foarte bun pentru agricultură și d'acea se ceartă pe el diferitele populațiuni ca: Ua-Ciagga, Kimangelia și Userii.

Nu departe de Ciagga se vede lacul craterului Tehala a căruia circonferință este de 11 kilometri. Aproape de acest faimos crater vechiu se află vârful Kimasu ni.

Fauna și flora acestui lanț de munți este una din cele mai însemnate de pe glob.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Violeta Fowler

In ce mod frumoasa englezoaică și tovarășii săi reușiseră să dea de urma pașilor celor două fugare și chiar să le ajungă din urmă?

In modul cel mai simplu din lume. Sir Iohn Lobster nu cunoștea nici un cuvânt din limba ceha, așa în cât Max și Violeta, de comun acord, îl putură conduce până la Lemberg fără a-i destainui ținta călătoriei.

Această prudență era foarte lesne de explicat, de vreme ce gentilomul englez avea misiunea să trimeată știri Măștilor galbene, prin mijlocul telefonului fără fir pe care-l căpătase.

La Lemberg, o îngrămădire prea mare de lume, în fața hotelului Independența le atrase atenția.

Ei se amestecară în mulțime și putură afla că poliția proceda la o anchetă.

Două călători cari se înscriseră sub numele de Laroche, student și sora sa, luaseră camere în stabiliment. In timpul primei nopți pe care o petrecură acolo, dispărură amândouă, împreună cu caseta, care forma micul lor bagaj, fără a lăsa cel mai mic indiciu în urma lor.

Nu se văzuse, nu se auzise nimic.

Băiatul de serviciu al hotelului declara că nu se produsese nimica anormal. Omul acesta era cunoscut de toată lumea, și toți spuneaû că l știu incapabil de o acțiune necinstită.

Poliția îl scoase din cauză, dar afacerea rămase mereû tot așa de încurcată.

Max nu stătu nici o clipă la îndoială.

— Domnul acesta este complicele Măștilor galbene, șopti dânsul la urechea Violetei.

— Măștile galbene? repetă tânăra fată, cu oare-care uimire.

— Fără îndoială. Nenorocitele femei se duceaû în adevăr spre Odesa. Pentru mine nu mai încape nici o îndoială. Ele voesc să se reîntoarcă acolo unde s'aû despărțit de aceia pe cari 'i iubeaû, pe cari îi iubesc încă, morți saû vii.

«Cine are interes să li se pue în cale? Nu știû care poate să fie acest interes, dar îi cunosc foarte bine pe domnii interesați.

— Oh! cât despre asta, pot să te asigur că-i cunosc și eû.

— Sunt fixați prin urmare asupra identității acelora cari ar putea să ne urmărească. Eû voiû alerga îndată la gară. Fără îndoială că dânsele aû fost expediate într'o altă direcțiune de cât aceia pe care voiaû s'o urmeze.

Peste o jumătate de oră, romancierul se întoarse.

In timpul nopții, mai multe persoane transportaseră pe niște scaune portative, doi tineri călători, adânc adormiți. Ei fură dați drept doui fii ai unei nobile familii rusești, atinși de maladia somnului pe care coloniștii aû importat-o din Africa în Europa. Eraû aduși la părinții lor, pentru că boala aceasta iartă rare ori, și nimeni nu voia să-și ia responsabilitatea faptului.

In scurt, oamenii aceia ceruseră bilete pentru Bodzivilew, prima gară care urmează după frontiera rusă.

In aceiași zi, Max și tovarășii săi, plecară pe acelaș drum.

D-ra Violeta propusese să-l lase pe sir Iohn unde-va, dar romancierul îi răspunse:

— Nu-l putem lăsa, căci va vorbi îndată cu prietenii săi; le va comunica faptul, și aceștia se vor grăbi să trimeată spioni pe urma noastră, spioni cari vor fi foarte periculoși, pentru că noi nu-i cunoaștem.

— Atunci, să căutăm a'i răpi telefonul.

— Nici asta nu se poate; domnii aceia vor fi foarte neliniștiți când vor vedea că nu primesc regulat comunicări de la însărcinatul lor.

— Atunci ce este de făcut?

— Să căutăm a'i menținea spiritul coprins de nesiguranță. El va comunica cu Măștile galbene, dar nu va putea să le sfărâme nimica sigur.

— Dar cum vom ajunge la acest rezultat?

— Oh! e foarte simplu.

La masă, Max se folosi de lăcomia onorabilului gentleman englez, și îl sili să bea un număr așa de mare de băuturi spirtoase, în cât bietul om ajunse într'o stare vecină cu beția, și se lăsă transportat la gară, fără să aibă conștiința lămurită a celor ce făcea.

Indată ce se văzu așezat în vagon, adormi. Frontiera însă era foarte aproape, și sir Iohn Lobster trecu în Rusia fără să bage de seamă.

La Bodzivilew fu întins pe o banchetă a sălii de așteptare, pe când romancierul pregătea calea înainte.

Iohn se văzu de o dată instalat într'o telegă și dus într'o goană vertiginoasă, împreună cu tovarășii săi.

La stațiile de poștă se opreaû numai atâta cât trebuia pentru a schimba vizitiul și caii.

Dar cum la fie-care stație, englezul nu putea să refuze cele câte-va pahare de vutkă, care i se oferea cu cea mai mare politeță, starea sa de beție fu mereû întreținută. Bietul om trăia ca într'un vis.

Până acuma nu observase de loc că se află în Rusia și călătorește cu poștalionul.

La ultima stație i se păruse lui oarecum că Parizianul, după ce lipsise un moment, se întorsese la trăsură cu figura schimbată.

Dar cu toate că știa ce văzuse, n'ar fi putut să afirme lucrul cu prea multă siguranță.

In adevăr, mai încercase o experiență, care-l făcuse să se înfioare până în fundul sufletului.

El avea mereû telefonul pe care-l luase din vila Loursinade, și acum se hotărîse să-l pue la încercare. Voia să comunice cu «Măștile galbene», și să le dea niște ast-fel de informații, în cât să-i facă să le peardă cu totul urma.

Se apropie deci de unul dintre stâlpii telegrafici ai singurei linii, care străbate stepele acelea.

După ce-și așeză aparatul, vorbi deasupra plăcei metalice; cu toate silințele pe care și le dădea, nu-și putu stăpâni emoțiunea vocei.

— Allo!... Allo!

Un moment rămase în așteptare.

Drace!.. Oare aparatul său nu mai funcționa?

Repetă cu vocea mai puternică:

— Allo!

Și inima începu să-i bată cu violență.

O voce necunoscută îi răspunse:

— De unde îmi vorbești?

— De la Kiew, răspunse tânărul romancier, la întâmplare.

— Ah!... d-ta ești Felly...

— Felly, murmură dânsul... Unul dintre bandiţiĭ aceştia se numeşte Felly... Ah!... Dr ce, cu cine naiba vorbesc?

Şi recăpătându-şĭ îndrăzneala, răspunse:

— Eŭ sunt.

— Eĭ bine... Cele două femeĭ sunt cu d-ta?

Intrebarea aceasta fu o adevĕrată trăsătură de lumină pentru parizian.

— Drace... Ghicesc acuma... Sunetele transmise cu telefoanele lor nu sunt percepute de cât de nişte aparate anumite... Prin urmare, după toate probabilităţile, eŭ trebue să vorbesc acuma cu şeful «Măştilor galbene» din Marsilia.

— Fără îndoială, răspunse dânsul, aplecându-se şi maĭ mult de-asupra plăceĭ vibrante.

— Şi nebuniĭ aceia carĭ aŭ voit să se amestece în afacerile noastre, la Marsilia?

— Ne-aŭ perdut urma.

— Nicĭ unul dintre eĭ n'a bănuit că d-ta eştĭ falşul doctor Ba sel.

— Nicĭ unul.

— E maĭ bine aşa.

Nicĭ un om din Europa nu trebue să vadă limpede în organizaţia noastră. D-ta grăbeşte cât poţĭ maĭ mult în mersul... Să străbatĭ în linie dreaptă câmpiile ruseştĭ şi Turkestanul. Pretutindenĭ agenţiĭ noştri sunt înştiinţaţĭ şi vă vor pregăti calea.

Aţĭ văzut bine că la Kiew, ceĭ treĭ popĭ n'aŭ avut de cât să deschidă gura.

— Da, afirmă romancierul.

— Maĭ cu seamă, continuă vocea, să nu apucaţĭ calea în spre Sud... Trebue ca ele să sosiască aicĭ, în templul subteran al munţilor cereştĭ.

Trebue să sosiască pentru ca să pot răzbuna asupra lor, moartea stăpânuluĭ Log.

Continuaţĭ mereŭ calea în spre est, mereŭ în spre est.

Vocea tăcu.

Un moment, Max Soleil rămase în aşteptare. Placa vibrantă rămase însă mută; atuncĭ el o desfăcu şi o aruncă cu îngrijire în buzunar.

— Log, monologă dênsul, Log era rivalul luĭ Dodekhan; acela pe care viteazul duce Lucian l'a ucis... acela pe care soţia duceluĭ a putut să-l vadă de la o distanţă de treĭ miĭ de leghe.

«Corespondentul meŭ, trebue să fie gigantul, credinciosul săŭ, acel San despre care mi s'a vorbit... Pe deasupra, am maĭ aflat că falşul doctor Barsel este un oare-care Felly... un european, cupă cum îl arată numele...

«Prin urmare sunt bandiţĭ de aceştia prin toate părţile Europeĭ; ceĭ treĭ popĭ din Kiew trebue să fie din numărul lor.

Este o deghizare în adevĕr originală.. Mă voĭ feri pe viitor de eclesiasticĭ.

— Atâtea descoperirĭ făcute în acelaş timp, turburaseră puţin seninătatea tînăruluĭ romancier.

De acum, trăsura sa trecuse pe lângă trăsura Sareĭ, îĭ trimisese misiva pe care o cunoaştem, şi se îndreptă spre Kiew. Max avea de gând să le facă pe cele două femeĭ să apuce în spre sud.

Intr'acolo trebuia să fie scăparea, de vreme ce şeful măştilor galbene recomanda cu atâta căldură să nu apuce în acea direcţie.

CAP. IV.

Ceĭ şease popĭ

Domnul prim consilier din Kiew, Petre Kunine, clătină din cap, împingând cap, împingând samovarul în spre soţia sa Nadja, care stătea în faţa luĭ.

— La urma urmeĭ, acuma suntem între noĭ, buna mea Nadja, şi pot s'o mărturisesc. E o afacere bună.

Şi cum tînĕra femee nu răspundea:

— Asta n'ar putea să displacă guvernămĕntuluĭ. Voiŭ lua sub protecţia mea două călătoare, împiedecându-le de a se îndrepta în spre sud, unde domneşte revoluţia.

— Minciună, bunul meŭ Petre. Tu nu lucrezĭ ast-fel, de cât pentru a te face plăcut asociaţiuneĭ Drapeluluĭ Albastru, care trimete banĭ şi ordine revoluţionarilor noştri.

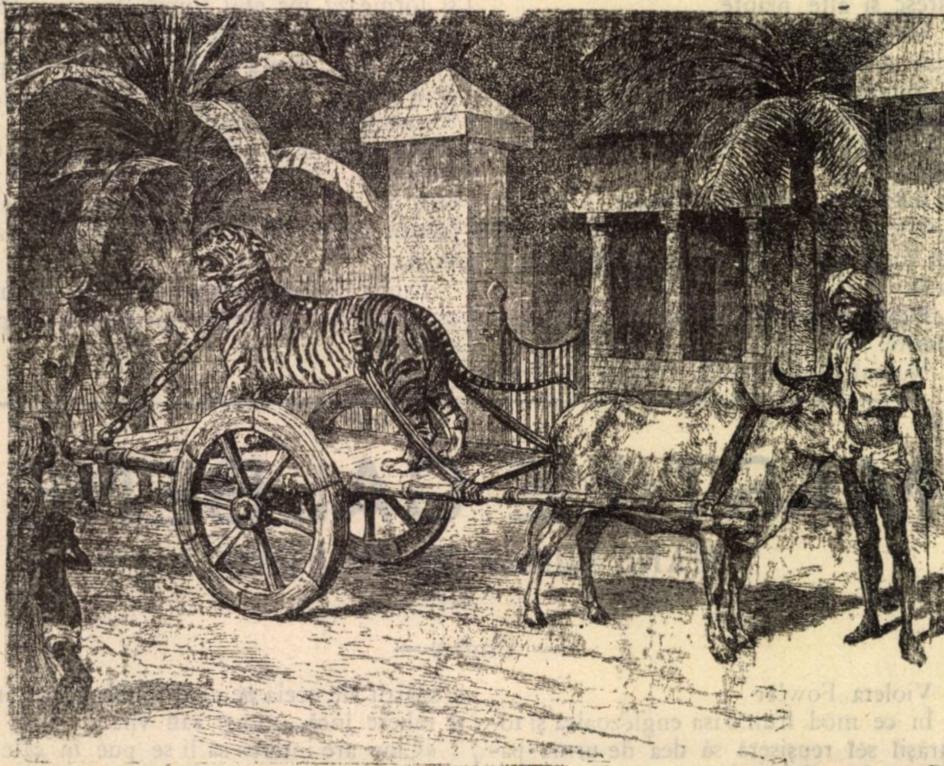
Primul consilier începu a râde.

— Da, drăguţa mea vulpe. Dar guvernul nu cunoaşte fondul gândireĭ mele, lucru care este tot-d'a-una foarte important în politică. Şi apoĭ, am primit cincĭ sute de ruble, cu care voiŭ putea oferi iubiteĭ mele soţiĭ un «kakosniş» superb, împodobit cu pietre de Volga.

Kakoşnişul, un fel de pălărie naţională, care prinde foarte bine capul femeilor frumoase, stârneşte cel puţin aceleaşĭ dorinţe ca cele maĭ frumoase pălăriĭ din vitrinele modistelor noastre.

Nadja îşĭ îndreptă spre soţul şi stăpânul eĭ o privire bine-voitoare.

— Şi 'l veĭ purta cu atât maĭ multă plăcere, continuă acesta, cu cât îţĭ va fi fost oferit de către soţul tĕŭ, şi plătit de

Tigrul în lanţurĭ

TIGRUL IN LANŢURI

Nicĭ tigrul îmblânzit şi nicĭ tigrul sălbatic nu este cel care se vede pe figura noastră, ci este aşa zisul tigru în lanţurĭ: un tigru enorm şi d'o frumuseţe rară. In multe părţĭ din Industan se văd indigenĭ carĭ plimbă acest tigru superb din sat în sat şi din localitate în localitate. Ceĭ carĭ trec şi văd tigrul daŭ în tot-d'a-una ceva de pomană celuĭ care conduce carul. Acesta e un mijloc d'aşĭ câştiga existenţa pentru uniĭ din Industanienĭ. Fie-care când vede p'acest rege al fiarelor captiv, adus în imposibilitate d'a se mişca, se crede un eroŭ, un voinic între voinicĭ şi scoate în tot-d'auna o monedă ca s'o întindă celuĭ care îĭ măguleşte mândria luĭ. Instinctiv eştĭ apucat de milă în faţa aceleĭ fiare măreţe ţinută în lanţurĭ şi pare că mereŭ te aştepţĭ ca din moment în moment grozava fiară să rupă lanţurile şi să distrugă totul.

către amiciĭ revoluţieĭ, pe carĭ tu nu 'ĭ poţĭ suferi.

— O femee demnă, declară soţia, cu vocea plină de gravitate, nu poate aproba nicĭ o dată faptele unor oamenĭ, carĭ sub pretext de a face fericirea poporuluĭ, încep prin masacrarea tuturora.

— Tăcere!.. tăcere! Demniĭ aceia aŭ urechile cam lungĭ.

— Ca şi măgariĭ.

Domnul consilier îşĭ cufundă nasul în ceaşca sa cu ceaiŭ, şi ast-fel scăpăde răspunsul pe care ar fi trebuit să-l dea.

In adevĕr, este foarte greŭ lucru pentru un funcţionar de a lăuda revoluţia, fără a acuza guvernul. De aceea tăcerea este în tot-d'a-una de recomandat.

După ce 'şĭ sfârşi de bĕut ceaiul, Petre se sculă.

— In sfârşit, dulcea mea soţie, iţĭ veĭ avea kakoşnikul tĕŭ, pentru ziua sfântuluĭ Petre şi Pavel, când colegiĭ meĭ de la adunarea muncipală vin să mĕ felicite.

Dar tăcere. Aud paşiĭ luĭ Gelov, secretarul meŭ. Nu e nevoe să afle şi şarpele acesta; căcĭ atuncĭ, pentru a 'ĭ ţinea limba legată, ar trebui să 'şĭ aibă şi dânsul partea din gratificaţia pe care mi-aŭ dat-o ceĭ treĭ popĭ.

O lovitură uşoară se auzi în uşă, şi un cap fără nicĭ o expresie, se ivi:

— Domnule prim-consilier, zise dânsul cu vocea ascuţită, treĭ respectabilĭ popĭ aĭ sfinteĭ noastre bisericĭ ortodoxe, doresc să fie primiţĭ de d-tră.

— Treĭ popĭ? murmură Petre, silindu-se să se prefacă nedomirit. Am auzit bine oare! treĭ popĭ aĭ spus?

— Da, domnule prim consilier. Mi se pare chiar, că domniĭ aceştia aŭ fost faţă la deliberarea consiliuluĭ muncipal, în şedinţa în care d-tră aţĭ propus într'un mod atât de caritabil, îndreptarea tuturor călătorilor în spre Orient, pentru a'ĭ feri de dezordinele carĭ domnesc astă-zĭ în Sudul Rusieĭ.

Petre îşĭ privi secretarul cu nelinişte; i se păru că deosebise oare-care ironie în vocea miculuĭ scriitor.

Dar secretarul rămase nepăsător.

Consilierul murmură:

— După părerea ta, Gelov, aş face răŭ, dacă n'aş voi să vorbesc cu reprezentanţiĭ ortodoxieĭ?

— Eŭ nu pot avea altă părere de cât aceia a stăpânuluĭ meŭ.

Petre nu-şĭ putu stăpâni un gest de neplăcere.

In ţara aceia, în care funcţionariĭ sunt siliţĭ în fie-care moment să se teamă de fulgerile pe care le-ar putea trimite guvernul, un secretar, care ştie multe lucrurĭ, poate să devie periculos în orĭ-ce moment.

Demnul magistrat n'ar fi fost prin urmare supărat, dacă ar fi aflat că Gelov aproba primirea popilor.

Cu toate acestea, neputând insista maĭ mult trebui să ia o hotărâre el singur.

— Fără îndoială, fără îndoială, fiul meŭ; dar eŭ îţĭ cunosc foarte bine credinţa, şi mi se pare că am exprimat propriile tale gândurĭ... Fiĭ decĭ satisfăcut, şi spune celor treĭ onorabilĭ popĭ, că pot intra.

Secretarul se grăbi să iasă, pentru a executa ordinul primit.

Petre şopti soţieĭ sale:

— Nadja, porumbiţa mea, tu veĭ sta în sala vecină, pentru ca pungaşul acesta să nu ne poată auzi convorbirea.

Şi cum, cu o înclinare din cap, d-na Kunine se îndreptă spre uşă, Gelov apăru urmat de treĭ persoane, pe care le prezentă ast-fel:

— Sfinţiile lor Voldi Streppan şi Yolev, din ţinutul Tsarkoïe.

Popiĭ intrară, foarte demnĭ în costumele lor frumoase.

Eĭ salutară cu gravitate, întinzând mâinele în semn de bine-cuvântare, şi aşteptară să rămâe în odaie, singurĭ cu primul consilier.

Atuncĭ, atitudinea lor se schimbă dintr'o dată. Cel maĭ înalt dintre eĭ, întrebă cu o voce, după care Max Soleil ar fi putut recunoaşte îndată pe mizerabilul, care jucase odinioară rolul decedatuluĭ doctor Barsel:

— Eĭ bine, domnule Petre Kunine, care este hotărîrea consiliuluĭ municipal?

— Hotărîrea este aceia pe care am prevĕzut-o când am intrat în tratative cu d-tră. Propunerea mea a fost primită.

— Aşa dar, orĭ-ce călĕtor va sosi la Kiew....

— Va fi îndreptat spre est.

— Orĭ ce-ar spune dînsul?.. Orĭ care ar fi protestările pe care le-ar ridica?

— Orĭ-ce ar spune, nu va fi ascultat.

— Dar dacă ar cere să se reîntoarcă spre vest?

Petre izbucni într'un hohot de rîs.

— Aceasta era obiecţiunea principală, zise dânsul, dar nimenĭ na' ridicat-o. Eŭ, bine înţeles, am tăcut. Acuma, consiliul a hotărît, şi toţĭ călătoriĭ vor trebui să meargă înainte, în spre est.

— Bine... Suntem satisfăcuţĭ de zelul tĕŭ. Ca semn de bună-voinţă, Drapelul Albastru dublează suma pe care ţi-a oferit-o. Iată încă cincĭ sute de ruble.

Infăţişarea demnuluĭ consilier se schimbă dintr'o dată; el luă, cu un gest plin de supunere, fişicul de aur pe care i-l întindea venerabilul preot.

— Domnilor, murmură dânsul, sunt umilul d-tră servitor.

Preotul care vorbise, îl întrerupse:

— Frazele lungĭ sunt cu totul zadarnice. Călătoarele de care se ocupă stăpânul nostru aŭ sosit erĭ, şi aŭ tras la hotelul Dimitri, calea Gregory. Trebue ca până peste o oră agenţiĭ poliţieneştĭ să fie de faţă la plecarea lor, şi la nevoe să le silească a apuca în spre est.

— Agenţiĭ vor primi îndată ordine stricte. In calitatea mea de prim consilier municipal, sunt însărcinat şi cu poliţia oraşuluĭ.

— Ştim bine, tocmaĭ de aceea ne-am adresat d-tale.

Apoĭ, coborându-şĭ vocea:

— Agenţiĭ vor trebui să se prefacă surzĭ.

— Surzĭ!.. exclamă Petre, cu oarecare uimire; dar nu se găseşte în întreaga brigadă un agent surd. Acesta ar fi un caz de reformă.

— Vor trebuĭ să facă pe surziĭ, adică, să nu audă nimica din cele ce ar putea să le spună cele două călătoare.

— Ah!.. lucrul acesta e în tot-d'a-una foarte uşor; voiŭ da ordine în consecinţă. La nevoe iĭ voiŭ ajuta chiar eŭ insu-mĭ.

Ceĭ treĭ preoţĭ se priviră. Privirea aceasta nu cuprindea de loc admiraţia pentru inteligenţa onoratuluĭ consilier; dar acesta păru că nu observă nimica.

— Da, adăogă dânsul, voiŭ da ordin chiar, ca agenţiĭ carĭ vor face afacerea aceasta să-şĭ astupe urechile cu ceară; ast-fel voiŭ putea să fiŭ maĭ sigur că nu vor auzi nimica.

Şi încântat de stratagema pe care o imaginase, işĭ freca mâinele plin de veselie.

Dacă omul acesta ar fi citit vre-o dată istoria veche, şĭ-ar fi amintit că înteleptul Ullysse, rege al Itaceĭ, se folosesc de acest mijloc strategic, pentru ca matelotiĭ săĭ să nu fie fermecaţĭ de vocea sirenelor.

Dar Petre nu cetise istoria veche. Acesta este triumful tuturor ignoranţilor; îşĭ închipue în fie-care zi că aŭ descoperit America, fără să se maĭ gândească la vremea care s'a scurs de când Cristofor Columb i-a scutit de această osteneală.

De alt-fel nu prea avu multă vreme spre a se bucura.

Uşa fu deschisă cu violenţă.

— Ce s'a întâmplat?

D-na Kunine intră foarte emoţionată.

— Ce înseamnă asta? întrebi consilierul, ştiĭ bine că nu-mĭ place să fiŭ întrerupt, când sunt în afacerĭ.

Dar cu toată mutra încruntată pe care şi-o luă Petre Nadja, nu se arătă de loc emoţionată.

— Petre, murmură dînsa, cu voce înceată, se petrec lucrurĭ bizare în oraşul nostru.

— Lucrurĭ bizare, repetă consilierul, cuprins dintr'o dată de nelinişte; ce lucrurĭ bizare ar putea să se petreacă în oraşul Kiew, în timpul administraţiuneĭ mele?

— Apropie-te de tovarăşa ta, pentru ca să-ţĭ poată spune secretul cu voce înceată. Nu pot arunca în vânt secretele municipalităţiĭ. Prea sfinţiĭ părinţĭ vor bine-voi să mĕ erte.

Sub vocea plină de respect a tinereĭ femeĭ, se simţia oare-care ironie.

Petre se apropie de Nadja, şi-ĭ şopti:

— Vorbeşte.

— Aşteaptă afară treĭ preoţĭ, foarte doritorĭ de a-ţĭ vorbi.

— A!.. alţĭ preoţĭ.

— Alţĭ treĭ.. Dar nu e numaĭ atâta.

— Ce vreĭ să spuĭ?

— Numirile acestor preoţĭ sunt încă şi maĭ curioase.

— Numele lor?

— Eĭ pretind că se numesc Voldi, Streppan şi Yolev.

Primul consilier deschise nişte ochĭ marĭ, plinĭ de uimire?

— Dar şi aceştia carĭ sunt aicĭ, se numesc tot ast-fel murmură dînsul, într'o şoaptă.

— Tocmaĭ... Prin urmare, trebue să fie uniĭ dintre eĭ înşelătorĭ.

— D-zeule!.. Mi se pare că aĭ dreptate... Ah!... cât de grea devine administraţia în unele momente... Şi când mă gândesc că nu este nimenĭ aicĭ pentru a-mĭ da un sfat...

Nadja înălţă din umerĭ cu acea superioritate a femeeĭ energice, pentru care toate chestiunele aŭ soluţiunĭ simple şi imediate.

— Pentru a afla cine sunt aceĭ carĭ mint, să-ĭ punem faţă în faţă, murmură dînsa.

Petre îşĭ dădu peste cap o palmă care ar fi trântit la pământ un boŭ; dar craniul onorabiluluĭ consilier era tare.

— Aĭ dreptate, hulubiţa mea. Eĭ, bine, spune-le să intre. Tu veĭ rămânea lângă mine, pentru a-mĭ fi de ajutor în această situaţie grea.

Şi aproape îndată adăugă:

— Numaĭ că, dacă tu veĭ rămânea aicĭ, spionul acela de Gelov, va putea să se stabilească în sala vecină. Saŭ maĭ bine, veĭ închide uşa cu zăvorul. Du-te porumbiţa mea; te aşept plin de nerăbdare.

Nadja alergă afară. Preoţiĭ nu dăduseră nicĭ cea maĭ mică atenţie convorbireĭ celor douĭ soţĭ; eĭ discutaŭ între dânşiĭ, cu însufleţire.

Dar acum, fu rândul lor să cadă în urmărire.

— D-na Kunine se reîntoarse, şi deschizând uşa mare, anunţă:

— Sfinţiile lor Voldi, Strepan şi Yolev, din ţinutul Tsarkoie!

Şi alţĭ treĭ venerabilĭ preoţĭ îşĭ făcură apariţia în salã.

Ceĭ d'întâiŭ, strigară, cu vocea puternică:

— Ce înseamnă gluma aceasta?

«Cine îndrăzneşte să ne uzurpe ast-fel numele? Sfântul Sinod ortodox va aprecia».

Dar unul dintre noiĭ veniţĭ răspunse cu hotărâre:

— Sfântul sinod nu va avea să judece nimica, de oare-ce numele acestea sunt furate.

— Furate?

— De sigur. D-tră vĕ numiţĭ în realitate, unul, Barsel şi Felly... cel'lalt Felix... cel-l'alt nu ştiŭ încă cum se numeşte.

Măştile galbene, transformate în popĭ, tresăriră.

Un moment, numele de Felly, pe care îl credea necunoscut de nimenĭ, îĭ făcu să'şĭ peardă cumpătul.

Dar momentul acesta de uimire, fu foarte scurt. Eĭ strigară în cor:

— Minciună!

Acuzatorul lor însă, reluă cu maĭ multă tărie:

— Sunteţĭ nişte prădătorĭ, nişte bandiţĭ...

După ce ne-aţĭ despoiat, încercaţĭ acuma să'l perdeţĭ şi pe Petre Kunine, acest funcţionar stimat, ameninţându'l cu drapelul albastru şi cu revoluţionariĭ.

— Ah! Sfinte Dumnezeule! suspină consilierul emoţionat.

— Şi, continuă oratorul, vocea adevĕruluĭ este prea puternică; în zadar vĕ veţĭ maĭ încerca să negaţĭ.

Şi cu un gest tragic întinse mânele înainte; tovarăşiĭ săĭ îl imitară.

Petre şi Nadja, impresionaţĭ, înfioraţĭ, priviaŭ cum primiĭ preoţĭ începuseră să tremure în faţa degetelor ameninţătoare ale acuzatorilor.

Da, începuseră să tremure. Se agitaŭ ca nişte frunze zgâlţâite de vânt. Trăsăturile lor exprimaŭ suferinţa, groaza cea maĭ adâncă, cea maĭ completă.

Apoĭ, ochiĭ le deveniră fixĭ; o paloare de moarte li se răspândi pe figură. Apoĭ, rămaseră nemişcaţĭ, ca împietriţĭ, cu un surâs stupid pe buze.

Preotul care pronunţase acuzarea, se întoarse în spre funcţionar şi în spre soţia sa.

— Vedeţĭ bine, zise dânsul, oameniĭ aceştia nu sunt de cât nişte inşelătorĭ.

— Da, da, puterea adevĕruluĭ izbucneşte din tăcerea lor.

— Imĭ voiŭ relua baniĭ meĭ din buzunarele acestor pungaşĭ; dar maĭ întâiŭ de toate, domnule consilier, voesc să vă salvez.

— Pe mine?

— Şi pe frumoasa d-tale soţie.

Nadja surîse cu bună voinţă.

— Dar, întrebă din noŭ primul consilier, sunt oare în primejdie?

— Intr'o primejdie foarte mare. Ascultând de ordinele acestor mizerabilĭ îţĭ semnezĭ singur condamnarea la moarte.

— Condamnarea la moarte!.. Iată o hotărîre regretabilă. Să fie lipsit Kiewul de serviciile mele. Dar pentru ce?.. Dar cum?

— Cauza este foarte simplă. Drapelul, revoluţionariĭ, doresc ca doamnele de la hotelul Dimitri să fie expediate în spre...

— In spre est, se grăbi să complecteze consilierul.

— Nicĭ de cum; în spre sud.

— In spre sud!.. Şi dânşiĭ îmĭ spuseseră...

— Era o minciună care trebuia să te peardă, dacă, din fericire, noĭ n'am fi sosit la timp.

Bravul consilier Petre se apucă cu mâinele de păr, într'un frumos gest de desperare.

— Dar sunt perdut, murmură dânsul.

— Nicĭ de cum.

— Ba da... Calea spre est a devenit acum obligatoare; a fost votată de municipalitate.

— Eĭ!... Se poate foarte bine să daĭ ordine speciale pentru persoanele despre care este vorba.

— Pot eŭ lucra oare împotriva uneĭ hotărîrĭ a consiliuluĭ municipal?

— D-ta, nu; dar guvernatorul poate să facă aşa ceva.

— Fără îndoială, dânsul ar putea... Dar cum aş putea să-ĭ spun eŭ că am fost în legătură cu duşmaniĭ guvernămîntuluĭ?

— Nu-ĭ veĭ spune lucrul acesta.

(Va urma)

FOCĂ-JONGLEUR

Intr'un circ din Paris s'a putut vedea, de curînd, o focă-jongleur. Ea face obiectul de admiraţie al publiculuĭ vizitator. Minunata focă este o echilibristă de întâiul rang. Pe micul eĭ nas balansează,

Focă-Jongleur

după cum se vede şi în ilustraţie, un băţ, pe al căruĭ vârf s'a aşezat, pe rând, un pahar, o jumătate duzină cutiĭ de ţigărĭ şi în sfârşit un glob de sticlă.

Reprezentaţiile — se înţelege de la sine — aŭ avut un deosebit succes, fiind vizitate de numeroşĭ curioşĭ.

SAHARA INVINSA

ULTIMUL BASTION AL TUAREGILOR

Un autor de piese comice a pronunțat o dată un cuvînt faimos: «Mě reîntorc din deșert, dar era o lume întreagă acolo»! Această fantazie este adevărată astă-zĭ. Suntem departe de timpurile în carĭ modestele noastre atlasurĭ purtaŭ pe ele indicațiunĭ de acestea: Sahara saŭ marele deșert; regiune inexplorată.

Mĭsterul care a învăluit așa de multă vreme această parte a Africeĭ, s'a rezolvat ca și cele-l'alte și meritul revine maĭ cu seamă misiunilor franceze.

Cât de spăimântătoare părea acum câțĭ va anĭ Sahara aceasta, pe ale căreia drumurĭ atâția exploratorĭ își găsiseră moartea!.. Cititoriĭ noștri n'aŭ de cât să răsfoiască colecția «Ziaruluĭ Călătoriilor» pentru a regăsi povestirea atâtor încercărĭ rămase zadarnice și scăldate în sînge.

Masacrul misiuneĭ Flatters în 1881 părea că închisese pentru tot-d'a-una Europeĭ calea deșertuluĭ; aĭ fi zis că sălbaticiĭ locuitorĭ aĭ Sahareĭ se juraseră să nu se lase nicĭ odată a fi violațĭ.

Drama de la Bir-el-Guarama dărîmase toate planurile, toate iluziile ce fuseseră clădite pe tema drumuluĭ de fier trans-saharian.

Exploratoriĭ carĭ încercaŭ să intre în deșert trebuiaŭ să dea îndărăt; ceĭ carĭ înaintaŭ maĭ mult, eraŭ asasinațĭ. Se pronunțase cuvîntul de ordine: moarte exploratorilor francezĭ!

* * *

Dar nimic nu putea să pue stavilă forțeĭ de pătrundere a științeĭ. Tuaregiĭ aŭ înțeles lucrul acesta, când în urma expedițieĭ Flamand-Pein. o ocupație efectivă a dat Franțeĭ stăpânirea oazelor In-Salah, Tidikelt și Tuat, oaze carĭ fuseseră multă vreme centrul de rezistență al saharienilor și oare-cum bastionul cel maĭ înaintat al tuaregilor împotriva Algerieĭ.

Locuitoriĭ acestor oaze și toțĭ nomaziĭ deșertuluĭ, trăiseră cu ideia că nicĭ o dată trupele franceze nu vor îndrăzni să înainteze pînă acolo, saŭ chiar dacă vor înainta, vor fi oprite de către sultanul Maroculuĭ, care se dedea drept protectorul tutulor acelora carĭ se temeaŭ de intervenția franceză.

La sfârșitul anuluĭ 1900, drapelul francez fâlfâia la In-Salah, și răzvrătițiĭ din In-Rhor primeaŭ o pedeapsă exemplară.

Maĭ departe, spre est, acelaș drapel străbătuse deșertul, purtat de glorioasa coloană a domnilor Foureau și Lamy.

De atuncĭ Tuaregiĭ aŭ început să fie și maĭ neliniștițĭ încă; se formaseră printre eĭ două curente. Unul care ar dori o înțelegere cu trupele franceze; celalt refractar, ireductibil, nevoind să audă de împăcare.

Politica franceză a început să-șĭ afirme chiar din primele momente caracterul eĭ pacific.

Oficeriĭ francezĭ de la Touat și de la Tidikelt, spuneaŭ tuturor nomazilor carĭ îndrăzniaŭ să se aventureze pînă la In-Salah: Franța nu voește de cât să stabilească liniștea și siguranța comerțuluĭ. Va ști însă să urmăriască pînă în fundul deșertuluĭ pe prădătorĭ și pe pirațĭ.

Tuaregiĭ eraŭ acum dezbinațĭ; dar cu toate acestea o parte dintre eĭ îșĭ continuaŭ mereŭ atacurile și masacrele, turburând liniștea și siguranța populațieĭ.

In 1902, căpitanul Cauvet, șefUL anexeĭ In Salah, înțelegând că Tuaregiĭ aŭ nevoe de o lecție serioasă, trimise pe locotenentul Cottenert în urmărirea uneĭ bande de prădătorĭ.

Locotenentul, după un marș remarcabil, ajunse banda; se încinse o luptă serioasă. Aproape toțĭ bandițiĭ rămaseră pe câmpul de luptă.

Câte va lunĭ după aceea, locotenentul Lohan dădea o nouă lecție Tuaregilor, cucerindu-le unul dintre cuiburile lor cele maĭ temute.

* * *

Armele vorbiseră, venea acuma rîndul diplomaților. Ofițeriĭ se încercară să câștige încrederea Tuaregilor; lucru care era foarte greŭ, de oare-ce oameniĭ aceia sunt foarte bănuitorĭ.

Dorința păceĭ însă, precum și inteligența șefuluĭ Hogarilor, Mussaag-Amartone, putu conduce la încheiarea unor negociațiunĭ maĭ solide.

Rămânea acuma nesupușĭ, numaĭ Tuaregiĭ-Ajderĭ, adică tocmaĭ aceia în care ne încrezuserăm noĭ maĭ mult. Dăm maĭ la vale câte-va amănunte asupra expedițieĭ căpitanuluĭ Touchard, care avea de scop tocmaĭ îmblânzirea tuturor Tuaregilor.

* * *

Ajderiĭ aveaŭ ca apărare împotriva trupelor franceze, un adevĕrat bastion, un platoŭ foarte greŭ de străbătut, care purta numele de Tassili.

Exploratoriĭ precedențĭ, Bu Derba, Duveyrier, germanul Ervin von Bary, abia dacă reușiseră să ajungă până la poalele acestuĭ platoŭ.

Platoul este un fel de limită geografică între Sahara propriu zisă și Tripolitania. Pe aicĭ trecea drumul în spre Rhat, punctul cel maĭ înaintat pe care îl posedă Turciĭ în Africa centrală.

Și tocmaĭ în această împrejurare, găsim motivul prea îndelungateĭ resistențe a Adjerilor. Se resimte bine influența turcilor.

Turcia aŭ oare-care pretențiĭ asupra acestor terenurĭ; eĭ nu voesc să recunoască linia limitrofă trasă de convenția anglo franceză, în anul 1894. Dar pretențiile lor sunt absurde.

* * *

Plecat din Tuggurt în Noembrie 1904, căpitanul Touchard s'a dus maĭ întâĭ la Temassinina, și a construit acolo un fort, pe care l'a numit «Fort-Flatters.

Rezultatul acesteĭ expedițiĭ a fost supunerea Ajderilor.

In ziua de 19 Ianuarie, căpitanul ajungea la Djanet. Această oază, pe care Turcia a disputat-o multă vreme Franțeĭ, este o grupă de vre-o șease sate, cu o populație de 1200 de locuitorĭ.

Căpitanul Touchard se reîntoarse la Temassinina; influența franceză era asigurată. Legenda bastionuluĭ Tassili era distrusă.

Prin urmare, în supunerea tuaregilor, francezĭi aŭ întrebuințat un mers progresiv și rațional. La început, luptele aŭ afirmat superioritatea soldaților francezĭ. In urmă coloanele mobile care străbăteaŭ deșerturile, aŭ arătat că francezĭi se pricepeaŭ de minune să distrugă bandele de prădătorĭ, de care toată lumea avea groază.

Pe urmă procedeele blânde întrebuințate, aŭ dovedit Tuaregilor că europeniĭ nu eraŭ însuflețițĭ de nicĭ un dor de răzbunare, și că o dată cu întinderea supremațieĭ lor, avea să înceapă o eră de progres.

Tuaregiĭ sunt învinșĭ; ca și Sudanul, Sahara este astă-zĭ larg deschisă tuturor exploratorilor, tuturor coloniștilor.

C. Arg.

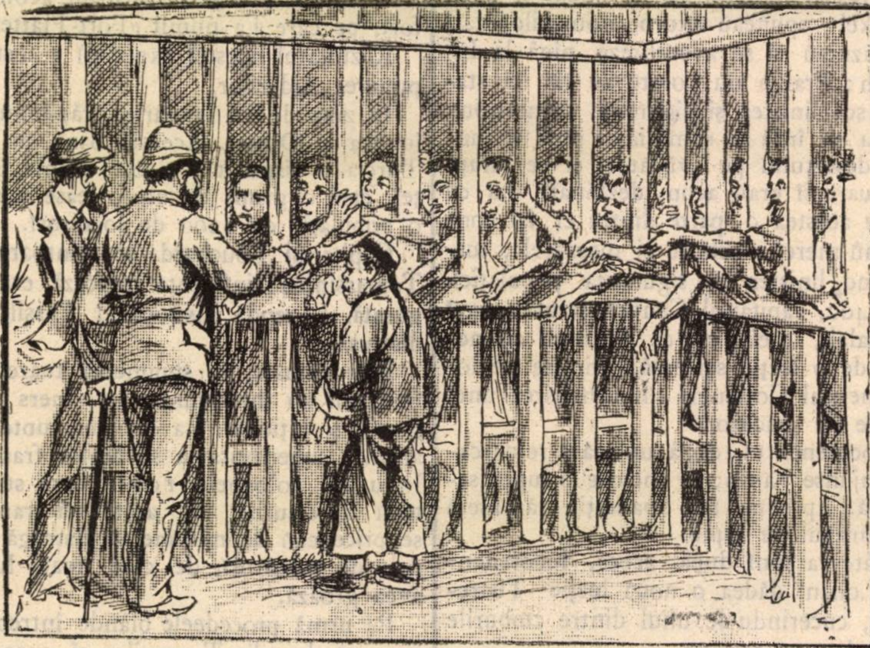
O vizită la o pușcărie din Canton

Intr'un cartier noroios, murdar, pestilențial, tăiat în toate părțile de străzĭ strimte și întunecoase, unde furnică o populație săracă, stricată, gata la furt și la crimă, o populație care trăește într'o promiscuitate complectă, — se ridică un edificiŭ c'o înfățișare sinistră și înconjurat de ziduri înalte și egrasioase.

Cea maĭ fantastică imaginație nu și-a putut închipui nicĭ odată un tabloŭ maĭ macabru ca acela despre care vorbim acĭ.

Suntem în Canton, cel maĭ celebru oraș din întregul «Imperiŭ ceresc». Cartierul cel maĭ ciudat din Canton este așa zisul cartier «Plumes». In acest loc se ridică închisoarea provicială. Această Bastilie a Chineĭ, cu toată înfățișarea eĭ groaznică, cu toate povestirile sinistre carĭ se debitează pe socoteala eĭ, este înconjurată mereŭ numaĭ de hoțĭ și de criminalĭ.

Un drum făcut din lespezĭ marĭ de piatră și așezate neregulat duce de la numita «Curte a Miracolelor» la poarta principală a acesteĭ închisorĭ. Această poartă este foarte bine păzită de un puternic cordon de sergențĭ de poliție, al căror aspect și ținută nu diferă întru nimic de misterul care îĭ înconjoară. Tovarășul meŭ începe să discute cu șeful cordonuluĭ de polițiștĭ și după câte-va

Printre gratiile temniţei apar nişte capete hidoase

minute îi înmânează câte-va monede de aramă. Aceste bucăţi de metal făcură un adevărat miracol, căci figura posacă a acelui cerber păzitor se lumină ca prin farmec şi un surîs amar îi lunecă pe buze.

Luând un maldăr de chei, ne rugă să'l urmăm, dar înainte d'a deschide enorma poartă a închisorei, ne arătă nişte coşuri de bambu cari atârnaŭ d'asupra capetelor noastre şi în jurul cărora roteaŭ mereŭ corbi ernatici şi păsări de pradă. De odată un miros greŭ, pestilenţial ne cuprinse pe toţi şi cu toată politeţa ceceronelui nostru, ne grăbirăm să intrăm în temniţă. Trecurăm în fine de poartă şi mai scăparăm puţin de mirosul acela grozav. Conducătorul nostru ne explică că în acele coşuri sunt capetele tăiate ale celor condamnaţi la moarte de marele tribunal şi că aceste capete se expun din an în an.

Ne simţirăm de odată cuprinşi de o scârbă care par'că ne strângea de gât. Din cauza politeţei însă nu manifestarăm de loc scârba noastră, ci continuarăm drumul.

In spatele nostru uşa se închise cu un sunet spart de fier, care iţi zgudue timpanul. Trecurăm într'o sală deschisă, sus, sub cerul liber şi ne oprirăm într'un colţ vast, unde era o nouă grămadă de poliţişti, cu bice în mână, cu pipele în gură şi cari rîdeaŭ într'una. Aceşti poliţişti păzeaŭ o ceată de arestanţi nenorociţi, cari se mişcaŭ ca nişte broaşte ţestoase. Fie-care arestant avea legat de picioarele lui câte un butuc d'o greutate considerabilă. Ei eraŭ aşa zişii «deţinuţi pentru datorii».

Cum ne văzură începură să se mişte în spre noi, atâta pe cât le permiteaŭ infernalele maşini de la picioare. Unul din noi le dădu câte-va monede şi ceva tutun şi atunci bieţii deţinuţi n'aŭ mai încetat multă vreme cu milogelile şi cu bine-cuvintările lor. De aci trecurăm printr'o mulţime de săli întunecoase şi din sală în sală ciceronele nostru trebuia să dea parola ca să putem trece. După câte-va minute ajunserăm în fine în faţa unei cuşti enorme, de unde eşea un zgomot infernal şi un miros cu totul greoiŭ. Aceasta e cuşca principală. După câte-va clipe zgomotul se mai linişti şi ochii noştri se mai obişnuiră puţin cu întunericul sinistru din juru-ne. Spectacolul care mi se oferi atunci înaintea ochilor fu unul dintre cele mai oribile.

Printre gratiile groase ale cuştei, prizonierii işi plec capetele lor hiduoase şi işi vâră braţele slăbănoage şi rănite, miorlăind din gură pomană. Se aruncă tutun şi monede de aramă şi arestanţii se zgârie cu unghiile şi se muşcă cu dinţii chiar ca să apuce ceea ce li se dă. Iţi produce o jale teribilă aceşti deţinuţi goi, cu răni de bătăi pe corp, cu coastele eşite, morţi de foame şi de sete şi cari se milogesc într'una, muşcându-se şi zgâriindu-se unul pe altul.

Ne simţirăm cu totul înduioşaţi faţă de aceşti nenorociţi pe jumătate goi şi plini de răni şi le aruncarăm toţi banii pe cari îi aveam la noi.

Mult timp gemetele lor ne-aŭ acompaniat ca un cântec trist, lugubru, care răsuna mereŭ, în timp ce noi străbăteam sălile cele întunecoase ale închisorei.

Vizitarăm apoi rînd pe rînd celulele celor condamnaţi la moarte, a falsificatorilor de monede, a paricizilor, a rebelilor, a contrabandiştilor şi a celor-l'alţi deţinuţi cari mai eraŭ în temniţă.

Mirosul greoiŭ al temniţei şi întunericul, ne făceaŭ răŭ şi acum simţeam o nevoe nebună d'a ajunge cât mai în grabă la aerul liber d'afară.

La întoarcere trebuirăm, vai! să trecem din noŭ pe sub poarta ce mare a temniţei, d'asupra căreia staŭ suspendate capetele celor morţi.

Cu privirile în jos şi cu batista la nas, trecurăm şi acest ultim calvar şi părăsirăm în fine faimoasa temniţă unde văzuserăm atâtea grozăvii.

DIVERSE

Fanatizmul în India. —La porţile oraşului Bombay, splendida capitală anglo-indiană, s'a petrecut monstrosul fapt divers, pe care îl povestim mai la vale.

In satul Nosad, un «sadlm», adică un profet, un ilusionat, câştigase o mare influenţă asupra naivilor săi compatrioţi. El se dădea drept un trimes al zeităţilor şi făgăduia să facă cele mai mari minuni.

Sub ameninţarea de a-şi pierde prestigiul, trebui să se ţie de cuvînt.

Şi iată ce imagină: Intr'o zi aprinse un rug în fundul unui puţ de vre-o doui-spre-zece metri şi-şi pofti adepţii să se scoboare în flacări împreună cu dânsul.

El îi asigura că vor eşi neatinşi de acolo şi le declara chiar că vor gusta nişte bucurii sublime, un fel de înainte-gustare a paradisului.

Nouă discipoli, printre cari eraŭ şi cinci tinere femei, avură credinţă în cuvîntul profetului şi se coborâră împreună cu dânsul în fundul puţului. Dar abia ajunseseră nenorociţii până la flacări şi începură să urle de durere şi să cheme în ajutor.

Dar focul devorase frînghiile şi nenorociţii pieriră în cele mai grozave chinuri, sub ochii tovarăşilor lor neputincioşi.

*

Ochiŭ pentru ochiŭ.—Un proces bizar s'a desfăşurat în timpul din urmă în Statul Ohio.

D. Randolf Milburn, un profesor de muzică din Washington, — mic orăşel, care nu trebue confundat cu capitala Statelor-Unite,—fusese arestat pentru că apăruse în stradă în costum femeesc.

El pretindea că are dreptul acesta, de vreme ce mai multe femei din oraş fuseseră autorizate să poarte costume bărbăteşti.

Procesul care s'a angajat interesa foarte mult opinia publică. După lungi dezbateri, judecătorii aŭ recunoscut că legile Statului Ohio dădeaŭ dreptul cetăţenilor săi să poarte ori-ce costume vor crede de cuviinţă... Nu le era îngăduit însă să voiască a trece drept ceea ce nu sunt.

In cele din urmă profesorul fu autorizat să se plimbe pe stradă îmbrăcat femeeşte, cu condiţiunea de a purta în evidenţă o placă de argint, pe care vor fi gravate aceste cuvinte:

«Randolf Milburn. «I am a man» (Eŭ sunt bărbat»)

Curioasă sentinţă!..

*

O cauză aducătoare de nenorocire. — Dacă de multe orĭ persoane culte devin superstiţioase, slăbiciunea lor este scuzabilă. Căcĭ de multe orĭ evenimentele, împrejurări'e se îngrămădesc şi se leagă ast-fel, în cât daŭ o aparenţă de dreptate credinţelor celor maĭ prosteştĭ.

Iată aproape o jumătate secol (48 de anĭ, pentru a fi maĭ exacţĭ) de când s'a început un proces între comunitatea indienilor cherokeĭ din Carolina de Nord şi un oare care W. H. Thomas, care pretindea că o bună parte din pământurile ocupate de indienĭ îĭ aparţineaŭ.

Thomas muri, dar procesul fu continuat de către moştenitoriĭ sĕĭ. In cele din urmă s'a terminat în folosul indienilor, pe carĭ guvernul i-a recunoscut definitiv ca proprietarĭ aĭ imensuluĭ domeniŭ.

Un bătrân vrăjitor al tribuluĭ prezisese încă din 1859, că toţĭ oamenii de legĭ carĭ vor combate cauza indienilor, vor muri înainte de sfârşitul procesuluĭ.

De fapt, nouă-zecĭ de advocaţĭ, angajaţĭ definitiv de către Thomas şi de către moştenitoriĭ sĕĭ, aŭ murit în cursul desbaterilor.

Şi acum să se maĭ mire cine-va că indieniĭ aŭ încredere în vrăjitoriĭ lor!...

*

Dreptul de a strănuta. — Iată un proces şi maĭ interesant încă de cât acel din Statul Carolina.

Un onorabil cetăţean al oraşuluĭ Mulhausen (Thuringia) se preumbla pe stradă. In momentul în care un tramvaĭ electric trecu prin faţa sa, fu apucat de un strănutat teribil.

Zgomotul produs de nările onoratuluĭ cetăţean fu aşa de formidabil, în cât vizitiul tramvaiuluĭ crezând că este vorba despre vre-un accident întâmplat vagonuluĭ sĕŭ, opri vagonul cu bruscheţă, voind să-şĭ dea seamă de gravitatea pretinsuluĭ accident.

Oprirea fu aşa de bruscă, în cât maĭ mulţĭ călătorĭ se aleseră cu diferite rănĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin grave.

Compania tramvaelor trebui să plătească diferite despăgubirĭ. Ea se răzbună chemând la rîndul eĭ în judecată pe teribilul strănutător.

Acesta se văzu condamnat la o amendă de 6 mărcĭ pentru că turburase pacea publică. El făcu apel, câştigă procesul, dar în curând fu dat din noŭ în judecată. De astă-dată procurorul imperial îl învinuia de făptuitor de dezordine.

Prevenitul făcu apel la mediciĭ legiştĭ şi căpătă un certificat, din care se constata că nasul sĕŭ, plinĭ de polipĭ, nu putea să strănute maĭ încet.

Şi în cele din urmă victoria rămase tot de partea strănutătoruluĭ.

*

Generositatea americană. — Un ziar din New-York a dresat lista donaţiunilor făcute într'un interval de treĭ-spre-zece anĭ de către milionariĭ americanĭ diferitelor opere de caritate saŭ de educaţie.

Ziarul în chestiune ajunge la frumoasa sumă de 5 miliarde de francĭ.

In fruntea acestor magnificĭ donatorĭ figurează d. Andreĭ Carnegie care, de când a îmbrăţişat cariera de... filantrop, a donat 575 de milioane.

In timpul anuluĭ 1905 regele oţeluluĭ a distribuit 100 de milioane; după dînsul urmează regele petroluluĭ, d. Iohn D. Rockefeller, care s'a mulţumit să doneze 60 de milioane.

*

Moravurĭ parlamentare. — Un ziar vienez a publicat o statistică interesantă asupra moravurilor deputaţilor din Pesta. Mi se pare că este vorba despre o sesiune trecută.

După confratele nostru vienez 172 de domnĭ deputaţĭ sunt persecutaţĭ de creditorĭ.

Dintre aceştia 13 aŭ făcut datoriĭ în timpul alegerilor, două-zecĭ joacă cărţĭ.

Alţĭ două-zecĭ şi şease de deputaţĭ îşĭ aŭ părăsit soţiile şi copiiĭ fără a le lăsa mijloace de existeţă.

Iată în adevĕr nişte aleşĭ carĭ pot vorbi de la înălţimea tribuneĭ lor despre datoriile cetăţeneştĭ!..

Maĭ adăogăm că deputaţiĭ ungurĭ primesc o indemnizaţie zilnică de aproape 20 de leĭ.

X. Y. Z.

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

«Gândeşte-te!.. El este acela care şi-a sacrificat viaţa pentru mine, din prietenie. Fără să stea un singur moment la îndoială, s'a aruncat în mare de pe bordul luĭ «Morgan»... atuncĭ când bandiţiĭ voiaŭ să mă masacreze.

«E frumos lucrul acesta! E foarte frumos! Nicĭ eroiĭ din antichitate n'aŭ făcut lucrurĭ maĭ frumoase»!

Americanul îl întrerupse cu bruscheţă; îşĭ regăsise dintr'o dată toată energia, atât de puternic reconstituant este fericirea.

Dar tacĭ odată, flecarule, exclamă dânsul; mă veĭ face să mă înroşesc.

«Mă lăcĭ aşa de mare, în cât ar crede cine-va că sunt demn să mi se ridice o statue... Imĭ înspăimânţĭ modestia, şi uiţĭ că murim de foame.

— Aĭ dreptate!.. N'am maĭ mâncat de nu ştiŭ câtă vreme; căcĭ am perdut şi noţiunea timpuluĭ.

— Sunt treĭ săptămânĭ de când aţĭ plecat de pe «Morgan», şi noĭ am sosit aicĭ de vre-o cincĭ-spre-zece zile... Nu este aşa, Mary?

Tovarăşa tinereĭ americane, care stătea de o parte plină de modestie, se apropie şi răspunse:

— Da, miss Nelly, sunt exact cincĭ-spre-zece zile.

Merinos îĭ întinse mâna cu cordialitate, şi exclamă:

— Iartă-mă, miss Mary... Dar imensa bucurie pe care am simţit-o revăzându-mĭ sora, m'a făcut să uit de d-ta.

— Eştĭ prea bun, d-le Harry, răspunse tînăra fată; dar...

Nelly o întrerupse, emoţionată:

— De-aĭ şti, Mary, cât de bună a fost dânsa cu mine, cât de bună şi drăguţă şi devotată!

«A luat parte la durerea mea, m'a susţinut, m'a încurajat, m'a consolat.

«Mary!.. scumpa mea Mary!.. Sunt fericită că pot spune lucrurile acestea în faţa frateluĭ meŭ şi a bunuluĭ sĕŭ prieten, căcĭ, fără tine, aşĭ fi fost de mult moartă, de durere şi disperare.

— Eŭ nu mĭ-am făcut de cât datoria, miss Nelly, şi acordându-mĭ prietenia d-tale, aĭ acordat micelor mele merite, o răsplată pe care nicĭ o dată n'aşĭ fi îndrăznit s'o sper!

«Dar, domniĭ aceştia, trebue să fie foarte obosiţĭ. Veĭ bine-voi a-mĭ îngădui să mĕ ocup de dânşiĭ.

Toţĭ patru părăsiră terasa, şi se îndreptară spre uşe.

Totor se mira de demnitatea şi eleganţa pe care putuse să le constate la Mary, o persoană de o condiţie, relativ modestă.

Pe când mergeaŭ, îşĭ puneaŭ miĭ de întrebărĭ grăbite, repezĭ. Voiaŭ să afle totul dintr'o dată.

— Mica mea surioară, cum aĭ ajuns tu aicĭ?

— Dar voi?

— Ah!. asta e prea lung de povestit. Nişte întâmplări nebune, nu este aşa Totor?

«Vom vorbi în timpul meseĭ.

— Noĭ, suntem prizoniere. Dar ducem un traĭ uşor.

— Prizonierele cuĭ?

— N'o ştiŭ.

Uşa se deschise. Grupa intră în o cameră simplu mobilată, dar destul de curată şi confortabilă.

Semăna bine cu camera unuĭ hotel oare-care; nu se vedea nimic care ar fi putut să-ţĭ dea un indiciŭ cât de mic.

O femee păpuasă, asemĕnătoare cu aceia pe care ceĭ douĭ amici o întâlniseră în cale, intră, aducând un paner plin cu nişte fructe foarte frumoase.

Femeia puse panerul pe masă, şi plecă, fără să pronunţe vre-un cuvânt.

Ca nişte adevĕraţĭ înfometaţĭ, Merinos şi Totor se repeziră asupra fructelor, şi începură să devoreze cu poftă.

— Şi acum, mica mea surioară, exclamă Harry cu gura plină, povesteşte-ne tot ce s'a petrecut pe Morgan, de la plecarea noastră şi până astă-zĭ.

— Dar, scumpul meŭ Harry, eŭ nu ştiŭ nimica!..

«Am auzit nişte strigăte de alarmă, nişte ţipete, nişte ameninţărĭ, şi mi s'a părut că toate acestea veneaŭ din spre apartamentul nostru.

«Am voit să es, dar am fost împiedecată cu forţa.

«Am rămas prizoniere în camerile noastre, Marry şi cu mine, timp de o săptămână... Apoĭ, o şalupă fu coborîtă pe mare, şi cu toate strigătele, cu toate rugăciunile noastre am fost conduse aicĭ.

— Şi n'aĭ observat nimica?

— Nimic. Atâta doar, că oameniĭ carĭ ne conduceaŭ, nu făceaŭ parte din echipagiul vasuluĭ nostru; îmĭ eraŭ cu totul necunoscuţĭ.

— Şi de când sunteţĭ aicĭ?..

— Nu ştiŭ, nicĭ unde, nicĭ la cine suntem.

«Suntem bine tratate, nu ne lipseşte nimica... Dar, nu vedem absolut pe nimenĭ, în afară de oameniĭ carĭ ne păzea.

De alt-fel, ne este cu neputinţă să schimbăm vre-un cuvânt cu dânşiĭ, pentru că toţĭ, şi bărbaţĭ şi femeĭ, sunt muţĭ... Aŭ cu toţiĭ limba tăiată.

— Sfârşitul părţeĭ întâia —

PARTEA II

GENERALUL TOTOR

CAP. I.

Ţinuturĭ în carĭ o furculiţă poate deveni lucru mare. — Magazinul general. — Înarmarea. — O hartă. — O busolă. — Foiletând o revistă ilustrată. — Regele tâlharilor. — O veche cunoştinţă. — Mulţumirea — Fuga. — Cum, ne părăsiţĭ?

— Aşa dar, n'am făcut nicĭ un singur pas înainte, murmură Merinos cu amărăciune.

Totor se ridică şi protestă cu vehemenţă.

— Cum?.. Nu suntem maĭ înaintaţĭ? Dar tu nu ştiĭ ce vorbeştĭ dragul meŭ!

«Gândeşte-te puţin!

— Dar nu fac alt-ceva, de cât mĕ gândesc.. Îmĭ chinuesc creerul, întorc chestiunea pe toate feţele; dar în zadar: ajung mereŭ la aceiaşĭ concluziune... Nu suntem maĭ înaintaţĭ, astăzĭ de cât erĭ.

— Miss Nelly!.. iartă acestuĭ tînĕr Iankeu, nedemn de a fi fratele d-tale.

«Cum!.. nenorocitule, aceste loviturĭ de teatru, carĭ ne-aŭ reunit într'un mod fabulos; această bucurie neperată de a'ţĭ regăsi sora, înseamnă nimic pentru tine?

— Vorbeştĭ enormităţĭ, dragul meŭ Totor; ştiĭ bine că despre aşa ceva nu poate fi vorba.

— Dar despre ce vorbeştĭ?

— Eĭ bine, cu toată fericirea pe care o resimt de o mă găsi din noŭ lângă miss Nelly, mor de necaz că nu ştiŭ unde suntem, şi maĭ cu semă, că nu văd în ce mod vom putea scăpa din încurcătură.

— Ah! asta e cu totul alt-ceva!

«Dar, să-mĭ daĭ voe să ţĭ spun un lucru: a muri de necaz, nu este de ajuns; trebue să căutăm ceva.

— Bravo!.. domnule Totor; cu un singur cuvânt aĭ rezumat toată situaţia. Să căutăm!

— Dar, ce să căutăm?

— Dracu!.. Amănunte...

— Ca materie de amănunte, nu găsesc de cât numaĭ nişte uşĭ.

— E ceva şi asta, numaĭ că, va trebui să deschidem uşile acestea.

— By Jove! E uşor de vorbit, dar greŭ de pus în aplicare. Uşile acestea sunt aşa de masive, aşa de solide, în cât îţĭ vine să te înfiorĭ cugetând că te-aĭ putea afla vre-o dată îndărătul lor.

— Şi eŭ îţĭ spun că afacerea nu va fi de loc grea.

Şi Totor se puse pe lucru; drept armă îşĭ alese o furculiţă căreia îĭ rupse douĭ dinţĭ.

In camera în care se aflaŭ, se deschideaŭ, saŭ maĭ bine zis se închideaŭ hermetic treĭ uşĭ.

La întâmplare, Totor se îndreptă spre cea din mijloc, şi-ĭ examină cu atenţie broasca.

Clătină din cap, surâse şi începu operaţia.

— Broască mare, greoae, murmură dînsul, dar slabă. E destul un cuĭ, o spilcă, un nimic, pentru ca să deschizĭ asemenea uşă. Dar ce vorbesc eŭ? Mi se pare că ar fi de ajuns să suflĭ asupra eĭ, şi s'ar deschide.

«Eĭ! Daţi-vĕ, vĕ rog, osteneala de a intra!

— Nu e cu putinţă! Atuncĭ tu eştĭ un vrăjitor, Totor.

Se auzi un zgomot uşor, şi fără multă rezistenţă, uşa se învârti în ţâţânĭ.

— Ah! domnule Totor, dar d-ta facĭ minunĭ!

— E un lucru fără nicĭ o importanţă, miss Nelly; la şcoala noastră de la Chalons, am învăţat să deschid alte broaşte mult maĭ complicate.

— Nicĭ nu-ţĭ poţĭ închipui cât de multă plăcere îmĭ facĭ.

«E aşa de multă vreme de când am fi voit să pătrundem misterul acestor uşĭ închise!

— Eŭ, maĭ cu seamă, sunt foarte curioasă... şi d-ta de asemenea... nu-ĭ aşa, Mary?

— Oh!... da, d-ră Nelly, ca şi pe d-ta, uşile acestea mĕ intrigaŭ foarte mult, şi gândul lor mĕ obseda.

Intrară toţĭ patru cu droianul în noua încăpere, şi se auzită nişte strigăte de uimire, dar de uimire plăcută.

— Un adevĕrat depozit de provizii! O bibliotecă! Un arsenal! Un magazin complect!

Era adevĕrat. Enorma sală în care pătrunseseră era maĭ mult de cât atâta; ea constituia un adevĕrat pandemonium, în care nişte oamenĭ experimentaţĭ, deprinşĭ cu viaţa de aventurĭ, îngrămădiseră cu răbdare, tot ce ar putea contribui să asigure existenţa, într'o ţară sălbatecă.

Totor şi Merinos începură să bată din palme şi să sară în sus, ca nişte copiĭ. Miss Nelly îĭ imita în timp ce Mary, discretă ca în tot-d'a-una, stătea maĭ la o parte, privindu-ĭ cu bucurie.

— E o adevĕrată avere pentru nişte ştrengarĭ ca noĭ! exclamă Merinos.

«Dar să fim linştiţĭ şi să alegem repede printre obiectele acestea cele carĭ ne-ar putea fi maĭ folositoare.

— Maĭ întâiŭ de toate să ne înarmăm, nu-ĭ aşa?

— Cred şi eŭ.

Vre-o sută de carabine Winchester cu repetiţie eraŭ aliniate de-a lungul zidului; toate eraŭ în cea maĭ bună stare.

Merinos alese una şi o întinse prietenuluĭ săŭ.

— Iată, Totor, aceasta este pentru tine şi aceasta pentru mine.

— Dar pe mine mĕ uitaţĭ? întrerupse cu drăgălăşie Mary.

— Cum, miss Mary, d-ta ştiĭ să mânueştĭ o carabină?

— Eŭ sunt canadiană şi tatăl meŭ m'a învăţat de mică să mânuesc puşca.

— Bravo, miss Mary, de o sută de orĭ bravo!..

«Cât despre tine, mica mea surioară, ştiŭ că eştĭ o andaluză perfectă.

Şi întinse şi suroreĭ sale o carabină.

— Aşa dar iată-ne echipaţĭ.... Acum să maĭ alegem câte un revolver şi câte un pumnal.

«Aşa... Acum trebue să am aparenţa unuĭ arsenal complect.. Adică trebue să avem cu toţiĭ aceiaşĭ aparenţă.

«Cu singura deosebire, d-şoarele mele, că pe când d-voastră sunteţĭ cât se poate de graţioase, noĭ, cu zdrenţele noastre,

trebue să avem aparenţa unor adevăraţi bandiţi.

— Dar sunt şi haine aicĭ, întrerupse Totor, care cerceta în toate părţile... Uite, pachete întregĭ.. haine, ghete, pălăriĭ....

— Eĭ bine, d-lor, vĕ voiŭ lăsa singurĭ să vĕ îmbrăcaţĭ,.. Vino, Marry.

Cincĭ momente fură îndestulătoare celor douĭ prietenĭ pentru a'şĭ reface costumele. Fu o transformare complectă şi ceĭ douĭ prietenĭ păreaŭ născuţĭ pentru a doua oară.

— Merinos, suntem superbĭ!.. exclamă Totor.

— Totor, admiră-mĕ!.. exclamă Merinos.

— Domnişoarelor, suntem gata, exclamară amândouĭ în cor; puteţĭ intra.

Inveselite de metamorfoza aceasta plăcută, cele douĕ fete exclamară:

— Bravo, d-lor; acum semănaţĭ în adevăr cu nişte cavalerĭ de aventură.

— Mi se pare că sunteţĭ prea indulgentă, miss Nelly!..

«Acum să căutăm pretutindenĭ şi fără multă vorbă.

Veni rîndul bibliotecei, pe care o scotociră cu toţiĭ.

Era acolo un amestec de lucrărĭ engleze, franceze, germane, spaniole şi olandeze, în mijlocul cărora îţĭ venea foarte greŭ să le recunoştĭ. Eraŭ cărţĭ de matematică, de chimie, de fizică, romane, reviste ilustrate; cu un cuvânt, o adevărată bibliotecă.

Parizianul avu norocul să pue mâna pe un atlas magnific; plin de veselie, dînsul esclamă:

— Am găsit nişte hărţĭ!.. Aşa dar, vom putea stabili în fine poziţia noastră!.. Şi credeţi-mă, aveam mare nevoe de aşa ceva.

Deschise atlasul pe o masă şi începu să-l foileteze cu activitate.

Unele hărţĭ eraŭ deslipite şi ataşate în mijlocul celor-lalte. Una dintre ele e maĭ mare decât cele-l'alte, atrase îndată atenţia parizianuluĭ.

— Priveşte Kerinar, esclamă dînsul; avem un adevĕrat noroc!..

Era o hartă mare a Noueĭ-Guinee, şi maĭ cu seamă a regiuneĭ olandeze. Harta aceasta avea numeroase adnotaţiĭ scrise cu mâna, care iĭ dădeaŭ o valoare înzecită.

Eraŭ acolo indicaţiile unor scrierĭ, a unor munţĭ şi a unor pădurĭ necunoscute; în modul acesta, punctele albe, care fac deperarea geografiilor şi a exploratorilor, eraŭ eliminate.

Una dintre adnotaţiĭ îţĭ atrăgea atenţia de la prima vedere. Era o stea roşie, subliniind o staţie maritimă, ale căreia împrejurimĭ eraŭ însemnate şi studiate cu o grije amănunţită.

De-asupra eraŭ scrise cu cerneală roşie aceste douĕ cuvinte: «North-Point».

— Nu ştiŭ ce voce ascunsă îmĭ şopteşte că acesta este punctul în care suntem prizonierĭ, zise Totor.

— Drace!.. Ce maĭ de drum am străbătut!..

Cu toţiĭ foiletaŭ acum atlasul, pe când Totor punea la o parte preţioasa hartă.

— Uite un plan, întrerupse Merinos.

«E plin de săgeţĭ indicatoare carĭ se îndreptă toate în spre un singur punct: «North-Point.

— Drace! Trebue să fie planul aceluĭ drum misterios, prin care am fost transportaţĭ aicĭ.

«Să-l studiem cu atenţie!

— Şi eŭ, domnilor, întrerupse Nelly, am găsit busola aceasta de buzunar, care, sper că ne va putea folosi la ceva. Nu este aşa?

— Ah! miss Nelly, descoperirea d-tale este cât se poate de preţioasă.

Ea va fi călăuza noastră viitoare... Ea ne va asigura salvarea!

Mary, la rândul eĭ, nu rămăsese inactivă. Ea deschisese nişte ilustrate, carĭ iĭ atrăseseră într'un mod deosebit atentia.

Eraŭ acolo nişte texte subliniate cu creionul, nişte note, nişte fotografiĭ deslipite de pe cartoane.

De o dată, tînăra fată exclamă, plină de spaimă:

— Dânsul! Este dânsul! Ah! Dumnezeule!

— Ce este, miss Nelly? Ce s'a întâmplat?

— Domnilor, priviţĭ d-tră înşi-vă, şi judecaţĭ dacă m'am înşelat.

Tînĕra americană, zărise în revista ilustrată un portret, care purta sub dânsul indicaţia: Richard Seymour, celebrul bandit.

Merinos, privi, şi exclamă la rândul sĕŭ, în culmea uimireĭ:

— Dânsul! Dânsul este, Richard Seymour!

«Dânsul este banditul genial şi formidabil, care a furat cincĭ milioane de dolarĭ de la Naţional-Bank! Dânsul este acela care 'l-a asasinat pe Nicholsohn în mijlocul străzeĭ, care a şantajat un milion de la casa Arnheim... care l'a ucis pe faimosul detectiv Panwels.

«Dânsul este acel Richard Seymour, care a ridicat în picioare poliţia celor douĕ lumĭ, care a fost condamnat la moarte în Franţa, în Spania şi în Anglia, care a bravat ghilotina, ca a fost prins la New-York şi a fugit în ajunul executăreĭ, a dispărut pentru un timp oare-care pentru a se semnala în urmă prin nişte crime şi maĭ îngrozitoare încă.

«Şi acest Richard Seymour, acest bandit care a trăit înrt'un lux maĭ mare de cât ceĭ maĭ marĭ milionarĭ, acest om maĭ sălbatec de cât un animal, nu este de cât...

«Drace! Priveşte şi tu, dragul meŭ!

— Bing! Bănuiam eŭ aşa ceva.

«Este d. Dick, servitorul tăŭ model, de pe vasul Morgan!

«Miĭ de bombe!

Aşa dar, dânsul este acela care ne dă ospitalitatea această forţată. Am încăput pe bune mâinĭ. N'am ce zice.

— Acuma înţeleg totul, reluă Merinos, cu vocea înăbuşită.

Faptele se complectează unele pe altele şi misterile se luminează.

«Aşa dar, noĭ am trăit atâta vreme pe bord alăturĭ de banditul acesta misterios şi spăimântător.

«Mă înfior numaĭ gândindu-mă.

Tînărul consternat întorcea foile reviste, citind o frasă de icĭ, o frasă de dincolo, din acea lungă şi senzaţională biografie:

«.. Se povestesc despre Dick Leymour, care a devenit un adevĕrat personaj de legendă, nişte fapte în adevĕr de necrezut, de o îndrăzneală, de o cruzime, de o abilitate diabolică.

«... Operaţiunile sale îmbrăţişaŭ întreg pămĕntul şi sunt din acelea carĭ te uimesc, prin multiplicitatea, prin înlănţuirea, prin corelaţia şi prin solidaritatea lor.

«D. Dick a organizat, în mare, furtul şi asasinatul... El a devenit trustul universal al tuturor afacerilor criminale. El este regele tâlharilor tot aşa cum alţiĭ se intitulează regĭ aĭ auruluĭ, saŭ aĭ petroluluĭ, saŭ aĭ arameĭ.

El este în acelaşĭ timp miliardarul tâlharilor şi tâlharul miliardarilor!

«Omul acesta a e fară îndoială, complicĭ în lumea întreagă, bandiţiĭ subalternĭ, care sunt fanatizaţĭ şi-l ascultă orbeşte.

Ar fi inutil să maĭ spunem că posedă refugiĭ inaccesibile şi că mijloacele sale de acţiune sunt infinite. Loviturile sale sunt preparate într'un mod matematic, cu un lux de precauţiunĭ, care-l face infailibil.

El ştie să prevadă şi să calculeze totul de maĭ înainte întocmaĭ ca aceĭ geniaĭ jucătorĭ de bursă, care prin loviturile lor îndrăzneţe, schimbă mersul tuturor pieţelor comerciale din lume».

... Merinos foileta revista maĭ departe, citind toate notiţele de pe marginĭ; notiţele acestea eraŭ maĭ pasionante pentru eĭ de cât cele maĭ zguduitoare romane; eraŭ maĭ pasionante, pentru că aicĭ era un roman trăit până în cele maĭ micĭ ale sale amănunte, pentru că aicĭ era vorba de averea, de libertatea, de existenţa lor.

«... D. Dick, după câte se spune, continua revista, are o dragoste specială pentru marile insule maleeze.

Acolo, în acel infern al pirateriei, banditul găseşte numeroşĭ auxiliarĭ.

«De alt-fel dominaţia sa se întinde până în archipelagurile neexplorate, carĭ sunt pentru dînsul nişte azilurĭ sigure, inviolabile.

«Intre douĕ apariţiĭ la New-York, la Paris, la Londra saŭ la Petersburg, pe care le străbate ca un meteor, unindu-le cu luxul sĕŭ nebun, dârsul îşĭ petrece timpul în insule ducând existenţa furtunoasă a unuĭ sraials, în mijlocul complicilor şi a sclavilor sĕĭ.

«... Se spune că pentru mai multă prudență, omul acesta teribil ține limba tuturor servitorilor săi. In modul acesta e sigur că dânşii nu-l vor trăda nici o dată.

— Dovada acestei din urmă afirmații, am avut-o şi noi; probabil că totul este adevĕrat. Prin urmare, am încăput pe bune mâini.

«Şi .. atâta e totul?

— Oh!... mai sunt încă coloane întregi, pagini, volume... jurnalele acestea sunt aşa de imprudente, cu obiceiul lor prostesc de a arunca un fel de aureolă în jurul marilor bandiți!

— Inchide revista. Am aflat destule pe seama d-lui Dick.

Şi cred că nu este de loc momentul potrivit să ne minunăm prea mult.

«Fără îndoială, noi nu suntem de cât nişte pitici. Dar cu toate acestea d. Dick îmi va da voe să nu mă înfior în fața teribilului său renume. Am convingerea că îndată ce va avea de-a face cu noi lucrurile se vor schimba puțin.

Aceste cuvinte pline de energie provocară entuziasmul micei trupe.

Războinici şi războinice se ridicară ca un singur om, învârtind în aer carabinele.

Merinos rezumă situația:

— Da, Totor, ai dreptate.

«Vom declara războiŭ regeluĭ tâlharilor şi tu veĭ fi generalul nostru.

»Ordonă şi te vom asculta cu toții; mergi înainte şi te vom urma fără să stăm la îndoială.

«Trăiască generalul Totor!

Parizianul îşi îndreptă ținuta şi-şi luă o atitudine exagerată de comandant. Iși răsuci cu atâta mândrie o mustață care uitase să-i crească, în cât întreaga armată izbucni în hohote de rîs.

Totor începu un mic discurs:

— Soldați, zise el, sunt mulțumit de purtarea voastră...

Dar de odată gluma le fu întreruptă; ca într'un castel de fee, o uşe se deschise o nouă grupă apăru.

Eraŭ trei indigeni; doui bărbați şi o femee.

Bărbații eraŭ îmbrăcați în costume simple, femeia purta de asemenea un costum foarte sever şi abia dacă iĭ puteaĭ recunoaşte sexul.

— Dar aceasta e Jenny! exclamă miss Nelly. Apropie-te, draga mea.

— O cunoşti? întrebă Merinos, întorcându-se spre sora sa.

— De sigur!.. Dânsa ne serveşte de când am venit aici.

«E drăguță, dulce, bună şi devotată. Ne înțelegem de minune cu dênsa; noi am botezat-o Jenny.

— Şi tu i-ai dat ceasornicul tĕŭ?

— Da!.. Bijuteria mea îi plăcea până la extaz.

— La rîndul nostru i-am scăpat viața... nu ceasornicului, ci însuşi bunei tale Jenny.

«Iți poți închipui ce lovitură teribilă pentru noi când am recunoscut ceasornicul acesta la gâtul ei!.

«Te-am crezut moartă, ucisă de către canibali!..

— Şi devorată de către ei!.. nu-i aşa?.. Da, înțeleg şi eŭ bine în ce fel de sentimente trebue să vĕ fi aruncat ideia aceasta.

Pe fața femeei papuase se putea citi o emoție violentă; fața ei îşi schimbase culoarea şi mânile îi tremuraŭ.

Tot aşa de turburați ca şi tovarăşa lor, cei doui bărbați începură să murmure şi apropiindu-se de prietenii noştri încercară cu blândețe să-i scoată afară din arsenal. La rîndul ei, femeia se apropiase de miss Nelly şi luându-i cu dulceață mâna, căuta să-i dea a înțelege că nu făcuse bine deschizând uşa aceea şi că trebuiaŭ să se retragă imediat de acolo.

Totor, Merinos, Nelly şi Mary presimțiră adevărul. Ceva teribil şi imediat îi amenința pe toți patru.

(Va urma)

CURIOSITĂȚI NATURALE

Arborii giganți

Nu e multă vreme de când exista în Anglia, lângă Norfolk, un stejar de 70 de picioare în circonferință la rădăcina lui. El era găunos şi în interiorul lui se instalase o masă şi nişte scaune. Iți făcea impresia unui stejar din alte vremuri. După înfățişare îi puteai da în tot d'a-una 1,500 de ani. Se zice că Gulielme cuceritorul făcuse un chef sub acest arbore. Un alt stejar se zice că era aşa de mare, în cât sub el s'a odihnit Wallace, eroul scoțian, cu cei 300 războinici ai lui. Ramurile lui se întindeaŭ ca la vre-o 55,000 picioare pătrate! Cei cari le plac să adune lucruri vechi şi ciudate, aŭ tot luat din el aşa că acuma n'a rămas de cât trunchiul. Iarăşi un stejar celebru este cel din Grendale. In anul 1724 a fost tăiat în două bucăți, aşa ca să se poată face un drum prin care să treacă o trăsură cu patru cai. Acest stejar are 35 picioare de circonferință şi e de 800 de ani. Toată lumea cunoaşte stejarul regal unde s'a refugiat prințul Carol în anul 1676, după batălia de la Woicester. In parcurile englezeşti nu arare ori se vĕd stejari de mii de ani.

In America se găsea pe țărmurile Genescei, în partea occidentală a Statului New-York, un stejar supranumit «the big tree», arborele cel mare. Aci s'aŭ întâlnit pentru întâia oară albii şi peile roşii. El era adorat de Senecaşi cari botezară oraşul lor după numele cu care era botezat şi stejarul în limba lor. In anul 1857 el măsura 26 picioare pe 9 de circonferință şi se zicea că are o etate de o mie de ani. A fost distrus de o inundație în luna Noembrie trecută. Printre stejarii celebri trebue să punem şi stejarul din Charte, bĕtrân de şease sute de ani şi care fu distrus în anul 1854. La câți-va centimetri de pământ el avea o conferință de 26 de picioare. In acest stejar s'a ascuns Charte în 1687 ca să nu cadă în mâna tiranului Andross, când s'a prezentat în adunarea din Hartford. S'ar putea reconstrui mai mulți stejari numai din scoarța acestui stejar.

Prin scobitură pot trece cu înlesnire trăsuri şi călări

In California iarăşi se găsesc numeroşi stejari. Un stejar—cunoscut sub numele de stejarul lui sir Joseph Hooker—acoperă cu frunzişul lui o întindere de 60 de picioare circonferință.

Şi mai sunt încă mulți aceşti stejari năprasnici cari se găsesc pe ținutul vast al Americei.

Către cititori

Anunţăm pe cititorii noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ streinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Anul IX. - No. 518. 10 Banĭ în toată ţara Miercurĭ 11 Aprilie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « ½ « « «

Redacţia şi Administraţia:
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARŢEA —

Scoseĭ pumnalul şi-l dăduĭ luĭ Fink. — (Vezĭ pag. 1784).

O vînătoare de urşĭ în Norvegia

Eram de treĭ zile în Gaults din Holman pe riul Schangli, într'o vale strâmtă din Alpiĭ scandinavi, la 70° de latitudine.

Amicul meŭ, un Lapon, venise cu Finck, omorîtorul de urşĭ, şi suirăm într'o bună dimineaţă cu toţiĭ munţiĭ. Ne venise vestea că nu departe în munte se găseaŭ nişte urşĭ enormĭ.

Oaspele nostru numit Nostrum ne întovărăşise şi el. Eram patru inşĭ şi cu toţiĭ înarmaţĭ cu puştĭ. Tovarăşiĭ meĭ aveaŭ două cuţite în oţel de Suedia încinse de mijloc unul la dreapta şi cel-l'alt la stânga.

Eŭ aveam un pumnal enorm.

Noriĭ cenuşiĭ carĭ sburaŭ d'asupra capuluĭ nostru dispărură d'odată şi noĭ înaintam prin cărărĭ carĭ se pierdeaŭ mereŭ.

După un mers neîntrerupt de două ore, mă opriĭ cu totul obosit. Tovarăşiĭ meĭ, obicinuiţĭ cu aceste curse, nu păreaŭ atât de ostenitĭ. Nostrüm luând o scoarţă de mesteacăn o întoarse în forma unuĭ corn, o umplu cu apă şi mi-o întinse la gură. Apa cea limpede şi rece mă răcori complect şi îmĭ dete nouĭ forţe la arcuş.

Ne oprirăm un moment ca să legăm ceĭ doui renĭ carĭ îi aveam cu noĭ.

Trecusem de zona epiceeană şi în faţa noastră se ridicase acuma enormele stâncĭ sure ale munţilor. Frigul devenea din ce în ce maĭ puternic. D'asupra noastră un nor gros ne ascundea valea, care avea înfăţişarea unuĭ râŭ de ghiaţă.

Unde-ţĭ aruncaĭ ochiĭ vedeaĭ numaĭ stâncĭ sure, mormane de zapadă şi colţul albastru al ceruluĭ. Liniştea care domnea aci nu era întreruptă de cât de sgomotul care'l facea pietrele ce ne fugeaŭ sub picioare şi de isvoarele carĭ şipoteaŭ în jurul nostru.

Spectacolul era într'adevĕr frumos. Ne găseam în toată puterea naturei şi ne apropiam din ce în ce de locuinţa ursuluĭ.

Fink, care ne conducea, se opri d'odată şi noĭ îl imitarăm. Îşĭ desfacu haina luĭ numită «waldmel» şi nu-şĭ opri de cât vesta de piele. Acest lucru îl făcu şi cel-l'alt tovarăş al luĭ.

După aceste micĭ operaţiĭ Fink începu să se târască ca un şearpe pe stâncile sure şi nu trecu mult şi veni să ne anunţe că văzuse pe groaznica fiară în persoană.

Vaĭ eram cu toţiĭ foarte apropiaţĭ unul de altul şi animalul se găsea la vre-o treĭ sute de paşĭ. Din cauza stâncilor şi pentru că voiam să aflăm un teren maĭ propice de luptă, ne văzurăm siliţĭ să facem un mare înconjur.

In fine ajunserăm.

Vînătoarea noastră nu aducea de fel cu cele din ţările noastre: nimic nu era surprinzător, nimic nu era escitant.

Nu se auzeaŭ nicĭ fanfare, nicĭ sgomotul strident al câinilor, nicĭ sgomotele vînătorilor. Frigul se accentua din ce în ce şi tăcerea şi calmul pădureĭ deveneaŭ din ce în ce maĭ pronunţate.

Fie-care din noĭ ne gândeam că în curând vom fi în mare pericol. Nu-ĭ lucru uşor să te jocĭ d'a vînătoarea cu ursul! E ştiută furia acestuĭ animal atuncĭ când aĭ avut nenorocirea să tragĭ în el şi să nu-l nemereştĭ.

Locul unde ne găseam avea o suprafaţă de cincĭ-spre-zece până la două-zecĭ de metri pătraţĭ. Intr'un loc această suprafaţă mergea din ce în ce plecându-se până ce se izbea de nişte stîncĭ enorme. La dreapta şi la stânga stâncile formaŭ un fel de zid de neînvins. Printre stâncile enorme se vedea un drum îngust care se înclina încet până ajungea într'un loc viran unde se găsea şi vizuina ursuluĭ.

Aci văzuse laponul pe groaznica fiară şi ca să poată s'o vadă, a trebuit să se târască pe burtă d'asupra stâncilor sure.

Eram decĭ în locul unde Fink spusese că va trebui să ucidem fiara. Nostrüm şi amicul nostru, laponul, trebuiaŭ la cea d'întâiŭ mârâitură să se arunce în dreapta şi în stânga stâncilor şi să stea aşa la pânda nemişcaţĭ. Fink trebuia ca la cel d'întâiŭ semnal să vie şi să se aşeze în spatele meŭ. Eŭ înaintam cu precauţiune în spre cavernă.

Când ajunseiŭ la marginea uneia din stâncĭ, zariĭ ca la vre-o treĭ-zecĭ de paşĭ o matahală cenuşie, care nu era decât ursul nostru. Poziţia în care şedea se asemăna cu aceea a unuĭ câine saŭ maĭ bine zis a unuĭ sfinx. Corpul îĭ era pe jumătate scos din caverna şi ochiĭ luĭ priveaŭ dârj înainte. Matahala ne mirosise de multă vreme şi d'aceea acum şedea la pândă.

Mĕ opriĭ de o dată şi ursul sta şi el nemişcat. In locul ochilor, pe carĭ nu-ĭ puteam zări, se vedea două puncte albe carĭ se măreaŭ mereŭ. In momentele acelea pare că eram fascinat şi privirea mea se pierdea. Starea aceasta n'a durat însă de cât o clipă şi imediat îmĭ veniĭ în fire.

Cu multă precauţiune facuiŭ un pas înainte. D'odată cele două puncte deveniră douĭ ochĭ şi urechile începură se se mişte. Inaintam încet, când d'odată grozava fiară fu apucată de un mic tremur şi se auzi un uşor miorlăit ca un suspin. Acesta era ultimul semnal pe care îl dădea teribila fiară.

Involuntar puseiŭ mâna pe armă. Ursul se sculase în picioare şi înainta spre mine. Dăduiŭ un ţipăt. Bestia avea o înfăţişare cu totul fioroasă: de o înălţime de maĭ bine de cincĭ picioare, cu părul zbârlit, cu ochiĭ luĭ albĭ, carĭ acum luaseră o culoare roşie-sîngerândă, mugind şi scrâşnind din dinţĭ, înainta, bălăbănindu-se când pe un picior, când pe altul. Eŭ începuiŭ să mĕ retrag, aşa ca să pot atrage bestia acolo unde voiam eŭ şi Fink. Animalul însă a bănuit şi s'a năpustit de odată asupra mea. Temându-mĕ atuncĭ să nu mĕ rupă cu ghiarele luĭ, dăduiŭ foc.

Imediat după bubuitul armeĭ mele urmară alte două bubuiturĭ. De odată se auzi un gemăt puternic urmat de un strigăt desperat de om: matahala ţinea strîns în ghiarele luĭ pe bietul Fink.

Din fericire lupta se dedea pe un loc cam stâncos şi punea în chipul acesta în imposibilitate pe animal ca să zdrobească cu totul pe bietul Fink. Laponul îşĭ coprinsese inamicul de gât şi'l ţinea strâns de tot, punându-l ast-fel în neputinţă de a'l muşca. In această poziţiune bestia nu făcea de cât să'l strângă teribil.

S'a crezut de multe orĭ că ursul omoară pe om strângându-la piept; însă se ştie că lucrul nu-ĭ adevărat. Ursul strânge în tot-d'a-una pe om cu antebraţele luĭ şi nicĭ odată nu poate să cuprindă cu ele aşa cum ar putea un om să se folosească de antebraţele luĭ. De aci se vede cât de important e faptul ca omul să se arunce cel d'intâiŭ asupra ursuluĭ şi să-ĭ apuce gâtul. Fiara fiind odată bine prinsă de gât, nu maĭ poate muşca şi atuncĭ omul poate uşor s'o lovească în cap saŭ după ureche, unde-ĭ locul cel maĭ nemerit. Nu maĭ puţin nemerite sunt loviturile carĭ se aplică ursuluĭ în nas saŭ la coaste. O singură lovitură bine aplicată într'unul din aceste locurĭ, culcă imediat la pământ ursul. Sunt vânătorĭ carĭ îl doboară tot aşa de bine aplicându-ĭ loviturĭ în ochĭ.

Curagiosul lapon aruncase cuţitul şi începuse să se tăvălească cu groaznica fiară pe stâncile cele sure din împrejurimĭ. Din cauză că'l strângea prea tare, el nu putea nicĭ să ţipe, nicĭ să scoată de la brâŭ cel'alt cuţit. Lupta a durat cam mult.

Nostrüm sări şi el la ursul care se rostogolea. Fink era cu totul dezarmat. Fiara, deşi îĭ cursese o grămadă de sînge, tot maĭ rezista încă. Eŭ îmĭ scoseiŭ ca fulgerul pumnalul de la brâŭ şi'l întinseiŭ luĭ Fink. Fiara repezi la mine una din ghiare şi mĕ zgârie puţin; în schimb însă Fink lovise cu nădejde bestaia. Un «hura» se ridică de o dată în mijlocul lupteĭ şi ursul, cu ochiĭ injectaţĭ, cu gura plină de sînge, rănit pretutindenĭ, căzu în fine la pământ, scoţând un ultim muget. Era mort.

Fink era plin de sînge. Picioarele îĭ

eraŭ numaĭ rănĭ. Iĭ întinseiŭ sticla mea cu rom şi căutarăm apă ca să'ĭ spălăm rănile de la picioare. Nostrüm, în calitatea luĭ de doctor, ne spune să-ĭ facem comprese de apă rece şi să-l ungem cu untură de urs. Doctorul avea dreptate, căcĭ în cincĭ-şease zile Fink fu pe deplin vindecat. Cu toate că pentru un moment el era rănit, tot nu s'a dat durerilor şi tăiă el însuşĭ piciorul drept al ursuluĭ, aşa ca să poată să pună el mâna pe ceĭ 15 francĭ ca primă, dată de Stat la ceĭ carĭ ucid ursul. După aceasta ceĭ-l'alţĭ vânătorĭ jupuiră îndată fiara şi totul fu pus în spatele celor douĭ renĭ şi transportat în sat.

O regină fără coroană

O femee fericită este, fără îndoială, proprietara faimoaselor stabilimente de la Essen, cunoscute în general sub numele de «Uzinele Krupp». Uzinele acestea aŭ furnizat tunurĭ maĭ tuturor armatelor europene şi americane, fără să maĭ vorbim de bateriile transportate pentru armatele maĭ multor hotentoţĭ asiaticĭ.

De la moartea d-luĭ Krupp, care şi-a sfârşit zilele în nişte împrejurărĭ rămase mereŭ misterioase, tânăra sa copilă a devenit cea maĭ bogată moştenitoare din Germania, şi poate chiar, din lumea întreagă.

Câte-va cifre ne vor dovedi importanţa averiĭ pe care o posedă.

La sfârşitul anuluĭ 1905, d-ra Krupp încasa 12.500.000 leĭ, ca venit al uzinelor sale, pe timp de un an.

Dar ea maĭ posedă şi alte izvoare de veniturĭ; se crede că astă-zĭ are 26 milioane de rentă anuală; o sumă destul de mare, pentru ca să nu fie cine-va expus a muri de foame !...

Oraşul Essen, care numără 250.000 locuitorĭ, îĭ aparţine de fapt. Se poate spune că ea este comandantul-şef a celor patru-zecĭ de miĭ de lucrătorĭ care-ĭ populează uzinele.

Uzinele acestea conţin 3500 de maşinĭ cu vaporĭ, 1500 de coşurĭ înalte, etc., etc.

Pe lângă acestea, gentila domnişoară maĭ posedă răspândite în toată Germania, 547 mine de cărbunĭ, şi un număr mare de cariere.

Toate casele şi uzinele din Essen sunt luminate cu gaz aerian saŭ cu electricitate de către nişte uşine care-ĭ aparţin.

Ea posedă de asemenea morĭ şi abatoare, unde nu se lucrează de cât pentru alimentarea lucrătorilor şi a familiilor lor.

Dacă întruneştĭ totalitatea populaţieĭ uzinelor, fabricelor şi minelor, găseştĭ că bogata moştenitoare are treĭ sute de miĭ de «supuşĭ».

Domnişoara Krupp este considerată ca o adevărată regină şi se poartă ca atare.

Ea are sub ordinele sale, un corp de 400 de oamenĭ înarmaţĭ, însărcinaţĭ cu menţinerea ordineĭ în Essen, cu apărarea stăpâneĭ lor.

Ameninţată în maĭ multe rîndurĭ de către anarchiştĭ, ea şĭ-a angajat detectivĭ abilĭ pe care-ĭ consideră ca paznicĭĭ eĭ personalĭ.

D-ra Krupp—poate că cititoriĭ noştri sunt doritorĭ să cunoască şi amănuntele acestea—este blondă şi oare-cum drăguţă.

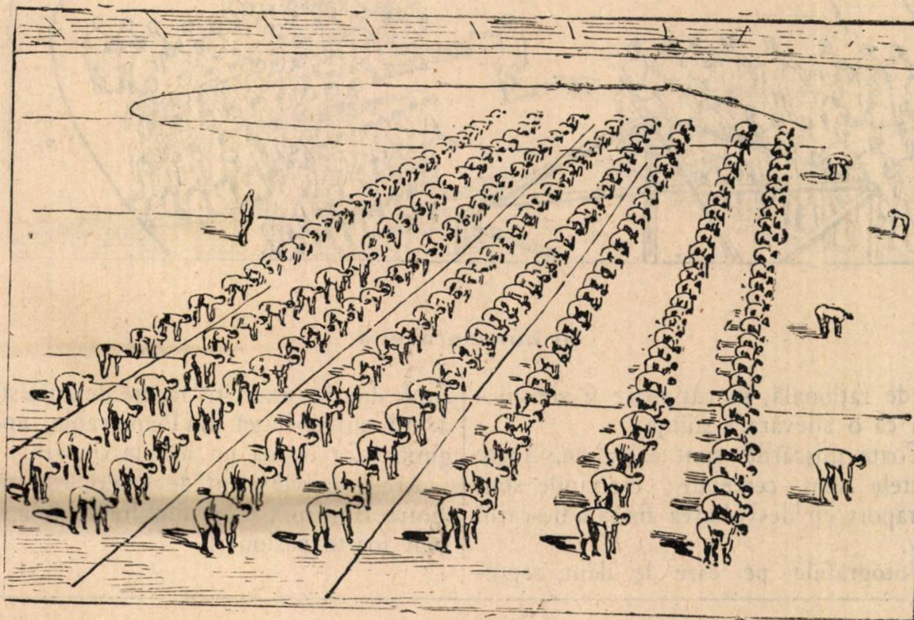
Se poate spune că este înaltă, şi se crede că se va dezvolta mult.

Este o persoană foarte autoritară, nu admite nicĭ odată discuţie; se interesează de aproape de administrarea vastelor eĭ domeniĭ.

Se poate adăuga că este abilă în toate sporturile feminine, şi că e o călăreaţă de forţă. N'are nicĭ un gust pentru placerile mondene; maĭ curênd se duce să vâslească cu luntrea, de cât la cea maĭ eleganta serată dansanta.

Lucru pe care nu i-l putem ţine în nume de rău.

Blaz.

Simetric aliniaţĭ

Sporturile moderne

A maĭ vorbi astă-zĭ despre utilitatea gimnasticeĭ, ni se pare lucru banal; prea e mult recomandată şi constatată această utilitate, pentru a maĭ fi nevoe să stăruim asupra eĭ.

Din nenorocire însă, la noĭ nu se prea lucrează în direcţia pe care ar trebui s'o imprime această utilitate recunoscută; lucrurile rămân mereŭ în stare latentă.

Din acest punct de vedere, suntem în acelaş stadiŭ în care eraŭ statele apusene în secolul al XVIII-lea. Pe atuncĭ, gimnastica raţională era foarte puţin răspândită.

Profesorul Iilm din Germania, care cu drept cuvînt a fost supranumit părintele gimnasticeĭ; în timpul răsboaelor luĭ Napoleon cel mare, a conceput cel dintâĭ ideea exerciţiilor gimnastice, împins de dorinţa de a dezvolta muşchiĭ tinerilor prusienĭ, pentru a face din eĭ maĭ târziŭ, nişte soldaţĭ puternicĭ.

Exemplul sĕŭ n'a fost imitat în Franţa de cât mult maĭ tîrziŭ, după repetatele stăruinţe ale coloneluluĭ Amors.

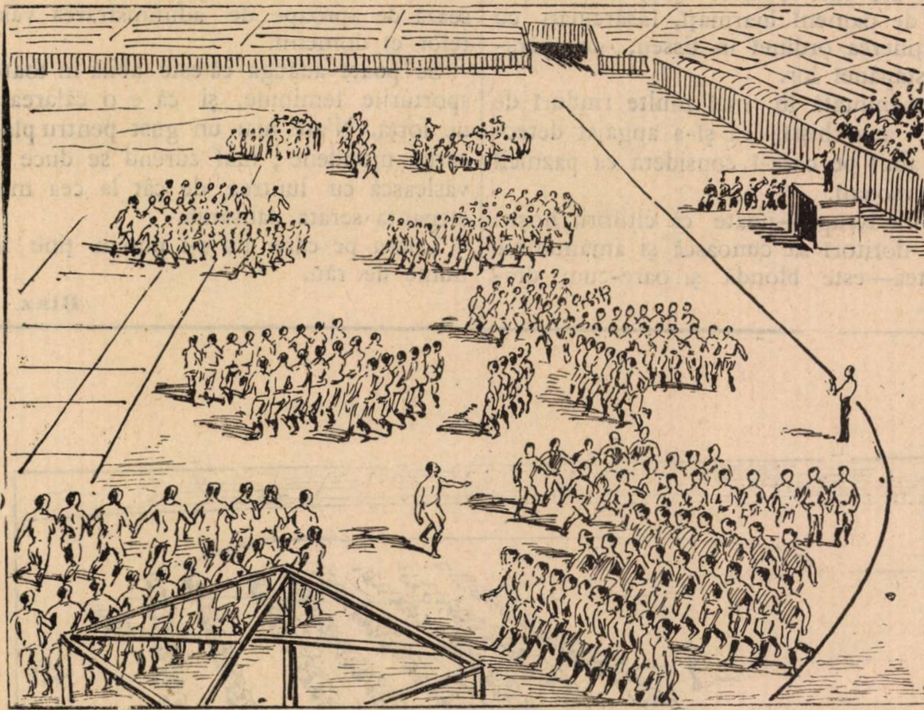
In Franţa, abia pe la 1868, gimnastica a fost introdusă obligatoriŭ prin şcolĭ. După marea înfrângere de la 1870, un elan patriotic, a provocat înfiinţarea a numeroase societăţĭ de gimnastică pe toată întinderea teritoriuluĭ.

Sunt cunoscute douĕ sisteme de educaţie gimnastică; unul care admite numaĭ mişcările încete, fără aparate, cea-l'altă care pretinde că aparatele sunt numaĭ de cât necesare.

Argumentele unora şi ale altora sunt destul de serioase pentru ca să poată fi ignorate; în cele din urmă, s'a admis în multe părţĭ, ca obligatoriŭ, un sistem mixt.

E maĭ bine ca nicĭ un copil să nu fie silit a lucra la aparate; aceia care aŭ plăcerea saŭ dispoziţiĭ speciale să nu fie opriţĭ.

In unele părţĭ gimnastica a devenit a-

In imensa arenă

tât de raţională, în cât poate fi considerată ca o adevărată ştiinţă.

Toate mişcările sunt calculate, toate efectele sunt cercetate; exerciţiile sunt în raport cu desvoltarea fizică a fie-căruĭ elev.

Fotografiile pe care le dăm, reprezintă diferite exerciţiĭ făcute de către studenţiĭ universităţeĭ din Pensilvania, unde gimnastica ocupă un loc de onoare.

Arena universităţiĭ de acolo, este una dintre cele maĭ marĭ din lume; studenţiĭ sunt foarte pasionaţĭ.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Atuncĭ, în ce mod să-ĭ prezint afacerea?

— Nu e nevoe să-ĭ vorbeştĭ... Va fi destul să daĭ ordinele necesare, ca şi cum ar veni din partea guvernatoruluĭ.

Ceĭ douĭ soţĭ avură câte o exclamare de groază.

— Dar dacă dânsul va afla lucrul acesta?

— Veţĭ nega... Un ordin verbal nu lasă nicĭ odată urme.

Un muget de bucurie izbucni pe buzele consilieruluĭ Petre Kunine. Dânsul apucă mâna preotuluĭ, şi ducând-o cu respect la buze, murmură:

— Oh! sfinte părinte, fără d-ta aşĭ fi un om mort; fiĭ bine cuvîntat!.. Cerul reverseşĭ toate darurile asupra sfinţieĭ tale!

Şi după aceea întrebă:

— Aşa dar, călătoriĭ de la hotel Dimitri?

— Vor pleca peste o oră.

— Bine.

— Numaĭ că, direcţiunea lor.

— Va fi în spre sud, în loc să fie în spre est.

— Tocmaĭ aşa. Voĭ avea grijă să semnalez meritele d-tale, celor în drept, Petre Kumink; după ce ţi-am salvat viaţa, îĭ vom da o deosebită strălucire.

Prin făgăduelĭ de soiul acestora, îţĭ câştigĭ uşor toate inimele.

Şi întrerupând mulţămirile celor douĭ soţĭ, care păreaŭ că nu vor maĭ înceta nicĭ odată, preotul, cu nişte mişcărĭ maĭ mult cavalereştĭ de cât monarhice, se apropie de ceĭ treĭ călugărĭ înlemniţĭ, şi le scoase toate hârtiile pe care le aveaŭ prin buzunare.

După aceea, adresându-se consilieruluĭ care asista respectuos la această operaţie de «restituire», îĭ zise:

— Onorate domnule consilier, lăsăm oameniĭ aceştia în grija d-tale.

— Iĭ voĭ trimite la închisoare.

— Cum veĭ voi.

— Cu acuzarea de vagabondaj şi de post ilegal, a unor haine sfinte.

Şi cu un surâs adăogă:

— Sunt nişte simpli vagabonzĭ, de vreme ce nu maĭ are hârtiĭ.

— Până acuma le aveaŭ pe ale noastre.

— Tocmaĭ lucrul acesta îl spun şi eŭ, sfinte părinte. Dar, încă ceva; şi aicĭ veţĭ putea şi dvs. constata toată probabilitatea mea. Oameniĭ aceştia mĭ-aŭ dat câte-va ruble pentru serviciul pe care mi-l cereaŭ..

— Păstrează-le, Petre Kunnine, păstrează-le, consimţi nobilul preot.. Şi până peste treĭ sferturĭ de oră, aminteşte-ţĭ de călătoarele de la hotel Dimitri.

— Da, da, fiţĭ fără grijă. Vor fi expediate în spre sud.

Inclinându-se adânc, ceĭ douĭ soţĭ întovărăşiră nobiliĭ prelaţĭ până afară.

După aceea, consilierul, ordonă secretaruluĭ săŭ Gelor, care din întâmplare se găsi în calea luĭ, să alerge îndată la poliţie şi să se întoarcă împreună cu şeful agenţilor.

Acuma, preoţiĭ eraŭ în stradă.

Dânşiĭ mergeaŭ păstrând o atitudine modestă, salutaţĭ în trecere de toată lumea, opriţĭ din când în când de către vre-un drept credincios, care le cerea bine-cuvântarea.

Kiewul nu este un oraş tocmaĭ mare. In câte-va momente ceĭ treĭ preoţĭ eraŭ la extremitatea mahalaliĭ. Câmpia se întindea în faţa lor.

La o mică distanţă, o pădurice tînără se înălţa în mijlocul lanurilor.

Sfinţiĭ părinţĭ se îndreptară într'acolo, atraşĭ fără îndoială de farmecul deosebit pe care-l resfiraŭ în jurul lor, arboriĭ aceia tinerĭ, care 'şĭ clătinaŭ molatec crengile sub adierea uşoară a vântuluĭ.

Zece momente trecură; după care, treĭ persoane eşiră din pădure: un bărbat şi două femeĭ.

Eraŭ Sara de la Roche Sonaille şi Violeta Focoler. Tovarăşul lor, Max Soleil, ducea cu dînsul un pachet voluminos.

Sigurĭ că în mijlocul acelor locurĭ singuratece nimenĭ n'avea să-ĭ poată auzi, ceĭ treĭ tinerĭ convorbiaŭ în voe, cu vocea destul de ridicată.

— Ce bizar lucru maĭ este şi nebunia!.. spunea Sara... Sărmana mea Mona, îndată ce este vorba despre lună, devine de o luciditate de spirit.

Cu totul surprinzătoare! completă Violeta.

Romancierul aprobă cu capul.

— Fără dînsa, nu ştiŭ în ce mod am fi reuşit să ne scăpăm de aceste primejdioase Măştĭ galbene.

— Ah!.. da, tuburile cu raze luminoase.

— Tuburile 27 şi 29, dacă nu mă înşel.

— Da, da, 27 şi 29, seria albastră:

— De unde ştiţi d-tră că lumina albastră produce o atât de mare perturbare asupra organizmuluĭ omenesc?... întrebă, plină de curiozitate, frumoasa englezoaică:

Lara răspunse:

— E multă vreme de când chirurgiĭ aŭ observat marea putere de anestezie a lumineĭ albastre. D. Elleviousse făcea adese orĭ ast-fel de experienţe cu nebuniĭ săĭ... Mulţămită scumpeĭ mele Mona, am fost şi eŭ în curent cu aceste experienţe..· Am aflat ast-fel, că vasele luminoase, că toate lucrurile pământeştĭ de alt-fel—sunt bine-făcătoare dacă sunt într'o măsură potrivit întrebuinţate, şi din contra devin cu totul vătămătoare, când aŭ fost acumulate într'o prea mare cantitate.

Şi cum noĭ amândouă eram isolate în faţa unor duşmanĭ puternicĭ, aveam nevoe de arme.

Lumina ne va putea furniza poate una dintre aceste arme, cu atât maĭ mult, cu cât pînă în prezent efectele eĭ salutare saŭ dezastruoase sunt cu totul necunoscute de către marele vulg.

— Sunt nişte arme groaznice, murmură parizianul. Aţĭ văzut în ce stare aŭ rămas ceĭ treĭ nenorociţĭ... 'Mĭ-e teamă ca nu cum-va să nu-şĭ maĭ regăsească nicĭ odată...

— Facultăţile mintale, — continuă cu gravitate ducesa. Se poate prea bine să rămâe infirmĭ pentru toată viaţa... Cu lentilele noastre concentrând raze albastre, am produs fără îndoială arsurĭ, perturbărĭ, carĭ vor provoca lacune de memorie.

Violeta îşĭ împreună mâinele:

— E oribil!. murmură dânsa.

— Dar drept.

— Un simplu tub ascuns în mânecă... o simplă întindere a braţuluĭ şi dintr'o inteligenţă sănătoasă, facĭ un biet zmintit.

— Şi dintr'un călăŭ, dintr'un duşman de temut, facĭ o fiinţă cu totul inofensivă, adăugă Max surîzând.

Ceĭ treĭ preoţĭ, carĭ în sfârşit reuşiseră acum să-şĭ învingă duşmaniĭ, se îndreptară spre hotelul Dimitri, unde cu o seară maĭ înainte Max şi Violeta reuşiseră să se întâlnească cu cele două fugare din casa doctoruluĭ Elleviousse.

Explicaţiunea fusese cât se poate de scurtă.

Toţĭ treĭ recunoscuseră îndată că aŭ de a face cu suflete alese şi îşĭ câştigară foarte lesne încrederea de care aveaŭ nevoe pentru a putea lucra împreună. Şi prima lor încercare fusese încoronată de cea maĭ completă izbândă. Cele treĭ măştĭ galbene,—agenţĭ misterioşĭ aĭ omuluĭ care avea acea putere teribilă, conferită de Drapelul albastru,—eraŭ acum reduse la neputinţă.

Aveaŭ să se îndrepteze în sfârşit în spre Odesa, ţintă pe care ducesa o urmărea de atâta vreme. Acolo aveaŭ să se îmbarce pentru Calcuta.

Calcuta!.. Oraşul acela magic în care petrecuseră atâtea zile aşa de dureroase!

Acolo aveaŭ să caute a regăsi luxoasa clădire în care Sara şi Mona Sabianov îşĭ luaseră ultimul rămas bun de la aceia pe carĭ îĭ iubeaŭ aşa de mult.

In momentul în care ceĭ treĭ călătorĭ se pregăteaŭ să treacă poarta hoteluluĭ, zăriră pe d. Iohn Lobster, care îşĭ fixase telefonul săŭ fără sîrmă de un stâlp telegrafic şi monologa acum furios:

— Allo!.. Dar răspundeţĭ odată, domnilor!. Allo!... Allo!... Se vede că aţĭ surzit cu toţiĭ!.. Allo!.. Să mă trăznească cel de sus dacă înţeleg eŭ ce se întâmplă!

De odată englezul se întoarse uimit; nişte hohote zgomotoase de rîs răsunară îndărătul luĭ.

Violeta, Lora şi Max, eraŭ în faţa luĭ, manifestând o bucurie atât de mare, atât de zgomotoasă, în cât bietul om se înfurie şi maĭ răŭ.

Cu un accent plin de violenţă, exclamă:

— Vă poftesc, domnilor, să nu maĭ rîdeţĭ de mine.

— Nu rîdem nicĭ de cum de d-ta, răspunse romancierul silindu-se să fie cât se poate de amabil.

— Atuncĭ de ce rîdeţĭ?..

— Rîdem, pentru că d-ta eştĭ singurul care nu înţelegĭ ce se petrece; şi mi se pare că tocmaĭ d-ta ar fi trebuit să fiĭ cel d'întâiŭ care să-ţĭ daĭ seamă despre asta.

Şi Max izbucni din noŭ într'un hohot de ris.

— Ce să înţeleg? întrebă Iohn Lobster, privindu-ĭ rînd pe rînd, cu cea maĭ adâncă nedumerire.

— Eĭ, ce să înţelegĭ!... Tăcerea onorabililor d-tale prietenĭ, «Măştile galbene».

— Şi d-tră înţelegeţĭ poate lucrul acesta?

— Fără îndoială; eŭ îl înţeleg perfect, şi doamnele de asemenea.

— Explicaţi-mĭ şi mie, vă rog.

— Oh!.. nu... sir Iohn, asta nu se poate. Explicaţia este atât de simplă, în cât dacă ţi-am da-o, am avea aerul să te luăm drept un naiv...

— Luaţi-mă drept naiv, saŭ orĭ cum alt-fel veţĭ voi, dar explicaţi mĭ.

— Iţĭ repet, stimate domnule Lobster, că îmĭ este cu neputinţă să fac aşa ceva. Te stimez prea mult pentru a putea îndrăzni să-ţĭ adresez o asemenea injurie. Dar dacă de acum, până peste şease lunĭ, te veĭ arăta încă tot aşa de nedumerit, îmĭ daŭ cuvîntul de onoare că îţĭ descoperĭ fără înconjur soluţia problemeĭ.

Şi în urma acestuĭ răspuns, Max se întoarse, şi împreună cu cele două tinere femeĭ intră în hotel.

Sir John Lobster, demnul şi milionarul membru al Camereĭ Comunelor, rămase roşu ca un rac, furios ca un crocodil, în faţa pläceĭ vibrante a aparatuluĭ săŭ telefonic, care se pusese în grevă şi nu maĭ voia să vorbească.

CAP. V.

Soldaţiĭ Ţaruluĭ

— Opriţi-vă, saŭ trag!

Şi în linişte dimineţeĭ, se auzi lămurit zgomotul încărcăreĭ uneĭ arme de foc.

Caiĭ, opriţĭ brusc din cursa lor repede, poticniră, şi cele două trăsurĭ se opriră în loc.

La o distanţă de vre-o două-zecĭ de paşĭ, era un soldat cu puşca în mână.

Soldatul purta o uniformă verde închisă, şi avea înfăţişarea cât se poate de curioasă.

Ar fi fost cu neputinţă ca conducătoriĭ trăsurilor să nu se supue ordinuluĭ primit.

De o parte a drumuluĭ curgea Dniperul, larg şi adânc. Cea-l'altă parte, era stâncoasă, prăpăstioasă.

Eraŭ două-spre-zece ore de când fugariĭ porniseră în fuga cailor, de-a lungul drumuluĭ care mărgineşte fluviul Dniper. Plecaseră din Kiew; Sara, Violeta şi Mona într'o trăsură, Max şi Iohn Lobster în cea-l'altă.

Se coboraŭ repede spre sud. Şi cu cât înaintaŭ maĭ mult, la fie-care verstă pe care o lăsaŭ în urmă, deveneaŭ tot maĭ veselĭ. Speraŭ că până peste câte-va ore vor putea ajunge la linia ferată care tae Dniperul.

Atuncĭ, aveaŭ să ajungă repede la Odesa.

Violeta şi ducesa Sara, deveniră de îndată prietene bune. Şi cine oare ar fi putut sa nu fie coprins de admiraţie, de prietenie adâncă, pentru acea drăgălaşe englezoaică, care de şi era de maĭ multe zecĭ de orĭ milionară, în cât ar fi putut să îşĭ continue în linişte viaţa eĭ uşoară, plină de plăcerĭ şi de confort, totuşĭ se aventura în mijlocul celor maĭ marĭ primejdiĭ, gata să-şĭ sacrifice averea şi viaţa chiar, pentru triumful adevĕruluĭ şi al dreptăţeĭ? Cine ar fi putut să nu prindă îndată cea maĭ curată prietenie pentru o asemenea fiinţă.

Spuneam decĭ că cele două necunoscute deveniseră îndată prietene bune, şi că timpul trecea acuma plin de veselie.

Se gândea fie-care la idealul pe care-l urmărea, şi în legănarea ritmată a trăsurilor, gândul se prefăcea în vis.

Biata, mereŭ surîzătoare, senină, privea în spre est. Direcţiunea pe care o luaseră acuma — Sudul — nu i se părea opusă dorinţelor eĭ.

Şi iată că acum, în mijlocul visuluĭ, tocmaĭ când se credeaŭ definitiv scăpaţĭ se vedeaŭ opriţĭ cu bruscheţă.

— Inaintaţĭ, strigă soldatul. Nu, nu cu trăsurile. Să vie un singur călător!

N'aveaŭ încotro, trebuiaŭ să asculte.

Max, vĕzĕnd cum se prezintă situaţia, sări din trăsură, şi se apropie.

La o distanţă de treĭ metri, soldatul îĭ ordonă să se oprească.

După aceia, îl întrebă scurt:

— Aveţĭ paşapoarte? Chestiunea aceasta îl turbură puţin pe romancier.

Dânsul, Violeta şi Iohn, aveaŭ hârtiile acestea, care sunt numaĭ de cât necesare orĭ-căruĭ muritor care voeşte să călătorească prin sfânta Rusie.

Dar Sara şi Mona nu posedaŭ de loc paşapoarte. Biletele de liberă trecere pe carĭ le aveaŭ de la revoluţionarĭ nu puteaŭ fi prezentate unuĭ om care reprezenta autoritatea ţaruluĭ.

Orĭ cât de mică fu turburarea romancieruluĭ, soldatul care îl privea fix în ochĭ, o observă îndată.

Atuncĭ apropiă un fluer de gură şi scoase un suerat ascuţit, un şuerat care răsună strident în mijlocul linişteĭ câmpieĭ.

— Ce facĭ?.. întrebă Max.

— Chem şeful postuluĭ.

Peste două momente un locotenent se apropia întovărăşit de doĭ oamenĭ.

Şi în timp ce ofiţerul stătea de vorbă cu soldatul, Max se apropiase din noŭ de trăsură. El expuse repede situaţia, duceseĭ şi Violeteĭ.

— Noĭ avem paşapoarte în regulă; d-voastră n'aveţĭ... Mi se pare însă că va fi destul să vĕ pronunţaţĭ numele pentru ca să fiţĭ lăsate să treceţĭ în linişte.

Dar ducesa răspunse cu vioiciune:

— Nu, să nu facĭ asta!

— Pentru ce?

— După câte putem presupune pînă acum, oamenil aceia ne-aŭ pierdut urma... Membriĭ Drapeluluĭ albastru, nu maĭ ştiŭ nimic despre noĭ; cel puţin pentru un moment. Cercetările pe carĭ le-ar face administraţia pentru a adeveri spusele noastre, îĭ vor pune din noŭ pe urma noastră... Şi eŭ m'aşĭ învoi la orĭ-ce maĭ bine de cât la aşa ceva!..

— Vom fi arestaţĭ.

— Să ne lăsăm arestaţĭ. Dacă vom vedea că situaţia ne devine desperată, vom avea mereŭ timpul de a ne folosi de mijlocul pe care ni-l propuĭ d-ta.

— Şi eŭ socot că trebue să lucrăm aşa cum spune prietena noastră, adăugă Violeta cu cea maĭ mare linişte.

— Atuncĭ ce vom răspunde ofiţeruluĭ.

— Că dorim să păstrăm cel maĭ complect «incognito».

— Vom fi arestaţĭ.

Frumoasa englezoaică începu să râdă cu poftă.

— Ştiţĭ că lucrurile încep a se complica frumos de tot?.. Arestată!... Arestată!.. Nicĭ o dată n'aşĭ fi visat să fiŭ eroina uneĭ asemenea aventurĭ!..

Era în adevăr ceva cu totul noŭ pentru copila aceea naivă şi nevinovată, care trăise pînă atuncĭ viaţa fericită, dar monotonă a tuturor milionarilor.

Singur cuvîntul acesta de «arestare» era îndestulător pentru a o face se se emoţioneze, pentru a o arunca într'o stare de spirit plăcută, tocmaĭ pentru că este neliniştită.

Aşa e făcută lumea. Acela care are de luptat în fie-care zi cu greutăţile vieţeĭ, ar da mult pentru ca să poată gusta câţĭva anĭ de viaţă liniştită, aşa cum este viaţa pe care o duc milionariĭ.

Şi aceĭ milionarĭ, carĭ aŭ tot ce le trebue, carĭ îşĭ pot îndeplini cu cea maĭ mare uşurinţă cele maĭ fantastice gusturĭ, se plictisesc tocmaĭ din cauza aceşteĭ atot puterniciĭ, se îmbolnăvesc de acea maladie curioasă care se numeşte spleen.

Este o boală particulară maĭ ales englezilor.

Dacă însă mulţĭ milionarĭ ar dori să introducă în viaţa lor emoţiunĭ nouĭ, elemente necunoscute, carĭ să le dea putinţa de a se agita, de a gusta nouĭ plăcerĭ, puţinĭ sunt aceia carĭ ar avea curajul să se aventureze în nişte pericole aşa de marĭ ca acelea pe carĭ le străbătea acum Violeta Fowler.

Un exemplu vădit ni 'l poate da—ca să nu căutăm maĭ departe—chiar însuşĭ onoratul domn Iohn Lobster. Dînsul trăia foarte bine în mijlocul milioanelor sale şi nu era de loc vesel de faptul că zburdalnica şi capricioasa—aşa îĭ spunea dînsul—miss Violeta, îl făcea acum să rătăcească prin câmpiele Rusieĭ.

Toate acestea le spunem pentru ca cititorul să aprecieze încă odată caracterul frumos şi nobil al drăguţeĭ noastre eroine, Violeta Fowler.

Rezultatul aceşteĭ hotărîrĭ fu că locotenentul rugă pe călătorĭ să se coboare din trăsurĭ şi să 'l urmeze, pe când soldaţiĭ aveaŭ să excorteze trăsura pînă la campament.

Toţĭ se supuseră. Mona, nepăsătoare, se lăsă condusă de Sara; ea se ducea fără nicĭ o împotrivire orĭ unde se ducea ducesa.

In curînd intrară cu toţiĭ în cortul coloneluluĭ Markoff, comandantul regimentuluĭ, care îşĭ avea campamentul acolo.

Ofiţerul îĭ primi cu politeţa aceia surîzătoare care caracterizează armata rusească; dar în faţa declaraţiuneĭ lor că doreaŭ să păstreze cel maĭ complect incognito, faţa i se întunecă.

— Trebue să vĕ înştiinţez că instrucţiunile pe carĭ le am, nu-mĭ îngădue să vĕ respectez dorinţa.

— Instrucţiile pe carĭ le aveţĭ!..—exclamă Sara. Aşa dar d-voastră aţĭ fost de maĭ înainte înştiinţaţĭ despre trecerea noastră?

— Nu, doamnă; dar eŭ am aicĭ, împreună cu trupa mea, rolul unuĭ cordon sanitar. Datoria mea este să vĕ împiedic de a trece.

Toţĭ se priviră surprinşĭ.

Colonelul continuă cu voce încetă:

— Văd bine că prizoniériĭ meĭ aparţin celeĭ maĭ bune societăţĭ; recunosc printre d-voastră francezĭ şi englezĭ. Dar tot litoralul măreĭ Negre este în puterea revoluţionarilor. Pretutindenĭ se jefueşte şi se masacrează. Uniĭ marinarĭ şi soldaţĭ s'aŭ unit cu răzvrătiţiĭ. E o ciumă politică care se întinde mereŭ; rolul meŭ este de a împiedica propagarea în spre nord, izolând răul.

Urmă o pauză.

— Vă daŭ toate aceste explicaţiunĭ, urmă colonelul, pentru ca să vedeţĭ că nu vĕ pot lăsa să vĕ continuaţĭ drumul, pînă ce nu voĭ şti maĭ întâĭ cu siguranţă, cine sunteţĭ.

Toţĭ înşĭ îndreptară privirile în spre ducesă.

Pe faţa curagioaseĭ femeĭ, se zugrăvi o nehotărîre de un moment. Apoĭ de o dată, dînsa păru că şi-a luat seama:

— Domnule colonel, exclamă Lara vĕ rămân recunoscătoare pentru curtenia d-tră...

Aş vrea să vĕ arăt cea maĭ complectă încredere, dar sunt motive puternice, care, mă împiedică de a o face... Maĭ bine voesc să rămân prizoniera d-tră, de cât să-mĭ spun numele...

Şi cum ofiţerul nu-şĭ putu stăpâniĭ uimirea, dînsa continuă:

— Ţineţi-ne prizonierĭ... Sper că dintr'un moment în altul, lucrurile se vor linişti. Atuncĭ, rolul d-stră va fi sfîrşit, şi ne veţĭ îngădui să ne continuăm drumul, după ce ne veţĭ cunoaşte, bine înţeles...

Atuncĭ, în adevĕr, nu va maĭ fi nevoe să faceţĭ raport, şi voĭ fi fericită să încredinţez onoariĭ d-tră de cavaler, un secret, pe care acuma, nu-l pot încredinţa unuĭ ofiţer, care trebue să-şĭ facă datoria.

— Mă rog, mă rog, dar eŭ nu consimt să fiŭ arestat...

Sir John protesta.

Dar reclamaţia sa se sfîrşi printr'un gemăt.

Max îĭ dăduse o lovitură puternică peste picior, şi-ĭ şoptia la ureche:

— Măştile galbene sunt în înţelegere cu revoluţionariĭ. Dacă veĭ vorbi, ofiţeriĭ ţaruluĭ, nu vor maĭ avea de făcut alt-ceva de cât să ne împuşte.

— Declaraţia aceasta făcu să se răspândească pe figura onoratuluĭ membru al cameret comunelor, cea maĭ comică nehotărîre.

— Vă ascult, domnule, spunea colonelul Markoff.

Sir John bolborosi:

— Nu maĭ am nimic de zis.

Tovarăşiĭ săĭ surîseră, în timp ce rusul păru foarte mirat de purtarea aceluĭ om, care cerea cuvîntul pentru a declara în urmă că n'are nimic de spus.

— Doamnelor şi domnilor, continuă colonelul după o pauză, dacă aş asculta cu stricteţă de ordinele pe care le am, ar trebui să vă supun uneĭ percheziţiĭ minuţioase... Dar nu voĭ face aşa ceva... Vă voĭ ţinea prizonierĭ, până în momentul în care veţĭ crede că puteţĭ vorbi.

Toţĭ îĭ mulţămiră pentru atâta curtenire.

După ordinul coloneluluĭ, fură con-

duşĭ cu toţiĭ într'un fel de şură deschisă, care fusese construită fără îndoială pentru adăpostul vitelor.

Caiĭ şi trăsurile eraŭ trase acolo.

Sentinele fură postate de jur împrejur. Călătoriĭ eraŭ prizonierĭ.

De alt-minterĭ soldaţiĭ se purtaŭ cu dânşiĭ ca cu nişte oaspeţĭ; fără îndoială, colonelul dăduse ordine în această privinţă.

Toţĭ convorbeaŭ cu prizonieriĭ, şi le dădeaŭ toate amănuntele cerute. Numaĭ că, amănuntele acestea nu eraŭ de loc liniştitoare.

Revoluţia era stăpână pe întreg litoralul măreĭ Negre. Autorităţile locale fuseseră alungate, în urma unor dezordinĭ sângeroase.

Un consiliŭ revoluţionar, administra Odesa' Sevastopol şi alte oraşe.

Multe vase ale marineĭ de războiŭ, făcuseră cauză comună cu răsculaţiĭ.

Vasele care rămăseseră credincioase guvernuluĭ, trebuiseră să pescuiască în largul mărei, pentru a înlătura lupte navale. Şi cum Rusia întreagă ferbea, aşteptând naşterea uneĭ constituţiĭ care să transforme autocraţia de până atuncĭ în monarchie constituţională, era de temut, ca nu cum-va dezordinea să nu maĭ dureze încă multă vreme.

Rămaşĭ singurĭ, prizonieriĭ se priviră fără să vorbească

Era o complicaţie neaşteptată, pe care sir Iohn o traduse îndată, prin diferite vaete.

— Sărmanul de mine!... Sunt condamnat la o lungă captivitate... Cine va ocupa scaunul meŭ de la Camera comunelor? Se va crede că sunt mort şi se va proceda la o altă alegere!

Englezul era prea sgomotos, dar cu toate acestea, se vedea bine că spune adevărul.

Ducesa deveni rugătoare.

— Amiciĭ meĭ, aşteptaţĭ numaĭ câte-va zile. Nu voĭ îndrăznĭ să vă ţiŭ prea multă vreme. N'aveţĭ de cât să vă gândiţĭ un moment la formidabila asociaţie a Măştilor Galbene. Eŭ am trăit lunĭ întregĭ în mijlocul acestor mizerabiĭ. Sunt milioane întregĭ de adepţĭ, adunaţĭ odinioară de către Dode Khan, pentru o mare operă de justiţie.

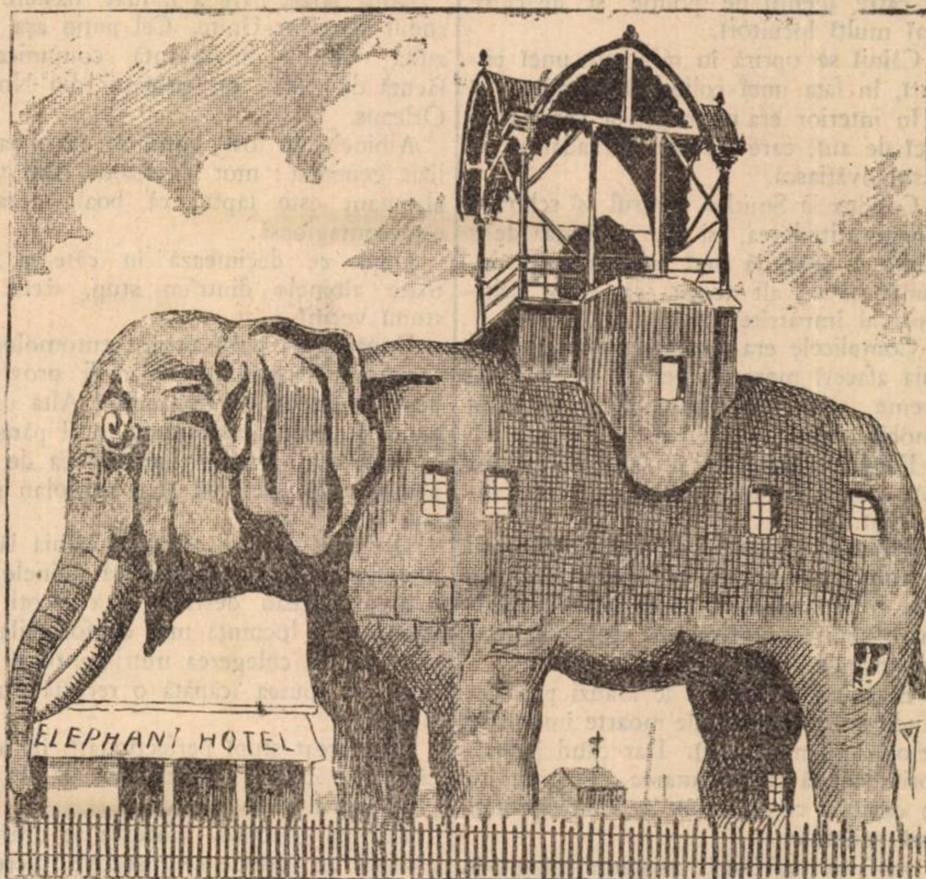
Acuma, conduşĭ pe căĭ piezişe de către Log şi Sara, oameniĭ aceştia sunt răspândiţĭ pe toate cărările.

Dacă ne vom spune numele, cu siguranţă că dînşiĭ ne vor găsi îndată, şi vor fi din noŭ în calea noastră.

Atuncĭ, vom avea a ne teme de toată lumea: de hamalul care ne va duce bagajiul, de servitorul care ne va servi masa, de toţĭ oameniĭ pe carĭ 'ĭ vom întâlni în cale. Vĕ rog, vĕ conjur, aveţĭ răbdare, numaĭ câte-va zile.

Ca şi maĭ înainte, d-ra Violeta sprijini rugămintea prieteneĭ sale.

(Va urma)

O vedere a hoteluluĭ „Elefant"

OTELUL «ELEFANT»

In Atlantic-City, (Statul New-Jersey) s'a construit un otel zis: «la Elefant» care are exact forma uriaşuluĭ pachiderm. E vorba de un edificiŭ cu 4 etage, ce e susţinut de nişte drugĭ de fer şi acoperit cu plăcĭ de oţel. Intrările se află la picioarele dinainte ale elefantuluĭ.

In interiorul animaluluĭ sunt 250 odăĭ aranjate cu tot confortul modern.

Pe spinarea elefantuluĭ se ridică un frumos pavilion care serveşte în acelaş timp de sală de mâncare şi de observator.

Ideia constructoruluĭ hoteluluĭ e — trebue să o recunoaştem — cât se poate de originală.

Bl.

JUSTIŢIA POPULARĂ

Linşarea

In cursul luneĭ Iulie trecut, populaţia din Smithy, mic oraş din statul Missisipi, era emoţionată de o ştire înspăimântătoare. O familie de agricultorĭ albĭ, compusă din tatăl, mama şi treĭ copiĭ micĭ, fusese masacrată în timpul nopţeĭ, la două leghe distanţă de oraş.

Ancheta făcută, stabili că asasiniĭ se introduseseră printr'o portiţă laterală, după ce omorîseră maĭ întâĭ cânele de pază.

Urmele paşilor dovediaŭ că asasiniĭ eraŭ în număr de doĭ.

Tatăl, d. David Davidson, fiind surprins în timpul somnuluĭ, o lovitură de secure iĭ despicase capul drept în două. Moartea fusese instantanee, fără luptă.

Tînăra femee se deşteptase şi încercase să fugă în spre uşă; ea fusese trîntită la pământ şi ucisă cu loviturĭ de secure, după ce opusese maĭ întâĭ o împotrivire desperată. Se vedea lucrul acesta din faptul că unghiile iĭ eraŭ însângerate.

Ceĭ treĭ copiĭ, care, fără îndoială, se încercaseră şi dînşiĭ să fugă, fuseseră loviţĭ su atâta cruzime, în cât capetele spînzuraŭ în jos, abia maĭ ţinându-se de corpurĭ, prin câte o bucată de muşchiŭ.

Indată ce crima fu descoperită, maĭ mulţĭ albĭ, luând-o înaintea poliţieĭ, începură să cerceteze pădurile vecine şi colibele negrilor, convinşĭ că asasiniĭ nu puteaŭ fi de cât nişte negri.

Instinctul lor nu-ĭ înşelase.

A doua zi după crimă, în spre seară, nişte câinĭ de rasă, după ce mirosiseră

îndelung o pălărie uitată de către asasinĭ, porniră în fugă, urmaţĭ de aproape de către agenţiĭ de poliţie şi de către maĭ mulţĭ locuitorĭ.

Câiniĭ se opriră în mijlocul uneĭ pădurĭ, în faţa uneĭ colibe de scândurĭ.

In interior era un negru de vre-o treĭzecĭ de anĭ, care încercă în zadar să se desvinovăţiască.

Condus la Smithy, negrul îşĭ schimbă repede atitudinea, şi în speranţă de a obţine o sentinţă maĭ puţin severă, denunţă pe un alt negru, ca autor principal al împătriteĭ crime.

Complicele era un comerciant, ale căruia afacerĭ mergeaŭ destul de bine, de vreme ce-şĭ cumpărase de curînd un imobil destul de frumos.

Furia mulţimeĭ se deslănţui maĭ întâĭ asupra acestuĭ imobil, care fu incendiat.

Procesul se judecă săptămâna viitoare, şi după cum lesne se poate închipui, sala tribunaluluĭ era prea puţin încăpătoare pentru a primi pe toţĭ cetăţeniĭ doritorĭ de a lua parte la desbaterĭ.

El avură satisfacţia de a auzi pronunţându-se o sentinţă de moarte împotriva celor douĭ mizerabilĭ. Dar când judecătoriĭ declară că executarea va avea loc în capitala comitatuluĭ, se ridică protestărĭ generale.

— Vor fugi! urlă asistenţa indignată.

— Spânzuraţi-ĭ îndată !..

— La moarte !.. la moarte !..

In zadar dădură ordin judecătoriĭ poliţiştilor să pornească imediat cu prizonieriĭ la gară. Agenţiĭ eraŭ prea puţin numeroşĭ pentru a rezista mulţimeĭ.

Nu-ĭ vorbă, nicĭ nu-şĭ dădură prea multă osteneală pentru a o face: ceĭ douĭ mizerabilĭ nu meritaŭ nicĭ un pic de interes.

Inconjuraţĭ de mulţime, ceĭ douĭ negriĭ se apărară cu energie. Dar sfîrşitul lupteĭ era de prevĕzut; legaţĭ cot la cot, negriĭ fură tîrîţĭ afară din oraş, în faţa fermeĭ, unde fuseseră masacrate victimele.

Condamnaţiĭ la moarte fură unşĭ cu gaz şi arşĭ de viĭ.

Aproape întreaga populaţie din Smithy alergase să privească spectacolul acesta pe care ea însăşĭ şi-l oferise.

Justiţia poporuluĭ este teribilă !..

Nana

DISPARIŢIA ALBINELOR

Apicultoriĭ noştri ar face bine să fie cu ochiĭ deschişĭ : albinele sunt ameninţate de un flagel misterios.

Chestiunea aceasta este foarte interesantă; închipuiţi-vă că, într'o dată, ar dispare toate aceste harnice lucrătoare, producătoare de miere.

Vestea e alarmantă nu numaĭ pentru proprietariĭ de stupĭ, dar pentru toată lumea: să dispară insecta aceia care ne-a dat simbolul hărniciei !

Noua boală pare a fi luat naştere în sudul Statelor-Unite. Cel puţin aşa rezultă dintr'o interesantă comunicare, făcută de către un profesor din Noul-Orleans.

Albinele aŭ fost coprinse de o paralizie generală : mor de foame. Dar maĭ alarmant este faptul că boala aceasta este contagioasă.

După ce decimează în câte-va zile toate albinele dintr'un stup, trece la stupiĭ veciniĭ.

După spusa unuĭ savant entomologist american, flagelul acesta ar fi provocat de... un exces de civilizaţie ! Altă dată, albinele eraŭ aproape cu totul părăsite în voia lor. Omul nu intervenea de cât pentru a le oferi un stup grosolan şi a culege recolta.

Dar maĭ târziŭ, omul, a căruia lăcomie n'are marginĭ, a găsit că albinele nu maĭ produceaŭ destul. El a socotit că dându-le o locuinţă maĭ confortabilă, şi uşurându-le culegerea nutrimentuluĭ din florĭ, va putea căpăta o recoltă superioară.

S'aŭ creat stupĭ perfecţionaţĭ, în jurul cărora se cultivă plante speciale. In teorie, lucrul pare perfect.

Dar în practică, afacerea se prezintă alt-fel, de vreme ce insectele lucrează prea mult, se surmenează, şi în curând încep a muri de inaniţie.

Cel puţin, în modul acesta explică maĭ mulţĭ savanţĭ apariţia nouluĭ flagel, — paralizia albinelor, — flagel care, în ultimiĭ anĭ, a provocat ruina multor apicultorĭ din Statele-Unite.

Apariţia flageluluĭ s'a semnalat în Anglia, şi chiar în Franţa.

In multe părţĭ stupiĭ aŭ rămas cu totul despopulaţĭ.

Este decĭ o ameninţare serioasă, care merită să fie la cunostinţa cititorilor.

Intinderea acestuĭ flagel şi pe la noĭ, ar însemna o perdere simţitoare.

Didi.

LEGENDE INDIENE

RĂZBUNAREA OMULUI DE AUR

Relativ la bogăţiile în lacul Guatavita, despre care am maĭ vorbit şi altă-dată cititorilor noştri, primim din Santa-Fé-de-Bogota o povestire foarte interesantă.

Pentru a găsi punctul de plecare al povestireĭ noastre, trebue să ne urcăm cu câte-va secole în istoria nouluĭ continent.

Când conquistadoriĭ aŭ năvălit în această parte a Americeĭ de sud, din care trebuiaŭ să facă maĭ târziŭ vice-regatul Noueĭ Grenade, Bogota era capitala unuĭ popor destul de înaintat în civilizaţie.

Ghibachaiĭ, carĭ număraŭ maĭ multe milioane de suflete, eraŭ harnicĭ agricultorĭ şi abilĭ artiştĭ; cunoşteaŭ chiar şi arta scrisuluĭ.

Sunt unele indiciĭ după carĭ am putea crede că populaţia aceasta n'avea idolĭ, ci credea într'un Dumnezeŭ unic.

Din timpurĭ imemorale eĭ se duceaŭ în pelerinaj la lacul Guatavita, situat la câte-va leghe de Bogota, în fundul crateruluĭ unuĭ vulcan stins.

Pentru a-şĭ onora zeitatea, oameniĭ aceştia aruncaŭ în fundul laculuĭ pepite de aur şi argint, pietre preţioase saŭ orĭ-ce alte obiecte de valoare.

Indată ce cuceriră regiunea, spanioliĭ, avizĭ de bogăţiĭ, se ocupară de aceste bogăţiĭ, carĭ, după spusele tuturora, se puteaŭ evalua la maĭ multe miliarde.

Humboldt făcu maĭ târziŭ o anchetă în această privinţă ; el crezu că poate să fixeze valoarea acestuĭ depozit secular la două miliarde şi jumătate.

Quesada, învingătorul spaniol, întreprinse lucrărĭ marĭ pentru secarea laculuĭ.

După maĭ mulţĭ anĭ de muncă neîntreruptă, care côstă viaţa a miĭ şi miĭ de indigenĭ, nivelul apeĭ fu redus de la 72 de metri, la 5 metri.

Atuncĭ se produse un accident neprevăzut; margenile laculuĭ se surpară, acoperindu-ĭ întreaga suprafaţă.

Intreprinderea trebui să fie părăsită pînă la începutul secoluluĭ prezent.

In 1900 s'a fondat la Londra o puternică societate economică, care avea scopul de a relua lucrările luĭ Quesada.

Guvernul Columbieĭ a acordat autorizaţia necesară şi inginerиĭ s'aŭ pus pe lucru.

In cursul anilor apele îşĭ reluară vechiul lor nivel şi lacul trebui secat din noŭ.

Abia după treĭ anĭ de muncă incontinuă inginerиĭ englezĭ, zădărnicіţĭ mereŭ de ploĭ şi furtunĭ, reuşiră să scurgă apele.

In ziua în care o telegramă anunţa rezultatul acesta, acţionariĭ din Londra jubilară. Directoriĭ comparară chiar un vas, care avea destinaţia de a transporta în Europa bogăţiile adunate.

Dar vaĭ !.. O altă telegramă anunţa, că pentru a se ajunge la comoară, maĭ rămânea să se sape 9 metri de noroiŭ, pe o lungime de douĭ-spre-zece kilometri. Eraŭ prin urmare treĭ-zecĭ de milioane de picioare cubice de pământ.

Dar eraŭ aproape de ţintă şi compania dădu ordin ca lucrările să fie urmate.

Plinĭ de încredere, acţionariĭ dublară capitalul întreprinderiĭ.

Ingineriĭ imaginară un noŭ plan ; eĭ săpară un fel de canal prin care avea să se scurgă noroiul, pentru ca nu cum-va să se peardă vre-o parte din bogăţiĭ.

Aceste lucrărĭ cerură încă treĭ anĭ de muncă ; dar în schimb telegrame entuziaste anunţaŭ că în curând toate sforţările aveaŭ să fie incoronate de cel maĭ deplin succes.

Dar vaĭ ! de treĭ orĭ vaĭ ! In timp de treĭ anĭ, sub acţiunea razelor fierbinţĭ ale soareluĭ, noroiul se transformase în stâncă.

Acum trebuia să se lucreze cu târnăcopul şi cu dinamita.

In asemenea condiţiĭ întreprinderea devenise imposibilă saŭ cel puţin devenise atât de costisitoare, în cât nu maĭ eraŭ o afacere.

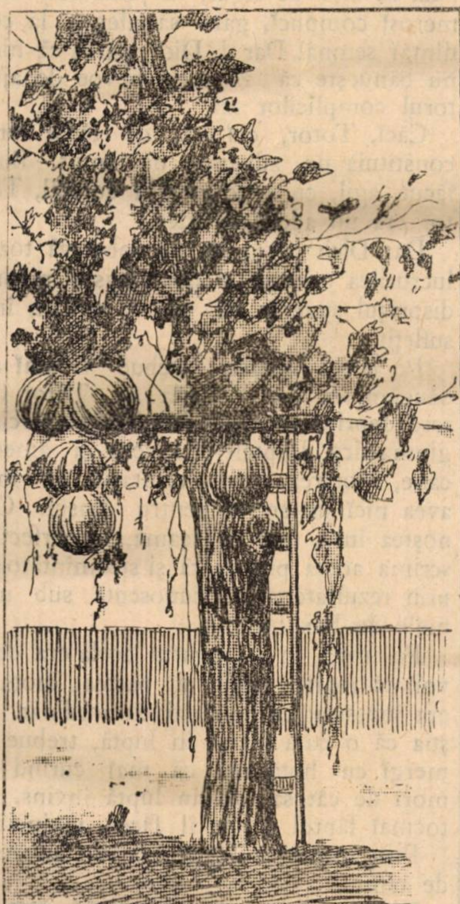
Bogăţiile laculuĭ Gustavita înşelară şi speranţele inginerilor englezĭ, după cum işĭ bătuseră joc de lăcomia cuceritorilor spaniolĭ.

Această nouă neizbândă pare a da dreptate legendelor indienilor regiuneĭ, carĭ cred cum că «El Hombre de ora» (omul de aur), nume sub care era cunoscută zeitatea adorată de către străbunĭ în apele laculuĭ Guatavita, veghiază asupra comorit sale.

Şi nimenĭ nu le poate scoate din cap că zeul acesta este cel care a întărit noroiul, prefăcându-l în stâncă, după cum tot el prăbuşise maĭ înainte margenile laculuĭ.

V. Leblanc.

Plantă care produce vin

Planta «pumkin» din California

In partea de miazăzi a Californieĭ creşte un fel de plantă numită «pumkin» din poamele căreia locuitoriĭ fac vin. Această plantă, întocmaĭ ca volbura, se urcă pe arborĭ şi trăeşte din sucul lor.

Ilustraţia de maĭ sus reprezintă un pom pe care s'a căţărat o plantă «pumkin» cu fructele eĭ producătoare de vin.

UN COPIL CU CAP DE LEU

Copilul cu cap de leŭ

In «Passage-Panopticum» din Berlin, copilul cu cap de leŭ face obiectul de curiozitate al lumeĭ.

Acest copil e în etate de 15 anĭ şi e originar din Rusia.

Tot capul luĭ e acoperit cu un păr fin, mătăsos, de o culoare blondă frumoasă.

Monstrul acesta este foarte inteligent. Afară de limba luĭ maternă maĭ vorbeşte, destul de bine, şi englezeşte şi nemţeşte.

Furturile în minele de aur

Iată un fapt, care dovedeşte cu elocuenţă bogăţia faimoaselor mine de la Kalgoorlie (Australia occidentală): un raport al ministruluĭ de mine declară că se fură în fie-care an două-zecĭ şi cincĭ de milioane, în aur masiv.

Şi pentru ca societăţile care suferă asemenea pierderĭ să reuşească a lega cele două capete, trebue să recunoaştem cu toţiĭ că produsul minelor trebue să fie destul de însemnat.

Toţĭ ceĭ carĭ aŭ lucrat saŭ aŭ trăit în regiunile aurifere, vě pot spune că furturile sunt aproape imposibile de reprimat.

Credem însă, că în privinţa aceasta, recordul îl ţin minele din Kalgoorlie.

Companiile întrebuinţează un număr foarte mare de detectivĭ, a cărora unică misiune este de a cerceta pe minerĭ. Dar se pare că aceştia se folosesc de procedee foarte ingenioase.

Uniĭ dintre eĭ, înainte de a părăsi lucrul, înghit pepite de aur, marĭ cât o nucă; o doză violentă dintr'un vomitiv energic şi bucata de aur apare din noŭ, din profunzimile stomachale, la lumina zileĭ.

Este aproape cu neputinţă ca un miner să ducă o bucată de aur în haine. Maĭ întâĭ este cercetat cu cea maĭ mare atenţie de către inspectorĭ. După aceea, în şantiere, pot fi cercetaţĭ orĭ când şi maĭ ales atuncĭ când nu se aşteaptă.

In cele maĭ multe locurĭ, lucrătoriĭ sunt siliţĭ să-şĭ schimbe hainele, înainte de a intra în mină.

In alte părţĭ, sub pretextul filantropic de a explica regulele higieniĭ, lucrătorul este silit să facă un duş după terminarea lucruluĭ. In timpul acesta, detectiviĭ aŭ toată libertatea să-ĭ cerceteze hainele.

Insă, cu toate aceste măsurĭ, furturile sunt cât se poate de numeroase. Companiile de exploatare ar da mult pentru ca să cunoască procedeele întrebuinţate.

Iată un şiretlic pe care l'am văzut la Callao, în Guiana venezueliană.

Inainte de a părăsi mina, uniĭ aruncaŭ câte o bucată de aur pe d'asupra capetelor paznicilor, carĭ nu bănuiaŭ nimic. Eĭ îşĭ notaŭ bine în memorie locul în care căzuse bucata de aur şi în timpul nopteĭ se duceaŭ s'o caute.

O găseaŭ lesne, din pricină că aurul străluceşte.

Acum nu le maĭ rămânea de cât să pătrundă la unul dintre numeroşiĭ neguştorĭ carĭ cumpără cu preţurĭ joase aurul furat.

In Australia — după spusa raportuluĭ de care pomenim maĭ sus—sunt astă-zĭ mulţĭ capitalişţĭ carĭ nu fac alt negoţ de cât acela cu aurul furat.

Pentru salvarea aparenţelor, negustoriĭ aceştia iaŭ diferite pretinse concesiunĭ de terenurĭ petrolifere. La orĭ-ce cercetare pot striga în gura mare că aurul pe care îl aŭ este produsul mineĭ lor. Alţiĭ ţin laboratoriĭ de analiză.

In privinţa auruluĭ furat, se pare că cantitatea cea maĭ mare o furnisează înşişĭ funcţionariĭ superiorĭ şi inginerĭĭ minelor.

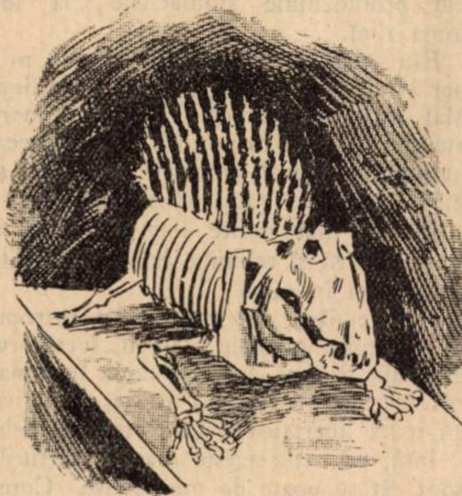
Acestea sunt obiceiurile carĭ domnesc pretutindenĭ în regiunile aurifere.

Şi acolo unde zăcămintele nu sunt tocmaĭ bogate, se resimte bine influenţa furturilor.

Vetor.

O REPTILĂ DE ACUM 20 MILIOANE ANI

Marele muzeŭ de ştiinţe naturale din New-York posedă în colecţiunea sa un fosil unic în felul luĭ. E vorba de un schelet de animal găsit în «pământul roş» din Texas, regiune foarte căutată pentru cercetările paleontologice. Animalul aparţine claseĭ «Saurienilor» saŭ a şopârlelor antidiluviane şi i s'a dat numele de «Neosaurus». Curiosul animal are aproape 3

metri lungime şi 1 m. 60 cm. înălţime Ceea ce îl face unic în felul luĭ, este creasta în forma unuĭ evantaliŭ, compusă din 30 ghimpĭ, lungĭ de câte 10—80 cm., care formează o prelungire a coloaneĭ vertebrale; ghimpiĭ, probabil, eraŭ unițĭ printr'o membrană.

După înfăţişarea sa exterioară, animalul seamănă cu ariciul nostru şi, după ceĭ maĭ renumițĭ paleontologĭ, el ar fi trăit cu 12—20 milioane de anĭ maĭ înainte de timpul nostru.

G.

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Aceĭ oamenĭ cum se cade, recunoscă torĭ de serviciul pe care ceĭ doĭ tinerĭ îl aduseseră temeeĭ, voiaŭ să ĭ salveze.

— Da, aşa trebuia să fie; trebuia să fugă de acolo, fără întârziere.

«Cazaciĭ meĭ, zise Totor, îmĭ pare răŭ că trebue să-mĭ amân discursul pentru altă dată. Dar tot ce avem maĭ bun de făcut pentru un moment, după câte vĕd, este să spălăm cât maĭ repede putina de aci.

«Să ne luăm armele, să ne umplem buzunarele de cartuşe, şi să nu uităm nimica; busola, harta... planul... Aşa, foarte bine.

«Domnişoarele mele, luaţi-vĕ fie-care câte o cană, şi apoĭ, la trap!

Indigeniĭ muriaŭ de nerăbdare şi-aruncaŭ în toate părţile privirĭ îngrozitoare. Vĕzĕndu-se în sfârşit înţeleşĭ, eĭ porniră înainte cu o repeziciune aşa de mare, în cât amiciĭ noştriĭ abia îĭ maĭ puteaŭ urma.

Străbătură o sală lungă, în care zgomotul paşilor era înăbuşit de nişte covoare noĭ; apoĭ ajunseră într'un fel de baltă destul de înaltă, şi în sfârşit, într'un fel de câmpie magnifică, împodobită de cele maĭ frumoase florĭ.

Se credeaŭ liberĭ de-acum, şi în afară de orĭ-ce primejdie, când de o dată, un hohot de rîs sonor, răsună la urechile lor.

Un rîs de demon, care îĭ făcu să tresară şi să se înfioare; fie-care făcu un pas îndărăt ca şi cum ar fi călcat pe coada unuĭ şearpe veninos. In acelaş timp, o voce metalică, le strigă cu un accent de nespusă ironie:

— Eĭ!.. dragiĭ meĭ!.. Aveţĭ intenţia de a ne părăsi ast-fel?

Oh!.. vocea aceia!.. In faţa lor era fostul servitor de pe vasul «Morgan». Da; era d. Dick însuşĭ, care se plantase cu mâinele în buzunar, şi le arunca o privire mândră şi dominătoare.

In mica grupă se observară câte-va mişcărĭ de uimire şi de mânie.

Apoĭ, de o dată, Totor, cuprins de furie la amintirea mizeriilor prin care trecuse, făcu o săritură, exlamând:

— A!.. este pungaşul acela de Dick! Dar mi se pare că noĭ avem ceva socotelĭ de răfuit împreună!..

CAP. II.

Nicĭ odată nu trebue să ne încredem în aparenţe. — Două loviturĭ de pumn.—lupta malaeză.—Dans, hipnoză şi luptă. — Totor în pericol.—Scăpat.—In retragere.—Generalul Totor.—Dreapta, stânga şi centrul.—Regretele luĭ Totor.

Acoperit de o panama largă, cu mînele în buzunare, cu aerul unuĭ om perfect mulţămit de sine, d. Dick părea că nu poartă nicĭ o armă.

Văzîndu-l ast-fel l'aĭ fi luat maĭ curând drept un pasnic burghez, care se coborâse numaĭ în pantofĭ pentru a-şĭ examina curtea; eraĭ departe de a putea bănui că aveaĭ în faţa ta pe cel maĭ teribil bandit.

Vĕzîndu-l pe Totor repezindu-se asupra luĭ ca un fulger, se mulţămi să rîdă, şi să se dea puţin într'o parte.

Omul acela însă care avea în trecutul sĕŭ atâtea lupte înverşunate, trebuia să posede o vigoare puţin obişnuită, şi o abilitate maĭ presus de orĭ-ce închipuire.

Şi tocmaĭ, această forţă şi această dibăcie, îĭ inspiraŭ un fel de dispreţ suveran pentru piticul care înaintase spre dînsul. Dispreţul leuluĭ pentru un şoarece.

Pe de altă parte, banditul nu era, nu putea să fie singur în părţile acelea; trebuia să aibă de sigur, în jurul săŭ numeroşĭ complicĭ, gata să alerge la cel dintâĭ semnal. Dar d. Dick, parea că nicĭ nu bănueşte că va avea nevoe de ajutorul complicilor săĭ.

Căcĭ, Totor, orĭ cât de tânăr era, constituia un adversar de temut. Bine făcut, agil, cu nişte muşchĭ de oţel, Totor era un adevĕrat atlet.

Dar Dick părea că nu observă toate lucrurilea acestea, şi din această pricină dispreţul suveran de care-l vedem însufleţit.

Pe lângă aceasta, trebue să maĭ adăugăm, că din copilăria sa, Totor fusese deprins cu toate felurile de exerciţiĭ gimnastice. Luptele franceze şi americane, înotarea, tirul, echitaţia, nu maĭ avea nicĭ un secret pentru dînsul. Cunoştea însă, maĭ cu seamă, la perfecţie, scrima aceea pitorească şi spăimîntătoare prin rezultatele eĭ, cunoscută sub numele de box francez.

Pe urmă, în ştrengarul acela era dezvoltată foarte mult şi partea morală; era înzestrat cu un curaj extraordinar. El ştia că o dată intrat în luptă, trebue să mergĭ cu hotărîrea că maĭ curînd să morĭ de cât să eşĭ din luptă învins. Şi tocmaĭ faptul acesta îl făcea invincibil.

Prin urmare, Totor era un adversar de temut.

Din nenorocire, el nu ştia că lealitatea este o cerinţă care trebueşte cu totul exclusă, când are cine-va de-a face cu nişte bandiţĭ de specia luĭ master Dick.

Cu o mişcare absurdă şi măreaţă în acelaş timp, el îşĭ aruncă toate armele şi esclamă:

— Voĭ ajunge eŭ la capăt, şi fără acestea.

— La rîndul sĕŭ Merinos îĭ strigă:

— Totor, ia seama! Uşurat de greu-

tatea armelor, ager ca un tigru, ştrengarul se repezi asupra banditului strigându-ĭ :

— Apără-te !

Mereŭ încrezător, cu aerul sĕŭ de ironie liniştită, Dick nu făcu nicĭ o mişcare.

Două loviturĭ de pumn, demne de cel maĭ demn luptător al Statelor-Unite, îĭ răsunară pe piept, cu un sgomot aproape metalic.

Un om de rînd ar fi căzut pe loc, fulgerat, cum cade epurele atins de glontele uneĭ carabine.

D. Dick însă, nicĭ nu se clinti. Numaĭ că figura sa, până atuncĭ ironică, se întunecă. Oare presimţi dânsul o primejdie ? Aşa se pare, căcĭ de astă-dată îşĭ scoase mâinele din buzunar.

Dar n'avu timpul să pronunţe măcar un singur cuvânt.

Totor lovi din noŭ cu maĭ multă furie, în acelaş loc; mâinele parisianuluĭ păreaŭ nişte rezorturĭ de oţel.

— Pan ! pan ! pieptul banditului suna ca o tobă.

D. Dick tresări, îşĭ încreţi buzele, se îngălbeni uşor, şi murmură printre dinţĭ:

— Drace ! ştrengarul acesta este teribil !

«Va trebui să-l ucid cu o singură lovitură, şi-mĭ pare rĕŭ!

Această primă ciocnire, durase abia câte-va secunde.

In timpul acesta, Merinos, uimit, n'avusese timpul să facă măcar o singură mişcare. Totor făcu o săritură îndărăt, exclamând !

— Drace !.. Pungaşul este «raw-flesh !.. Nu e nimic de făcut în direcţia aceasta.

Raw-flesh... carne crudă; acesta este termenul energic cu care luptătoriĭ numesc pe ceĭ nesimţitorĭ de loviturĭ.

Fie din natură fie prin obişnuinţă, oameniĭ aceştia constitue un bloc de carne vie, care este atât de solidă, în cât poate razista cu succes orĭ-căror loviturĭ.

In zadar îţĭ puĭ toată forţa pentru a-ĭ lovi; gigantul nesimţitor, aşteaptă în linişte momentul favorabil, pentru a-ţĭ aplica la rîndul sĕŭ o lovitură mortală.

Dar Totor, cunoştea bine felul de a lucra al acestor oamenĭ; el ştia că ar fi fost în zadar să se maĭ ostenească.

Dar dînsul maĭ ştia să-şĭ atace adversarul şi în alte chipurĭ, în faţa cărora, gigantul n'avea să poată rămânea nesimţitor.

El se apleacă cu capul înainte, întocmaĭ ca atleţiĭ luptătorĭ aĭ timpurilor vechĭ, şi combină una din acele loviturĭ teribile în falcă, împotriva cărora, nicĭ un om nu poate rezista.

Dar pumnul luĭ Totor nu întâlni de cât vidul; cu o agilitate de tigru, d. Dick evitase lovitura.

Apoĭ, de-o dată, ca şi cum ar fi fost lovit de nebunie, banditul începu să danţeze, la început cu mişcărĭ lente, rafinate, apoĭ din ce în ce maĭ repezĭ şi maĭ dezordonate.

Nu era un dans obişnuit, căcĭ, din timp în timp, banditul îşĭ întindea unul dintre membre într'o mişcare de o violenţă nemaĭ pomenită.

Totor îl privi uimit, şi exclamă :

— Ştiĭ că eştĭ curios, dragul meŭ !.. Dar, cu toate acestea, eŭ tot te voiŭ ucide, pentru că numaĭ moartea ta ne va putea reda libertatea. Şi noĭ dorim să fim liberĭ.

Banditul aruncă pe furiş o privire asupra celor-l'alţĭ fugarĭ. El le vĕzu pe Nelly şi pe Mary, bine ascunse, fie-care îndărătul unuĭ arbore. Merinos stătea puţin maĭ înainte ameninţându-l cu carabina sa.

El căuta momentul potrivit pentru a doborî banditul la pământ, dar se temea să tragă, de frică ca nu cumva să'şĭ atingă în acelaş timp şi prietenul.

Ceĭ douĭ indigenĭ şi tovarăşa lor, dispăruseră.

D. Dick strigă furios:

— Mizerabiliĭ de negriĭ !.. Am fost trădat de către aceste brute !.. Şi ceĭ-l'alţĭ nu maĭ sosesc !

Această mică dramă, nu durase de cât o jumătate de moment.

Fie-care fusese obiectul uneĭ surprize violente, şi acum, abia dacă-şĭ putuseră găsi sângele rece.

In timpul acesta, banditul săria, se agita, făcea cele maĭ curioase mişcărĭ, şi pe nesimţite se apropia de Totor care se simţia prins ca într'un vîrtej, şi nu maĭ ştia unde să lovească.

Gimnastica aceasta curioasă, în care era în acelaş timp şi danţ şi luptă, constituia ceea ce se numeşte lupta malaeză, luptă maĭ teribilă şi maĭ primejdioasă încă, de cât faimosul Jiu Jitsu japonez.

De alt-fel, lupta aceasta este cu totul opusă lupteĭ japoneze, de vreme ce opreşte cu cea din urmă stricteţă manevrările corp la corp.

Este o combinaţie de mişcărĭ circulare şi ondulate, ritmate într'un mod cu totul bizar şi întovărăşite de asalutrĭ, de azvîrlirĭ brusce, neaşteptate, ale membrelor.

Cel care atacă se poate apăra foarte bine, dar adversarul săŭ, rămâne ca înlemnit în faţa mişcărilor acelora neaşteptate, care îl ameţesc, şi îĭ răpesc putinţa de a şti cum să se apere de vreme ce nu ştie când, şi de unde va veni lovitura.

In cele din urmă, un văl des acopere ochiĭ sărmanuluĭ luptător, şi cade, lovit de moarte în una din părţile vitale ale corpuluĭ pe care orientaliĭ le cunosc aşa de bine.

Cu ştiinţa sa adîncă a luptelor, Totor presimţi îndată o primejdie de moarte. Iĭ era cu neputinţă să pareze loviturile acelea neaşteptate, carĭ veniaŭ de pretutindenĭ, şi carĭ obosiaŭ peste măsură nerviĭ.

Bietul tânăr începuse să vadă proiectile învârtindu-se, imaginele încurcându-se; se simţia puţin câte puţin hipnotizat, lipsit de energie, de acţiune, de voinţă.

Zăria figura palidă a d luĭ Dick surîzându-ĭ cu răutate, şi dînsul, luptătorul fără pâreche, avea să fie învins, fără să fi avut putinţa de a se lupta.

Dar, de o dată aproape de tot, o detunătură izbucni. Farmecul era rupt.

D. Dick făcu o săritură şi exclamă :

— Proastă lovitură !..

Drept vorbind, lovitura, cu toate că nu'şĭ atinsese ţinta nu era atât de proastă, de vreme ce glonţul atinsese pălăria şi chiar părul d-luĭ Dick, numaĭ douĭ milimetri maĭ jos, trebuia şi ilustrul d. Dick, n'ar maĭ fi avut putinţa să scoată exclamaţia de maĭ sus.

Acum banditul crezu că sosise momentul nemerit pentru a da ultima lovitură.

El făcu un pas înainte, şi cu o violenţă de neînchipuit îşĭ aruncă braţul drept înainte. Era o mişcare pe care o combina de la începutul lupteĭ.

— Şi tu, morĭ o dată! strigă dînsul.

Dar parizianul îşĭ recăpătase tot sângele rece. Prin fumul foculuĭ de carabină, o zărise pe miss Nelly reîncărcându-şĭ arma, cu siguranţa unuĭ soldat deprins în lupte. Tinereĭ fete îĭ datora dînsul prin urmare acea rupere a mirajuluĭ care l cuprinsese, şi gândul acesta îĭ dădu forţele unuĭ gigant.

Era imposibil să pareze lovitura; nu există parare pentru ast-fel de loviturĭ sălbatice.

Totor se lăsă să cadă la pământ, se sprijini cu mâna stângă pe pământ şi trimise d-luĭ Dick cea maĭ teribilă lovitură de picior, pe care a cunoscut-o vre-o dată figura omenească.

— Bravo !... Totor !.. Bravo !..

Cu nasul turtit, cu buzele strivite, cu dinţiĭ zdrobiţĭ, banditul întinse braţele, se clătină, şi căzu la pământ.

Totor îĭ sări deasupra, îĭ apăsă un genunchiŭ pe piept, şi îĭ strînse gâtul cu amândouă mâinele.

— Ah !.. eştĭ carne crudă !.. strigă dânsul cu ironie; dar vezĭ bine că obrazul tăŭ este senzibil... Dovadă că, în present, este turtit ca o adevĕrată pătlăgică roşie.

— D. Dick, nu maĭ făcea nicĭ o mişcare; fără îndoială. leşinase. De alt-fel puţin îĭ păsă luĭ Totor despre lucrul acesta; el îl strîngea înainte de gât, şi-şĭ chema prieteniĭ.

— Merinos !.. Miss Nelly !.. Miss Marry !.. Veniţĭ repede. Trebue să-l ferecăm bine pe banditul acesta.

— N'avem nicĭ o frînghie !..

— Ba da !.. Avem curelele de la puştĭ şi, îĭ vom lega mânele şi picioarele.

— Si pe urmă ?...

— Pe urmă îl vom ţinea prizonier, pînă când se va hotărî şi dînsul să ne redea libertatea.

Planul acesta era superb, şi trebuia să reuşească chiar numaĭ pentru temeritatea şi simplicitatea sa.

Din nenorocire fugariĭ eraŭ prea puţin numeroşĭ

Douĭ tinerĭ adolescenţĭ şi două fete!. Pe de altă parte, focul de carabină tras de miss Nelly, dăduse alarma.

Se auziră strigăte, zgomot de arme, oamenĭ infuriaţĭ fugind.

O grupă destul de numeroasă apăru în curând; eraŭ nişte oamenĭ carĭ purtaŭ costume de matelotĭ.

Marry, care era maĭ în faţă, scoase un strigăt:

— Luaţĭ seama!

Apoĭ îşĭ ridică revolverul şi apăsă cu hotărîre trăgaciul.

Un om din grămadă căzu la pământ, şi tovarăşiĭ săĭ începură să urle:

— Fugariĭ!.. Şi Dick întins la pămînt!.. Blestem!..

Eraŭ vre-o douĭ-spre-zece oamenĭ; dar cine văzură pe Merinos şi pe miss Marry îndreptându-şĭ carabinele asupra lor, rămaseră nehotărîţĭ.

— Primul dintre voĭ, care va face o mişcare, este mort!.. strigă cu vocea hotărîtă, americanul.

Dar vaĭ!. O a doua trupă apăru din spre partea măriĭ, ca şi cum ar fi eşit din pămînt.

Sărmaniĭ copiiĭ se văzură inconjuraţĭ; abia dacă maĭ aveaŭ acuma timpul să fugă spre nord.

— «Go back!.. Totor... go back»!.

Parizianul se văzu nevoit să dea drumul brigandului şi să facă o săritură îndărăt. Işĭ ridică repede armele şi strigă:

— Mizerabile!.. N'am avut timp să'ţĭ pun capăt zilelor!..

— Retrage-te!.. Indărăt!.. se auzi din noŭ vocea luĭ Merinos.

Trebue să recunoaştem bandiţilor un merit: fie din frică, fie din necesitate, fie dintr'o dragoste adevărată, eĭ nu se ocupă în primul rînd de cât de şeful lor.

Şi faptul acesta îngădui fugarilor să ajungă până la primiĭ arborĭ.

De alt-fel, leşinul luĭ d. Dick nu fu de lungă durată; oameniĭ aceştia de pradă, se bucură de o constituţie fizică surprinzătoare. D. Dick se agită, deschise ochiĭ, şi aspiră o gură de aer.

De o dată, făcu o mişcare violentă, şi voi să se ridice în sus, dar căzu îndărăt. Avea impresia că primise în plină figură una din acele loviturĭ teribile, care doboară la pământ boiĭ.

Nişte cuvinte şuerate îĭ ţîşniră dintre dinţiĭ scrâşnitorĭ.

După aceia îşĭ scuipă douĭ dinţĭ şi 'şĭ preumblă în susul luĭ o privire rătăcită, în care începea să se aprindă scânteia furieĭ.

Tovarăşiĭ săĭ nu'şĭ maĭ puteaŭ reveni din uimire.

Cum!.. Şeful lor, omul acela formidabil, care nu se temea de nimica; gigantul acela care răspândise groaza în ambele continente, fusese transformat în petecul acela care stetea acum întins la picioarele lor?

Dar cine putuse... cine îndrăznise măcar, să se măsoare cu el?

Un cuvânt, un muget maĭ bine zis, eşi din gura aceia strivită, pe care aşa de bine o comparase Totor cu o pătlăgică roşie:

— Pa... rizĭ... anul!..

Apoĭ, cu aceiaşĭ voce neînţeleasă şi stinsă, şi cu un accent de ură aşa de adânc, în cât ceĭ maĭ bravĭ se simţiră înfioraţĭ, adaogă:

— Oh! aşĭ vrea să-ĭ mănânc inima!

Era o ameninţare teribilă, groaznică, o ameninţare de adevărat canibal.

Dacă tineriĭ noştri prietenĭ ar fi auzit-o, ar fi fost coprinşĭ de o nelinişte ascunsă pentru viaţa prietenuluĭ lor.

Totor n'avea idee despre modul acesta de ameninţare al canibalilor, şi cred că, chiar dacă l'ar fi cunoscut n'ar fi produs mare impresie asupra luĭ.

Dar toate acestea prelungeaŭ mica scenă, şi dedeaŭ fugarilor un moment de răgaz.

Cu toate că fusese înălţat numaĭ de foarte puţină vreme la demnitatea de general, Totor era la înălţimea funcţiuneĭ sale.

Tactician din experienţă, el inspectă cu o singură privire circulară, întreg terenul, şi arătă fie căruia postul pe care trebuia să-l ocupe, şi modul în care avea să manevreze.

— Miss Nelly, d-ta veĭ forma aripa dreaptă... Miss Marry, d-ta veĭ forma aripa stângă. Tu, Merinos, veĭ forma centrul... Şi să păstrăm cea maĭ bună ordine, nu-ĭ aşa?

Defilaţĭ îndărătul trunchiurilor copacilor, şi numaĭ prin săriturĭ succesive! Bravo!. Manevraţĭ tot aşa de bine ca grenadiriĭ luĭ Napoleon!

Aripa dreaptă şi aripa stângă, ascultară fără să murmure. Merinos însă, adică centrul, îşĭ strângea cu nervozitate carabina, şi întorcându-se spre grupa bandiţilor, strigă?

— By fove!.. De-aĭ şti cum îmĭ arde inima!.

— Eĭ bine!.. se va răcori!.. răspunse generalul Totor.

— Iţĭ baţĭ joc de mine!..

— Nicĭ de cum!.. Iţĭ daŭ un sfat folositor... Un lucru care arde, trebue să se răcorească dupe o bucată de vreme... E o noţiune pe care o cunoaşte toată lumea.

— Eŭ vreaŭ să spun că aşĭ fi fericit să mă pot repezi asupra grămeziĭ aceleia de bandiţĭ.

— Asta nu se poate! Nicĭ n'avem timpul s'o facem, pentru că avem în faţa noastră două grupe.

— Aşĭ voi să descarc măcar cele şeapte gloanţe ale carabineĭ mele!

— Nu! trebue să ne păstrăm cartuşele, căcĭ nu prea avem aşa de multe.

«In retragere! în retragere!

Se îndepărtară încetul cu încetul, şi ajunseră acuma la o distanţă de vre-o două sute de metri, fără a se părea că le dă cine-va măcar cea maĭ mică atenţie.

Incă două sute de metri numaĭ să maĭ străbată, şi aveaŭ să dea peste o pădure deasă, care le oferea un adăpost excelent.

Acolo trebuiaŭ să ajungă cât de repede, peutru a se întări.

Acuma, primejdia ne maĭ fiind atât de imediată, cele două aripĭ şi centrul îşĭ părăsiră liniile lor de acţiune şi se grupară în jurul şefuluĭ.

Mergeaŭ acuma în coloană strânsă, cu carabina pe umăr, în timp ce generalul, gânditor, mormăia.

— Ah!. dacă aş fi strâns puţin maĭ tare!...

— Ce-aĭ fi strâns? întrebă Merinos?

— Gâtul d-luĭ Dick... care ar fi acuma decedatul d. Dick. spre cea maĭ mare şi maĭ deplină linişte a noastră, a tuturora.

«Nicĭ nu-ţĭ poţĭ face idee cât de greŭ lucru este să gâtuĭ pe cine-va... Eŭ nu încercasem nicĭ odată operaţia aceasta, şi n'am avut experienţa necesară.

— Să nu-ţĭ pară prea răŭ, domnule Totor; prilegiul se va ivĭ din noŭ.

— Fără să maĭ vorbim, miss Nelly, de prilejul pe care mi-l daĭ acuma, să-ţĭ mulţumesc pentru focul acela de carabină, care m'a făcut să-mĭ recapăt toată prezenţa de spirit.

— Să nu maĭ vorbim acum, despre asta, voeştĭ?

Eŭ de asemenea aş fi putut să daŭ o lovitură maĭ frumoasă. Dar mâna mĭ-a tremurat, şi nu regret... E teribil lucru să puĭ capăt vieţiĭ uneĭ creaturĭ omeneştĭ orĭ cât de groaznică orĭcât de criminală ar fi acea creatură.

Tânăra fată se opri un moment; apoĭ întorcându-şĭ capul, adăugă cu veselie.

— Dar, generale, mi se pare că duşmanul se agită, se înarmează, şi se pregăteşte pentru o serioasă acţiune militară!..

— E adevărat!... Unde naiba îmĭ este capul?

«Aşĭ merita să fiŭ trimes înaintea unuĭ consiliŭ de războiŭ!..

«Da... suntem urmărițĭ... dar acuma suntem aproape de adăpost.

«Mulţumită d-sale am câştigat prima partidă; e vorba acuma să n'o perdem pe cea d'a doua, şi cred că ne vom da toate silinţele pentru a ajunge la acest resultat.

Inceputurĭ grele.—Intârzierea intendenţeĭ.—O sută de livre de banane.—Căldură înăbuşitoare.—Prima haltă.—Baia Geelwink.—Cine-i?—O desperată.—Sărmana Jenny!.—O săgeată.—Răspunsul.—Atacul.

Incă o sută de metri numaĭ, şi fugariĭ aveaŭ să intre în padure.

Era pădurea equatorială, cu vegetaţia sa de o bogăţie extraordinară, cu misterile, cu pericolele şi suferinţele sale. Da, era pădurea equatorială, cu liniştea şi siguranţa sa neturburată încă.

Şi nu trebue să se mire cititoriĭ, când văd pădurea ridicându-se ast-fel, în mijlocul câmpieĭ, fără nicĭ o trecere, ca un zid de verdeaţă.

Pădurea aceasta se întindea probabil altă dată, pină la mare; indigeniĭ aŭ tăiat o parte din ea, utilizând solul cum se pricepeaŭ. Incendiul, care este mijlocul cel maĭ uşor de despădurire, pare a fi tăiat-o cu securea, dînd arborilor care rămăseseră pe marginĭ, o nouă putere de viaţă.

Pe terenul calmat de foc, crescuse în puţină vreme, o a doua pădure, viguroasă, care forma acum, un zăgaz de nestrăbătut.

Intr'acolo se îndreptă în grabă armata generaluluĭ Totor, pe când armata duşmană se grupa în jurul şefuluĭ învins.

Acuma, căldura era arzătoare. Gândiţi-vă; la o distanţă de numaĭ două saŭ treĭ grade de equator!..

Inpovărate de greutatea armelor pe care le purtaŭ, tinerile fete merseră foarte repede, şi acum, feţele lor roze eraŭ puţin cam congestionate şi sudoarea le curgea şiroae.

De alt-fel, nu se auzi nicĭ o plângere, nicĭ un cuvînt, nicĭ un gest, care sa le trădeze oboseala, saŭ măcar emoţiunea.

Din fericire, Totor avusese prevederea să le dea fie-căreia câte o cască colonială.

Acest soĭ de îmbrăcăminte a capuluĭ, care, de alt-fel, le sta de minune, era singura, care în zona acea caldă, putea lupta cu oare-care succes împotriva razelor extrem de calde a soareluĭ.

Incă, doĭ saŭ treĭ paşĭ, şi aveaŭ să pătrundă în imensitatea pădureĭ equatoriale, când de o dată generalul Totor se opri, şi strigă furios:

— Miĭ de bombe!.. Merit de o sută de orĭ consiliul de răsboĭ!..

Opriţi-vă!.

— Merinos, nedomerit, răspunse:

— Să ne oprim aicĭ?.. Ţi-aĭ perdut capul, Totor?..

— Merit să fiŭ împuşcat!..

— Haide, nu maĭ vorbiĭ prostiĭ...

— Am făcut o greşeală mare, o greşală de neertat, şi vreaŭ s'o repar fără întârziere.

«După aceea, veţĭ fi liberĭ să mă trimeteţĭ în faţa curţeĭ marţiale!..

— Domnule Totor, explică-te!.. Cred că nu e acum momentul să facem vre-o imprudenţă... Ce se întâmplă?

— Se întâmplă, miss Nelly, că generalul Totor, este un general de carton!

«Am uitat alimentele!.. da, nimic altceva, de cât hrana.. Mulţămită prostieĭ mele, nu vom avea nimic de mâncat!..

— Domnule Totor, nu e nimica; vom descoperi noĭ în pădure, destule fructe.

— Miss Nelly, în pădure, nu vom întâlni nimic alt-ceva, de cât muşchiŭ..... Intreabă-l şi pe Merinos, dacă nu mă crezĭ!..

«Dar, trebue cu orĭ-ce preţ să găsesc proviziunĭ... Maĭ am încă destul timp înaintea mea, pentru a face o eşire... O eşire, înainte de a intra.... E nostim de tot!..

«Şi voĭ, soldaţĭ, apăraţi-mă!.

Ca odinioară, când se repezise asupra onorabiluluĭ domn Dick, îşĭ lăsă armele la pământ, nepăstrându-şĭ de cât pumnalul, apoĭ fără să maĭ pronunţe vre un cuvînt, se reîntoarse, alergând.

Merinos şi Nelly, uimiţĭ, n'avură timpul să-l oprească; dînsul era acum la o distanţă, de o sută de metrĭ, şi alerga înainte.

— D-zeule!.. îl vor ucide, murmură Nelly, cu vocea înăbuşită.

— Nu te teme, mica mea surioară!.. Ah!.. e un adevĕrat viteaz!..

Generalul îşĭ îndreptă paşiĭ spre un banan.

Bandiţiĭ îl zăriră, şi natural, începură să-ĭ trimeaţă gloanţe întru întâmpinare.

Dar oameniĭ aceia eraŭ prea grăbiţĭ, şi cum se întâmplă tot-d'a-una în asemenea cazurĭ, nicĭ unul dintre gloanţe nu 'şĭ atinse ţinta.

Peste câte-va clipe, Totor se întorcea, cu spatele încovoiat sub o greutate mare.

Pan! pan! Gloanţele şueraŭ fără încetare, şi Totor alerga mereŭ.

Palizĭ, cu feţele crispate, abia maĭ putând respira, Merinos şi cele două fete, îl priveaŭ, neîndrăznind să pronunţe nicĭ un singur cuvânt, temându-se la fie-care pas că îl vor vedea rostogolindu-se în iarbă...

Distanţa devenea din ce în ce maĭ mică... Cincĭ zecĭ de paşĭ... două-zecĭ şi cincĭ... Iată-l, era lângă dânşiĭ.

— Ah! domnule Totor, de aĭ şti prin ce teamă ne-aĭ făcut să trecem!

— Miss Nelly, eştĭ prea bună! Dar trebuia cu orĭ-ce preţ ca serviciul de intendenţă să-şĭ repare greşeala pe care o făcuse.

«Este adevĕrat că am sosit cam târziŭ, cum se întâmplă în tot-d'a-una cu intendenţa, dar s'ar fi putut foarte bine să nu sosesc de loc, de vreme ce, duşmaniĭ aŭ atacat convoiul!

«In sfârşit, intendenţa oferă acum armateĭ, o sută de livre de banane proaspete...

Cu hrana aceasta, vom putea trăi câte-va momente, nu-ĭ aşa?

Totor spuse toate acestea, cu cea maĭ mare simplicitate, părând că nicĭ nu bănueşte ce act de sublim eroizm îndeplinise.

Merinos, cu vocea tremurătoare, murmură:

— Totor, tu eştĭ un adevĕrat eroŭ!

— Aşĭ!

— Meriţĭ de o mie de orĭ crucea legiuneĭ de onoare!

— Vorbă să fie! Dar acuma, cred că am stat destul de vorbă! Domniĭ de acolo, vor sfârşi prin a ne nemeri cu vre-un glonte. Inainte.

— Fără a răspunde?

— Maĭ cu seamă fără a răspunde! Ar fi păcat să ne perdem gloanţele pentru aşa de puţin lucru.

Zise şi ridicându-şĭ armele, pătrunse cel dântâiŭ in pădure, purtând mereŭ în spate bananele:

Mergeaŭ acum înainte, fără să bage în seamă ramurile carĭ îĭ biciuiaŭ faţa, fără să observe căldura ca e devenise din cale afara îngrozitoare.

Oh! era o căldură infernală, căldura aceia teribilă, care poate produce într'un singur moment, insolaţia.

Fără îndoială, temperatura câmpiilor Schaseĭ, saŭ acea a nisipurilor Sirieĭ, este teribilă.

Dar căldura de câmpie este maĭ puţin groaznică de cât aceia a pădureĭ virgine.

— Sub frunzele acelea încălzite până la albire, nu maĭ era nicĭ un curent de aer. Se părea că te aflaĭ într'o seră caldă şi umedă.

— Drace! murmură Totor, este ceva de speriat; cred că şi salamandrele trebue să aibă sincope pe ast-fel de temperaturĭ!

«Nu maĭ încape vorbă! e ca la Nabstao:

«Carda imperială se scufundă în flăcărĭ...

. . . .

Merseră ast-fel, ca vre-o oră şi jumătate, mergeaŭ la întâmplare, ne fiind condu-şĭ de cât de gândul de a se îndepărta cât maĭ repede.

Nu maĭ vorbiaŭ, căcĭ era prea cald. Toate facultăţile lor mintale eraŭ concentrate asupra unuĭ singur gând: să şĭ mişte picioarele şi să înainteze.

Cursa aceasta, pe o asemenea temperatură, ar fi destul chiar pentru nişte bărbaţĭ voinicĭ; şi cele două fete înaintaŭ fără să se plângă, împovărate de greutatea armelor.

Totor şi Merinos, din nenorocire, nu le puteaŭ veni cu nimic în ajutor. Eĭ transportaŭ bananele, care trebuiaŭ să cântărească pe puţin şase-zecĭ de kilograme.

Din fericire, pădurea nu era atât de deasă şi de ne străbătut, de cât la marginea eĭ, acolo unde pătrunsese incendiul. Puţin câte puţin locurile începură a se lumina, şi în curând dădură peste un mic curs de apă!

— Pe loc, repaos!... comandă generalul Totor.

Armata se opri ca, un singur om şi se lăsă să cadă la pământ, zdrobită, sfârşită de oboseală.

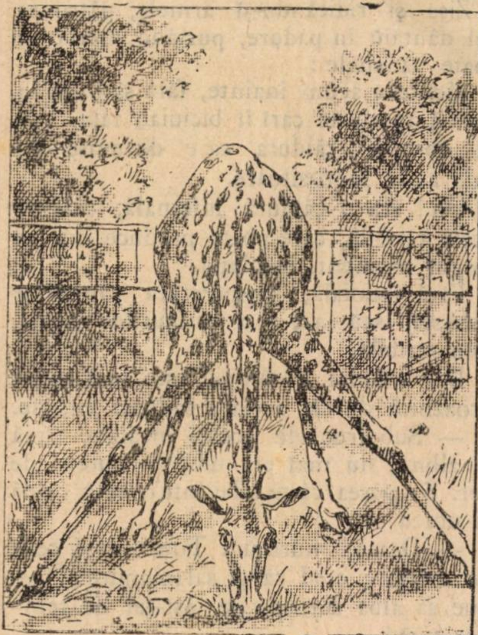
Chinul seteĭ era însă mult maĭ mare de cât acela al oboseleĭ, maĭ cu seamă pentru tinerele fete, care nu puteaŭ să aibă puterea de reistenţă a tovarăşilor lor.

Oh!... cât de chinuitoare este setea, maĭ cu seamă în regiunile calcinate de căldură.

Ele se aplecară repede de-asupra rîuleţuluĭ, îşĭ umplură pumniĭ, şi băură cu aviditate.

(Va urma

CUM MĂNÂNCĂ GIRAFELE

Când sunt în libertate girafele îşî culeg ele însăşî hrana de pe copacî şi atuncî n'aŭ nevoe să se aplece; însă în unele grădinî zoologice unde nu se iaŭ destule măsurî, ca girafele să poată mânca după obiceiul lor, aceste animale trebue să se aplece, să'şî culeagă hrana de pe jos, luând o poziţie din cele maî nostime, după cum arată şi ilustraţia noastră.

CRIMELE JURNALISMULUI

De când lemnul a început să fie întrebuinţat pentru fabricarea hârtieî de jurnale, distrugerea pădurilor a progresat cu paşî giganticî.

Cine ar fi putut bănuî vre-o dată că începutul triumfuluî periodice, ar putea să fie începutul sfârşituluî marelor pădurî din ambele continente?

Despădurirea Norvegieî, care de maî bine de o jumătate de secol furnizează lemn de construcţie uneî jumătăţî din Europa, este aproape un fapt îndeplinit. Din fericire, Rusia nu este încă înzescu o reţea de drumurî de fer destul de vastă, pentru a putea da o dezvoltare maî mare exploatăriî pădurilor. Lemnul săŭ va constituî o rezervă pentru viitor.

Lucrurile aŭ mers şi maî repede în Lumea-Nouă; s'a crezut timp îndelungat, că imensele pădurî ale Statelor-Unite şi ale Canadeî vor rezista uneî exploată de secole.

A fost o eroare gravă. Astă-zî ambele guverne aŭ luat măsurî prohibitive, pentru a păstra ce le-a maî rămas din pădurile, care altă-dată acopereaŭ două treimî din teritoriul ţăreî lor.

Iată nişte cifre instructive în privinţa fabricăreî hârtieî în Canada.

In 1888, industria aceasta consuma 154 tone de pulpă de lamn. In 1801, ea devorat 2470 tone.

Dacă progres'a ar continua, hârtia de jurnale ar despopula repede pădurile canadiene, cu atât maî mult, cu cât incendiile, provocate cele maî de multe orî de câte o scântee a uneî locomotive în mers fulgerător, contribuesc şi ele într'o măsură mare la distrugere.

Dar, se pune o întrebare: când nu vor maî fi lemne, cu ce, din ce se va fabrica hârtia necesară ziarelor.

Dacă lemnele vor lipsi, cu ce vor fi înlocuite, pentru furnizarea acelor prese speciale, supranumită «presa de cincî parale?»

Cine ştie! Poate că oamenii vor găsi de cuviinţă să se reîntoarcă iarăşî la vechile şi respectabilele pergamente întrebuinţate de străbuniî noştri!

Jaques

CURIOSITĂTI
NATURALE

Crocodilieniî şi Saurieniî

Nu putem vedea lucrurî maî curioase şi maî de necrezut ca la reptile. Savantul şi artistul admiră în tot-d'auna modul perfect de adaptare al acestor animale; însă nu-î maî puţin adevĕrat că nu le poate suferi din cauza înfăţişăreî scârboase care o prezintă.

Unele reptile aŭ o gură enormă şi încărcată cu dinţî, altele aŭ o creastă saŭ spinî d'a lungul şireî spinăreî, ceea ce le ajută foarte mult în lupta pentru existenţă.

Gavialul de Gange e lung, în mijlociŭ, de 6 metri.

Gavialul (crocodilul care trăeşte pe malurile Gangeluî) cu toată înfaţişarea luî groaznică, atacă foarte rar pe om şi de cele maî multe orî se mulţumeşte

Basilic cu creastă lungime 0,60 m.

numaî cu peşte şi molusce din Gange.

In prima ilustraţie se vede acest Gavial în momentul când ese din apa Gangeluî, iar în a doua se vĕd două şopîrle. Aceste din urmă reptile sunt cu totul inofensive şi sunt aproape semidomestice. Multe provinciî din Spania

Cameleonul vulgar, lungime 0,35 m

utilizează aceste şopârle, ca să facă să dispară musculiţele şi cele-l'alte insecte micî care bântue acele localităţî. Aceste şopârle deşi aduc oare-carî serviciî oamenilor, totuşî nu sunt iubite din cauza înfăţişăreî cu totul scârboase ce o prezintă, maî cu seamă specia numită Cameleon.

Către cititori

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în țară saŭ streinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacțiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureștĭ.

Anul IX. — No. 519. 10 Bani în toată țara Miercuri 18 Aprilie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

Scârboșeniile alimentației. — (Vezi pag. 1800).

SCÂRBOŞENIILE ALIMENTAŢIEI

Voltaire — marele filosof francez — a zis : «Să ne desfacem de prejudecăţĭ, căcĭ natura pretutindenĭ e aceiaşĭ şi dacă diferă ceva sunt numaĭ obiceiurile.»

Această cugetare se aplică cu folos maĭ ales în ceea-ce priveşte modul de alimentaţie la popoare.

Vom vedea că hrana diferă foarte mult la diferitele popoare şi rase şi că prejudecăţile şi obiceiurile fac din acelaşĭ aliment un lux la un popor oare-care şi un lucru de oroare la un alt popor.

Se ştie că a trecut multă vreme până ce poporul de jos a început să mănânce numaĭ cartofiĭ în Germania şi chiar în Franţa.

Curtea luĭ Ludovic al XVI fu cea dântâiŭ care începu să mănânce cartofi. De la curte, cartofiĭ trecură la marea burghezie şi d'aci la meseriaşiĭ din oraş. Tocmaĭ târziŭ vedem cartofiĭ întrebuinţaţĭ ca aliment principal la ţăranĭ. Babele din Franţa se fereaŭ grozav de cartofĭ şi ziceaŭ că sunt aducătorĭ de lepră. Napolitaniĭ uraŭ de asemenea cartofiĭ la început, de şi acum e un element tot aşa de însemnat ca şi macaroanele.

Tot aşa s'a întâmplat cu carnea de cal. In anul 1864 s'a ţinut la grădina zoologică din Paris o conferinţă în scopul d'a se propaga ideea nutrireĭ cu carne de cal. Atuncĭ s'a arătat că Indieniĭ din Papas trăesc numaĭ cu carne de cal; că Tartariĭ n'aŭ alt mod d'a se hrăni; că Kirghiziĭ preferă o coastă de cal triptă în locul uneĭ coaste de boŭ friptă.

S'a citat cazul călătoruluĭ Tavernier care, întâlnind o ceată de Tartarĭ şi spunându-le că douĭ din caiĭ luĭ aŭ murit în munte, Tartariĭ aŭ şi pornit în goana caluluĭ la locul indicat şi 'şĭ-aŭ luat fie-care câte o bucată din caiĭ morţĭ pe care aŭ pus'o între şea şi cal, ca să se dospească. Eĭ prepară carnea pentru mâncare punând'o să fie turtită şi încălzită între şea şi spinarea caluluĭ. Odată carnea de cal ast-fel preparată formează alimentaţia cea maĭ de lux a tătaruluĭ.

Cele dintâiŭ măcelăriĭ de carne de cal a Paris s'aŭ deschis în anul 1866; însă oamenii de jos şi maĭ ales poporul s'a ferit să consume la început.

La început carnea de cal n'a fost consumată de cât de burghejĭ; însă nu şi de servitoriĭ acestora, carĭ se fereaŭ de ea ca de alt ceva.

Tot ast-fel oameniĭ de jos din Londra se feresc să consume din carnea de boŭ şi de berbec, care vine din Australia saŭ Noua-Zelandă în vapoare frigorifere; eĭ preferă carnea putregăită din măcelăriile Londreĭ.

Germaniĭ fură maĭ inteligenţĭ, căcĭ la eĭ se găsea la Berlin în anul 1866 şeapte măcelăriĭ cu carne de cal.

In Franţa, consumaţia cărneĭ de cal e aproape nulă la sate; însă la Paris în schimb ea creşte din zi în zi.

Numaĭ în anul 1899 s'a mâncat cincĭspre-zece miĭ de caĭ, treĭ sute de măgarĭ şi vre-o cincĭ-zecĭ de catârĭ. Biftecile şi rosbfurile din carne de cal sunt un mare lux la Paris.

In timpul unuĭ asediŭ în Franţa, s'a consumat şease-zecĭ de miĭ de caĭ, două miĭ de măgarĭ şi tot atât de mulţĭ catârĭ. O coastă friptă de catâr e un deliciŭ; cât despre măgar chiar azĭ e tot ce poate fi maĭ gustos ca mâncare în Boulogne, Arles şi Lyon.

Se zice că la asediul Parisuluĭ s'aŭ consumat cincĭ miĭ de pisicĭ. Nu maĭ vorbim aci de pisicile mâncate sub denumirea de «mâncare de iepure», căcĭ atuncea numărul ar creşte colosal.

Pentru amatorĭ, carnea uneĭ pisicĭ tinere e mult maĭ gustoasă de cât aceea a unuĭ iepure tânăr.

Tot în aceiaşĭ epocă s'a mâncat vre-o două-spre-zece miĭ de câinĭ, şi se cumpăra cu douĭ până la treĭ francĭ livra de carne de câine veritabilă.

Câinele făcea parte din mâncările cele maĭ gustoase la masa vechilor romanĭ. Acelaşĭ lucru se petrece azĭ la chinejĭ. Ceĭ de pe malurile luĭ Missuri şi Missisipi preferă câinele orĭ şi căruĭ alt aliment. In Corea mâncarea favorită a Regeluĭ e câinele; aci o supă caldă de câine face minunĭ şi e considerată chiar ca un leac contra boalelor. Regele când acordă darurĭ credincioşilor săĭ în Corea le oferă specii foarte interesante de câinĭ.

Relativ la deliciul cărneĭ de câine cităm aci anecdota lorduluĭ Clayford. Acest lord avea un ogar de o inteligenţă uimitoare, şi el îl iubea cu atât maĭ mult cu cât acest câine îĭ scăpase viaţa. Din cauza prea mareĭ îngrijirĭ şi a prea buneĭ hrane câinele muri de indigestie. A doua zi lordul invită pe amiciĭ săĭ la masă şi aci li se serviră o minunată friptură din carnea bietuluĭ câine Comesenii găsiră delicioasă mâncarea servită. Atuncĭ, amfitrionul ridicându-se şi arătând cu degetul câte-va bucăţele carĭ maĭ rămăseseră pe tava enormă de argint zise :

«Buniĭ meĭ prietenĭ, pe această tavă enormă obicĭnuia să se odihnească bunul meŭ Black, care mĭ-a scăpat viaţa. M'am gândit că cel maĭ bun lucru care l'aşĭ fi putut face cu el, fiind mort, ar fi fost să'l împart mie şi fie-căruia dintre voĭ, aşa ca sângele luĭ să se unească cu sângele vostru şi părţĭ din carnea voastră cu carnea luĭ. Amicĭ, mĭ-aţĭ mâncat câinele »

Cât despre pisică, ea formează alimentul principal în India, China şi Japonia. Nu maĭ vorbesc de Elveţia, unde pisica sălbatică e tot atât de apreciată ca şi epurile de casă.

Multe alimente apar până la un moment dat pe mesele noastre formând hrana esenţială şi sfârşesc apoĭ prin a dispare, prin a eşi din uz. Se ştie că menuurile noastre sunt mult maĭ modeste de cât ale strămoşilor noştri şi că multe din bucatele de altă dată astă-zĭ nu se maĭ gătesc de fel. Se ştie că la vechiĭ francezĭ se mânca cu foarte mare poftă limbĭ de şerpĭ. De ce, ceea-ce plăcea la francezĭ în secolul al XVI-lea nu maĭ place de fel în secolul al XX-lea?

De ce mâncările cu carne de urs, care făceaŭ luxul meselor feudale, nu se maĭ obicĭnuesc de fel acuma ?

Astă-zĭ se maĭ mănâncă cu gust carnea de urs în Rusia, Norvegia, Polonia, America şi Groenlanda. Ceĭ cu stomachurile cam slabe găsesc însă carnea de urs cam indigestă.

Totuşĭ o şuncă grasă şi afumată de urs face tot atâta ca şi o bună şuncă de Praga. Indieniĭ din Oregon prepară admirabile şuncĭ de urs şi John Nelson — vechiul tovarăş al coloneluluĭ Bill-Cody din Far-West — povesteşte că 'şĭ-a lins degetele în urma uneĭ mâncărĭ de şuncă de urs.

In timpul asediuluĭ Parisuluĭ lumea se bătea pe carnea urşilor de la grădina zoologică.

Australieniĭ, Groenlandeziĭ şi Irlandeziĭ se ceartă pe bucăţile cărneĭ de balenă, chiar când ea trece în stare de putrefacţie. Eĭ nu mănâncă carnea de rechin de cât dupe ce trece un răstimp de un an. In general lor nu le place nicĭ o mâncare proaspătă. Eĭ lasă să se putrezească : peşte, carne, lapte, brânză, oŭ şi în definitiv tot ceea-ce mănâncă. Vulpea — despre care noĭ avem o oroare ca alimentă—formează mâncarea de predilecţie a locuitorilor de la polĭ. Aripele de rechin iarăşĭ înseamnă foarte mult la chinejĭ. Crocodiliĭ şi caimaniiĭ sunt foarte preferaţĭ de Indienĭ şi de ceĭ din America de Sud.

Despre coada crocodiluluĭ se zice că e maĭ gustoasă ca aceea a găineĭ, a broaşteĭ saŭ a broaşteĭ ţestoase.

Toată populaţiunea din împrejurimile fluviilor din Africa australă este foarte avidă de carnea de crocodil şi chiar de ouălele luĭ. Se caută cu foarte mare atenţiune aceste ouă carĭ se zice că sunt maĭ gustoase ca ouăle de găină.

Auzisem de multe orĭ că marsuinul are o carne foarte rea; însă pe când mĕ întorceam odată din Gibraltar pe bordul vasuluĭ «Procida» ni s'a servit carne de marsuin.

In Spania, în Germania şi în Ungaria se mănâncă foarte mult ariciul. In Anglia ţiganiĭ se bat pe carnea ariciuluĭ. In Suedia şi Norvegia şi în Statele-Unite se mănâncă foarte mult carnea de veveriţă şi de porc spinos.

Locuitoriĭ de pe ţărmurile Franciеĭ preferă maĭ bine să moară de foame de cât să mănânce carne de pescărel. In Australia însă carnea pescăreluluĭ este foarte căutată.

Locuitoriĭ din archipelagul insulelor Andaman nu mănâncă de cât carne de şerpĭ, de şopârle şi de şoarecĭ. Un bărbat la locuitoriĭ acestor insule nicĭ nu se poate însura până ce nu înghite un şoarice viŭ, pentru a arăta că nu 'ĭ e scârbă de nimic.

Locuitoriĭ din Provence mănâncă de multe orĭ şerpĭ. Şopârle am mâncat chiar eŭ de multe orĭ în campaniile mele din Africa. Carnea şopârlelor— aşa cum se prepară în Africa—aduce foarte mult cu carnea proaspătă de morun. Beduiniĭ—carĭ eraŭ în jurul nostru - n'ar fi gustat cu nicĭ un chip din carnea şopârlelor. Birmaniĭ adoră ouăle de şopârlă şi în genere eĭ consumă foarte multe reptile.

Menuul cel maĭ scârbos îl vedem la Chinejĭ în deosebĭ. Dacă am înşira aci tot ceea-ce eĭ mănâncă, desigur că cititorul n'ar maĭ putea mânca în ziua citireĭ.

Lordul Lonsdale în Alaska

——

Lordul Lonsdale a rămas celebru prin voiajurile luĭ. Povestim aci ceva din aceste călătoriĭ ale luĭ:

Lordul ajunsese—în călătoriile luĭ—la fluvul Yukon. Englezul Wymper — care era cu el — vĕzu maĭ de mult acest fluviu şi-l compara cu măreţul fluviu Mississipi. El este format de două braţe marĭ, carĭ es din două lacurĭ vecine şi se varsă în marea de Behring formând o deltă cu cincĭ gurĭ. Cursul luĭ de 3,600 kilometri e maĭ mare ca al Dunăreĭ şi cam de două-orĭ ca acel al Rinuluĭ. Pe el se vĕd numeroase insule. Lărgimea luĭ este de 1,600 până la 2400 metri. Yukonul este navigabil pe un parcurs de 3,000 kilometri. El curge cu o repeziciune ne maĭ pomenită şi târăşte cu el trunchiurĭ întregĭ de arborĭ. Timp de opt lunĭ apele luĭ sunt îngheţate şi temperatura se coboară de multe orĭ până 49° sub zero. In timpul când începe îngheţul orĭ-ce navigaţie încetează. Măreţia acestuĭ fluviu din Alaska a făcut pe mulţĭ călătorĭ să vină în aceste locurĭ numaĭ şi numaĭ pentru a'l vedea. Indigeniĭ sunt foarte mândri de el şi îşĭ zic mereŭ între eĭ: Noĭ nu suntem nişte sălbaticĭ, noĭ nu suntem nişte indienĭ din împrejurimile Yukonuluĭ!

Mulţĭ din afluenţiĭ acestuĭ fluviu — cum ar fi de exemplu Piocirrpine — sunt tot atât de marĭ, dacă nu întrec chiar, pe cele maĭ marĭ fluviĭ din Europa. Alte cursurĭ de apă din aceste regiunĭ sunt: Kushkikwin, Kalkoap, Calville şi Unnatoh.

Indieniĭ din aceste locurĭ sunt nişte pescarĭ celebri. Eĭ fac găurĭ marĭ în ghiaţa din Yukon şi estrag d'acolo o cantitate enormă de peşte. Pe lângă ţinutul Nulata pescuitul ia nişte proporţiĭ uimitoare. De cum începe iarna se fixează din loc în loc parĭ enormĭ carĭ merg până în fundul fluviuluĭ. De capul acestor parĭ sunt fixate nişte instrumente formate dintr'un fel de pâlniĭ care se termină într'un coş.

Aceste prinzătorĭ sunt asemănătoare acelora care se vĕd în apele Tamizeĭ. Lângă fie-care stâlp se vede câte o deschizătură care este destăcută orĭ de câte orĭ ghiaţa caută s'o astupe. In fie-care zi aceste prinzătorĭ se scot din apă, şi coşurile sunt pline cu un fel de peştĭ albĭ foarte delicaţĭ, amestecaţĭ cu un alt soiŭ de peştĭ numiţĭ «nalima» carĭ sunt negri şi servesc la alimentaţie câinilor. Vitele chiar sunt hrănite cu un fel de mâncare făcută din unt-de-lemn de peşte, din resturĭ de carne, din orez; toată această amestecătură este prăjită la foc, lăsată apoĭ să se răcească şi apoĭ e vărsată într'un vas de lemn. Vitele flămânzite mănâncă din această amestecătură cu o aviditate ne maĭ pomenită. Când vine desgheţul, ghiaţa se rupe de-odată şi târăşte cu ea trunchiurĭ de arborĭ şi multe alte lucrurĭ. Tot în timpul desgheţuluĭ încep şi ploile torenţiale şi priveliştea e de nedescris. In aceste inundaţiĭ teribile mulţĭ indienĭ pier în apele carĭ năpădesc de pretutindenĭ.

Iată ce maĭ spune lordul Lonsdale:

«In ziua de 19 Noembrie, părăsirăm misiunea rusească şi coborîrăm fluviul pe o distanţă de 35 mile până la satul Zalomitiska, saŭ Etkormut, unde ne petrecurăm noaptea. Luând'o în spre Sud-Vest, ajunserăm în fine la locul Ziziabek şi la satul Numachock după ce parcursesem vre-o 60 de mile. Câţĭ-va din câiniĭ noştri muriseră de frig pe drum şi din cauza aceasta a trebuit să ne maĭ odihnim puţin pentru a putea lua alţĭ câinĭ. Mulţĭ chiar din tovarăşiĭ meĭ sufereaŭ grozav din cauza temperatureĭ, care era foarte aspră.

A doua zi dimineaţa străbăturăm rîul Kushikikwin, şi apoĭ—călătorind înainte pe Apookai— ne-am oprit la Siftockarmit, după ce am mers ca la 40 de mile. Eschimoşiĭ veniră întru întâmpinarea noastră.

La 14 Decembrie ajunserăm cu multă greutate la Nanshagak unde agentul companieĭ din Alaska ne-a oferit toată ospitalitatea. Lipsa de câinĭ şi apropierea furtunelor ne făcură să scurtăm cantonamentul nostru şi coborîrăm fluviul, care în aceste locurĭ are o lărgime de şease mile.

Pescuitul e în aşa de mare cantitate în cât în timpul vereĭ se încarcă maĭ bine de cincĭ miĭ de lăzĭ cu peşte şi fiecare ladă are şease duzinĭ de lăzĭ maĭ micĭ. Maĭ bine de 50,000 de peştĭ sunt puşĭ să se usuce pe mal şi în urmă se face conserve de iarnă, carĭ se adună în nişte compartimente lucrate în lemn şi care sunt la o înălţime de treĭ metri de la pământ.

«După aceasta am luat-o înainte d'a lungul Bristoluluĭ, între Kogigan şi îmbucătura Ilumna. Unul dintre eschimoşiĭ noştri găsi aci rămăşiţele uneĭ balene, care, după câte se vedea, fusese rănită de moarte în timpul pescuituluĭ şi eschimoşiĭ pierzându-ĭ urma, ea fusese aruncată pe mal de fluxul apeĭ.

«Inaintând către Katmai, la 42 de mile, întâlnirăm un gheţar la picioarele căruia eraŭ maĭ mulţĭ oamenĭ cu câţĭ-va câinĭ. Hotărîrăm pe aceştĭ curagioşĭ tinerĭ să se îmbarce în «bidarkas» şi să ducă scrisorĭ la Kodiak, mare port comercial din Alaska. A trecut o lună până ce să pot primi vre-un respuns. Compania din Alaska trimise — cu o mare delicateţă—un vaporaş cu care fuĭ transportat la Kodiac, unde am şezut o lună înainte d'a mĕ îmbarca pe «Bartha» —vapor al aceleiaşĭ companiĭ — şi care ajunse în San-Francisco la 19 Aprilie 1889».

Cu un an înainte, lordul Lonsdale părăsise lacul Green, ca să'şĭ înceapă călătoria luĭ cu săniile trase de câinĭ şi să ajungă la «Marele pământ al desolăreĭ», loc care merită şi va merita încă mult timp acest nume.

Acest pământ totuşĭ nu-ĭ tocmaĭ sărac, căcĭ găseştĭ în el destule bogăţiĭ. Numeroase mine de cărbunĭ şi de petrol se vĕd pretutindenĭ; însă foarte greŭ se găseşte un pământ cultivabil.

Din Athalaska şi până la marele lac al Sclavuluĭ şi de la rîul Mackenzie la cercul Arctic — prin ţinuturile Eschimoşilor — drumul se întinde până la marea polară. Acesta este drumul care trebuia făcut; însă călătorul a primit să fie maĭ bine tras de câinĭ înhămaţĭ la o cărucioară, carĭ l'aŭ transportat de la marele lac al Sclavuluĭ la rîul Mackenzie.

Nu va trece multă vreme şi vom avea o cale ferată care să înceapă de la ţărmul oceanuluĭ Pacific şi să ţie până la rîurile Nelson şi Churchill. Pe această cale ferată va fi transportat atuncĭ cu multă uşurinţă grâul de Canada. Se ştie că Anglia consumă foarte mult grâŭ de Canada.

Compania de exploatare care are monopolul comerţuluĭ în insulele Alantine, varsă în fie-care an Statelor-Unite suma de 1,300,000 de leĭ. Această sumă de banĭ este vărsată mereŭ de la anul 1870 şi până acuma, şi graţie eĭ, Compania e stăpână pe pescuit şi pe cel-l'alt comerţ. In Alantine se vinează foarte multe foce.

Afară de aceste animale, în Sfîntul Paul vine vara şi la vre-o 25.000 de leï de mare şi în oraşul sfîntuluï Gheorghe vin 8000 de leï de mare. Acuma o sută anï se întâmplă ca în aceste oraşe să vie până la 30,000 de leï de mare. Lutrul este animalul cel maï căutat de eschimoşï, căcï blana luï îï poate face în scurt timp bogaţï. Acest animal trăeşte în oceanul Pacific boreal şi de multe orï îl vezï şezând pe enormele alge plutitoare, care alunecă la o sută de kilometri de la ţarm. Blana lutruluï se plăteşte de la 300 francï până la 2500 de francï bucata. Pe vremurï acest animal trăia şi în insulele Pribilor şi în golful Cook; însă astă-zï nu se maï găseşte nicï urmă de lutru în aceste ţinuturï.

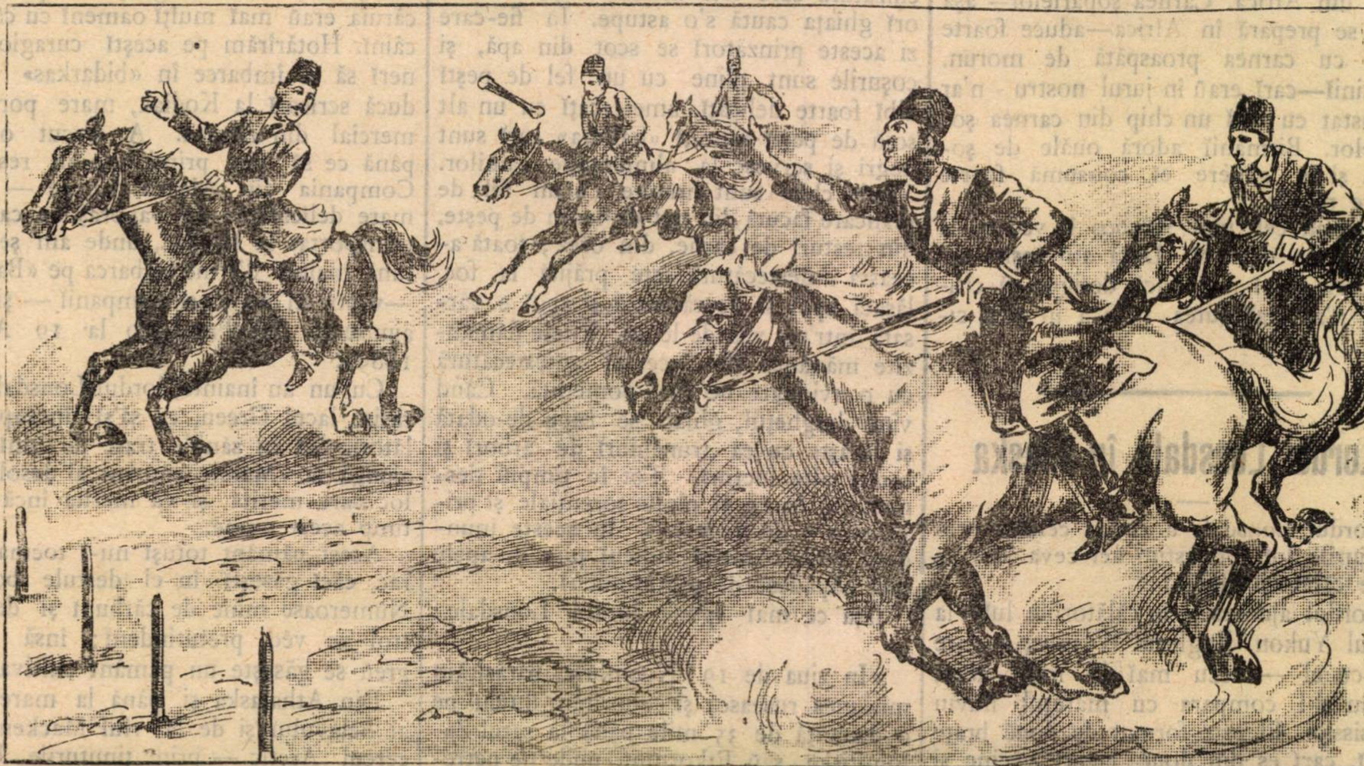
Un vechiŭ guvernator din Alaska rusească—Baranov—venise în Okhotsk cu 15,000 pieï de lutru a căror valoare a fost evaluată la 5 milioane de leï. Astă-zï nu se maï vânează de cât 500 până la 600 de lutri pe an şi asta numaï în insulele Sianach, la sud de Alaska.

Indigeniï aŭ maï importat aci şi vulpea albastră şi raţa sălbatică şi, acuma în urmă, se prinde în cantităţï colosale şi batogiï.

Populaţiunea din Nordul ţinutuluï Alaska se compune din eschimoşï — fraţï aï Grönlandejilor— şi din Iuniţï din Siberia. Tinnehiï — locuitorï carï se văd prin ţinuturile scăldate de rîul Yukon— aparţin cu toţiï familieï Pieilor Roşiï. In archipelagurile meridionale maï trăesc şi triburile Thilinki şi Haida. Eschimoşiï sunt vre-o 400 şi trăesc în grupe pe lângă oceanul Glacial. Eï sunt încă în epoca de peatra. Iuniţiï şi Barowiï sunt ceï maï liniştiţï oamenï de prin locurile acelea.

Vapoarele din marea de Behring nu sunt aşa de bine construite ca cele din fiordurile grönlandeze. Alantiniï aŭ bărcï cu totul rudimentare formate din scoarţe de arborï.

Satele din Alaska aŭ în tot-d'a-una un loc deschis unde se adună locuitoriï la sfat. Tot aci se face şi un fel de teatru. Locuinţele locuitorilor sunt nişte colibe formate din scoarţe de arborï, din pămînt şi din ghiaţă.

Cavaleriï din echipa a doua, trebue să prindă djerridul din zbor.

Sporturile naţionale ale Persanilor

Ultimele constatărï ale ştiinţeï cată a dovedi că străbunul direct al caluluï nostru domestic este originar din înaltele platourï ale Persieï.

Cu alte cuvinte, în această regiune a îmblânzit omul pentru întâia oară, sălbatecul alergător al stepelor asiatice, pentru a face maï târziŭ dintr'însul un asociat credincios în lupta pentru existenţă.

Persaniï aŭ fost primiï noştri profesorï de equitaţie; pentru a descoperi origina tuturor sporturilor equestre, trebue să ne urcăm pînă la dînşiï.

Aşa, de exemplu, acel celebru «polon», care se joacă cu atâta entuziasm în Franţa şi maï cu seamă în Anglia, era cunoscut în Persia, din cea maï îndepărtată vechime.

Jocul acesta a fost introdus în India prin veacul de mijloc, şi de acolo l'aŭ învăţat maï târziŭ, ofiţeriï englezï.

Iată descrierea joculuï, în Persia, unde e cunoscut sub numele de «djerrid».

«Djerridul» este un mic baston de lemn, tare şi greŭ, lung de vre-o treïzecï şi cincï saŭ patru-zecï de centimetri, şi terminat la ambele extremităţï cu câte un nod.

Partida se joacă între două echipe de cavaleri; numĕrul cavalerilor dintr'o echipă variază între treï şi şease.

La începutul partideï, cele două grupe sunt despărţite printr'o distanţă de douĕzecï, pînă la douĕ-zecï şi cincï de metri; distanţa aceasta se micşorează, pe măsură ce echipele se apropie de ţintă, spre care galopează aproape paralele.

La semnalul unuï arbitru, care este şi dînsul călare, un cavaler aruncă, din galopul caluluï, djeridul, spre echipa duşmană.

Cavaleriï din echipa a doua, trebue să prindă bastonul din zbor, pentru a'l trimete îndărăt, aproape îndată. Natural că toate acestea se fac în galopul cailor.

Dacă djerridul cade la pământ, este un punct perdut pentru echipa din care face parte neîndămânatecul, care n'a fost în stare să-l prindă.

Partida se sfîrşeşte, când ambele grupe aŭ ajuns la potoŭ; distanţa întreagă cuprinde vre-o cincĭ sute de metri.

Acesta este, în liniĭ generale, jocul persan, şi trebue să mărturisim că merită toată atenţia sportmanilor noştri.

Maĭ adăugăm câteva amănunte. Omul care aruncă bastonul, trebue să-l arunce în aşa fel, în cât să creeze cât maĭ multe dificultăţĭ adversarilor săĭ.

Trebue, prin urmare, să arunce bastonul cu toată puterea de care este capabil, pentru ca atenţia adversaruluĭ să fie înşelată.

Spre a ajunge la acest resultat, trebue ca djerridul să fie aruncat în direcţie perfect orizontală, lucru care nu este tocmaĭ uşor, dacă ne gândim că toţĭ trebue să lucreze din galopul cailor.

Nenorocire jucătoruluĭ, al căruia gest va fi fost prea scurt!.. Dacă bastonul atinge pământul între cele două grupe, e un punct perdut pentru echipa sa.

Jocul acesta este în floare, maĭ cu seamă în acele părţĭ ale Persieĭ, care posedă platourĭ întinse; orĭ-ce accident de teren ar putea da naştere multor cazurĭ mortale.

Se pune întrebarea: pentru ce arabiĭ, carĭ sunt nişte cavalerĭ desăvârşiţĭ, n'aŭ adoptat şi dînşiĭ jocul acesta, care este unul dintre cele maĭ frumoase exerciţiĭ equestre?

E un lucru pe care nu-l putem explica alt-fel, de cât doar punându l în sarcina hainelor lungĭ şi largĭ ale arabilor, care le împiedecă mişcările.

Dacă arabiĭ ar fi cunoscut şi întrebuinţat sportul acesta, probabil că astăzĭ ar fi în floare şi pe la noĭ.

E, după cum am spus, unul dintre cele maĭ frumoase exerciţiĭ equestre, şi ar fi o adevărată plăcere pentru noĭ să putem lua parte la un match de djerrid.

Adalbert

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Dar noĭ vom sta orĭ cât timp veĭ voi. Ba chiar, îţĭ sunt recunoscătoare... Aş fi murit de plictiseală, fără d-ta, pe când acuma, trec prin cele maĭ plăcute şi maĭ emoţionante aventurĭ.

Apoĭ, ridicându-şĭ privirea asupra luĭ Max:

— Aş fi foarte supărată, dacă aşĭ afla că d-ta nu te aflĭ în acelaş caz.

Romancierul răspunse printr'un surâs plin de eloquenţă.

Frumoasa englezoaică se înroşi toată; plecându-şĭ ochiĭ în jos, murmură:

— Aşa dar, suntem cu toţiĭ de acord.

— By devil... Nu... eŭ nu sunt de acord... Nu 'mĭ place de loc hangarul acesta, în care am fost sechestraţĭ.

Ziua trecu. Era o căldura arzătoare; ceĭ maĭ mulţĭ dintre soldaţĭ, steteaŭ ascunşĭ prin corturĭ.

Sentinelele moţăiaŭ, sprijinite de puştĭ. Asupra întregeĭ naturĭ apăsa o toropeală, o moliciune de nedescris.

Călătoriĭ, obosiţĭ de o noapte petrecută în trăsură, se aşezaseră de-a lungul păreteluĭ şureĭ.

Orĭ-ce convorbire încetă. Mona monologă puţin după obiceiul eĭ; dar în curând adormi.

Unul câte unul, captiviĭ adormiră. Singur sir Iohn, a căruia figură căpătase o coloare cu totul originală, nu putea dormi.

— Poor me!.. murmura dânsul. Francezul acesta este în adevăr nebun!.. Şi miss Violeta de asemenea!..... Dar eŭ sunt cetăţean al liberiĭ Englitere, şi nu voĭ putea suferi o asemenea captivitate.

«Dacă aparatul meŭ telefonic n'ar fi stricat, aşĭ cere un stat de la «Măştile Galbene».

«Dar, din nenorocire aparatul va rămânea şi de astă-dată mut.

Cu toate acestea, îl scoase din buzunar şi începu să-l privească.

— N'are nimic stricat aparatul meŭ, murmură dînsul după o pauză; n'are nicĭ măcar, o cât de mică sgârietură... Atuncĭ ce înseamnă oare tăcerea de dăunăzĭ?... Dar dacă, nu aparatul este vinovat?..

Lobster nu putea ghici că dacă aparatul rămăsese mut, pricina era că corespondenţiĭ săĭ obişnuiţĭ eraŭ în imposibilitate de a-ĭ răspunde.

Englezul se hotărî să maĭ facă o încercase.

Campamentul era legat de autorităţile centrale printr'o linie telegrafică.

Sir Lobster îşĭ desfăcu placa vibrantă şi cu o emoţie reală, murmură:

— Allo!.. allo!..

Un moment rămase în aşteptare; apoĭ avu un gest de descurajare.

Cu toate acestea, murmură din noŭ:

— Allo!..

De astă-dată, spre cea maĭ mare surprindere şi bucurie, o voce necunoscută îĭ răspunse:

— Cine vorbeşte?

— Sir Iohn Lobster.

— Nu-l cunosc.

— E amicul şi aliatul Măştilor galbene.

— A!.. aceasta e alt-ceva... Unde vă aflaţĭ d-voastră?

— Sunt într'o situaţie foarte rea.

— Dar unde?

— Intr'un hangar, în câmpul coloneluluĭ Markoff, pe ţărmul fluviuluĭ Dniper.

— In campamentul acesta?... Tacĭ.... Voiŭ veni să vorbesc cu d-ta îndată.

Iohn îşĭ întoarse din noŭ privirea spre tovarăşiĭ săĭ; dormeaŭ cu toţiĭ. Englezul ascunse aparatul în buzunar, apoĭ murmură:

— Sunt foarte frumoase aparatele acestea... Dar am uitat să întreb pe gentlemanul acela cum se numeşte.

Şi preumblându-şĭ de jur-împrejur privirea-ĭ îngrijorată.

— Domnul acela a spus că va veni să vorbească cu mine.... Numaĭ de ar veni înainte de deşteptarea tovarăşilor meĭ!.. Voiŭ fi maĭ în libertate pentru a mě putea explica.

«Oh!.. dobitocul acela de Max Soleil! Francezii aŭ fost în tot-d'a-una nebunaticĭ, lipsiţĭ de raţiune...

Sir Iohn îşĭ întrerupse monologul.

— Ah, murmură dînsul, un ofiţer..... un alt colonel!..

Apoĭ revenind:

— Nu, e un locotenent-colonel... Dar, uite-l, vine în spre mine... Ah, prezenţa luĭ mă va plictisi foarte mult... Nu voiŭ putea convorbi cu corespondentul meŭ.

In adevăr, ofiţerul se îndrepta spre dînsul. Un moment, colonelul se opri, schimbă câte-va cuvinte cu o sentinelă, apoĭ se apropie de dînsul:

— Sunteţĭ prizonier, d-le?

— Da.

— Numele d-voastră, dacă sunteţĭ aşa de bun.

— Sir Iohn Lobster.

Ceĭ douĭ oamenĭ se recunoscură şi-şĭ strînseră mâinele.

— Eŭ trebuia să comunic cu Măştile galbene, murmură ofiţerul; sunt nişte oamenĭ foarte cum se cade, carĭ mi-aŭ plătit toate datoriile şi mi-aŭ salvat onoarea.

— Eŭ de asemenea le sunt îndatorat, cu toate că nu mi-aŭ plătit datoriile şi nicĭ nu sunt militar..... Precum vedeţĭ, sunt civil şi foarte bogat... Dar cum se face că aparatele noastre comunică între ele?

— Aŭ aceiaşĭ destinaţie şi prin urmare aceleaşĭ proprietăţĭ... Dar să revenim la fapt:

— Ce voiţĭ d-voastră?

— Voesc să-mĭ recapăt libertatea.

— N'aveţĭ paşaport?

— N'am nimic alt-ceva de cât biletele de liberă trecere ale revoluţionarilor.

— Pe acestea să le ascunzĭ cu cea maĭ mare îngrijire. Dar încotro voiţĭ să mergeţĭ?

— In spre sud. Iată aicĭ sunt trăsurile şi tovarăşiĭ meĭ.

Locotenent-colonelul păru că stă un moment pe gândurĭ; apoĭ apropiindu-se şi maĭ mult de sir Iohn, îĭ şopti:

— Când te veĭ întâlni cu «dînşiĭ», să le spuĭ că locotenent-colonelul Polsky s'a ţinut de cuvânt. La noapte, batalionul care va ocupa această poziţie, îmĭ

va fi cu totul devotat... Veţi fi conduşi pînă dincolo de zona păzită milităreşte.

— Toţi?

— Da, toţi.

— Oh, vě mulţumesc...

— Nu, nu te osteni... Aceia carĭ lucrează împotriva autocraţieĭ m'aŭ salvat. Şi chiar dacă n'ar fi făcut aceasta, inima mea ar fi tot cu dînşiĭ... Sunt polonez.

Apoĭ, pentru a pune capăt convorbireĭ:

— La noapte să vě instalaţĭ pentru a dormi în trăsurile d-voastră şi să nu vě mişcaţĭ de acolo, orĭ-ce s'ar întâmpla... Cred că nu maĭ este nevoe să vě recomand cea maĭ absolută tăcere, nu este aşa?

Şi după aceste cuvinte ofiţerul se îndepărtă, lăsând pe sir Iohn încântat, dar foarte adânc intrigat. Nu-şĭ putea explica în ce mod va opera locotenent-colonelul.

Cum se făcea oare că Măştile galbene, oameniĭ aceia teribilĭ, pe carĭ şi-ĭ închipuia ocupaţĭ numaĭ cu prinderea celor două foste captive din casa doctoruluĭ Elleviousse, eraŭ acum amestecaţĭ şi în revoluţia rusă?..

Cum se face că aveaŭ dînşiĭ la îndemână batalioane întregĭ de soldaţĭ?

Dacă onoratul membru al Camerii comunelor din Londra ar fi fost maĭ în curent cu puterea Drapeluluĭ albastru, ar fi înţeles lesne că aurul puterniceĭ asociaţiĭ fermenta răscoale în puternicul imperiŭ al Ţarilor.

Orĭ-ce lucru, orĭ ce fapt, orĭ-ce întâmplare, care era de natură să slăbească puterile Europeĭ, era cu entuziasm susţinută de către numeroşiĭ adepţĭ aĭ Drapeluluĭ albastru, pentru că slăbirea Europeĭ însemna creşterea putereĭ Asieĭ.

Dar sir Iohn nu era în curent cu lucrurile acestea, şi orĭ cât de mult îşĭ chinui creerul pentru a putea înţelege misterul, nu putu descoperi nimica.

Se alese doar cu o congestiune a feţeĭ şi maĭ puternică încă, de cât cele carĭ îĭ eraŭ obişnuite.

Cu toate acestea, îndată ce tovarăşiĭ săĭ de drum se deşteptară, sir Iohn le povesti bizarele rezultate la care îl condusese convorbirea sa cu telefonul fără sârmă.

Aceştia rămaseră surprinşĭ şi oarecum nelinişţiţĭ.

In cele din urmă însă, cum eraŭ sigurĭ că ceĭ treĭ duşmanĭ de carĭ aveaŭ a se teme fuseseră reduşĭ la neputinţă de puterea misterioasă a razelor violete, se bucurară şi eĭ, şi adresară englezuluĭ cuvinte de felicitare pentru frumosul săŭ succes.

Inoptă.

Sara, împreună cu Mona şi cu miss Violeta, se instalară în trăsură luând bine înţeles cu ele şi faimoasa cutie cu tuburĭ luminoase; Lobster şi Max Soleil, luară loc în trăsura cea maĭ mică.

Tăcerea adâncă care domnia în trăsură, ar fi putut face orĭ-cuĭ impresia, că ceĭ patru prizonierĭ dormiaŭ adânc; în realitate însă, nu era de loc aşa.

Toţĭ stăteaŭ nemişcaţĭ însă cu ochiĭ deschişĭ; aşteptaŭ plinĭ de nerăbdare desfăşurarea evenimentelor.

Intr'un târziŭ, putură deosebi mersul unuĭ batalion, care venea să-l înlocuiască pe acela care făcuse garda în timpul zileĭ.

Putură vedea chiar cum se schimbară sentinelele.

Apoĭ, din noŭ, o tăcere adâncă domni peste tot timpul, ceĭ cincĭ călătorĭ, îşĭ puteaŭ auzi lămurit răsuflarea.

Sună miezul nopţeĭ.

O mişcare se produse.

Ce însemna asta?

Nişte umbre se strecurară în tăcere, sub şură. Fură aduşĭ nişte caĭ, şi oameniĭ îĭ înhămară la trăsurĭ.

Vizitiiĭ, pe care nimenĭ nu-ĭ maĭ văzuse de la sosire, luară loc pe capră.

Trăsurile se urniră din loc, şi începură să înainteze încetişor.

Peste puţin, prizonieriĭ se văzură ajunşĭ la prima linie a sentinelelor. Drace!... Locotenent-colonelul se ţinea de cuvînt, soldaţiĭ părură că nicĭ nu-ĭ bagă în seamă.

Străbătură încă o sută de metri; acum dădură peste un noŭ rînd de sentinele.

Şi de astă-dată soldaţiĭ se prefăcură că nu-ĭ observă, lăsându-ĭ să treacă nesupăraţĭ.

Maĭ departe, era un dublu rînd de sentinele. Dar şi aicĭ întâlniră aceiaşĭ bună-voinţă aproape inexplicabilă.

Max înveselit de aceste evenimente, murmura:

— Dacă toate cordoanele sanitare ale guvernuluĭ rus îşĭ fac datoria în modul acesta, pot spune cu drept cuvînt că simt o prevedere absolut nefolositoare.

Dincolo de dubla linie a sentinelelor, la distanţe egale, eraŭ alte posturĭ, cordonul militar asculta însă de un ordin primit, şi nicăerĭ cele două trăsurĭ nu întâlniră măcar umbră de rezistenţă.

Se apropiaŭ acuma de ultima linie a sentinelelor.

Maĭ aveaŭ de străbătut numaĭ o sută de metri încă, şi aveaŭ să fie liberĭ.

La ziuă, când avea să fie observată lipsa, saŭ maĭ bine zis, fuga prizonierilor, era să fie prea târziŭ... Linia ferată era aproape, şi un tren avea să-ĭ transporte în fugă spre Odesa.

Dar în momentul acela, domnul care stătea pe capra trăsureĭ luĭ Max, alăturĭ de vizitiŭ, se aplecă în spre romancier, şi-ĭ zise:

— Trăsura d-tale va porni în frunte şi la galop.

— Dar sentinelele...

— De aceştia nu sunt sigur. Tocmaĭ de aceia, i-am pus la extremitatea linieĭ. Sunt sigur însă, că dânşiĭ nu vă vor opri. Veniţĭ din campament, şi dacă plecarea d-tră n'ar fi fost în regulă este evident că aţĭ fi fost opriţĭ maĭ înainte. Cred că acesta este raţionamentul pe care şi-l vor face sentinelele. Orĭ-cum însă galopul se impune. Dacă veţĭ fi opriţĭ să nu răspundeţĭ; cu viteza pe care vor avea-o trăsurile d-voastră, veţĭ ajunge în scurtă vreme, departe de bătaia puştelor.

Romancierul îşĭ simţi inima strînsă de o presimţire dureroasă.

Ar fi voit ca în momentele acelea, când aveaŭ să treacă poate printr'un pericol mare, dînsul să poată fi alăturĭ de Violeta, pentru a veghia asupra eĭ.

Dar locotenent-colonelul sărise la pământ, strigând imperios vizitiuluĭ:

— Mână!

Vizitiul îşĭ şerpui biciul prin aer şi trăsura porni într'un galop nebun.

Sorţiĭ eraŭ aruncaţĭ.

Ceĭ o sută de metri fură străbătuţĭ în câte-va secunde.

Max zări silueta uneĭ sentinele care se ridicase în picioare şi i se păru că soldatul privea în spre campament.

Fără îndoială, sentinela se întreba ce rost putea să aibă galopul acela nebunesc.

Dar nu făcu nicĭ un gest pentru a ordona trăsureĭ să se oprească.

Iată: eraŭ acum în dreptul sentineleĭ, ba chiar trecuseră de ea... Eĭ!.. temerile locotenent-coloneluluĭ fuseseră neîntemeiate. Prizonieriĭ eraŭ salvaţĭ.

A!.. O voce răsună lugubru în tăcerea nopţeĭ:

— Staţĭ!

Max întoarse capul pentru a privi în urmă. Trăsura în care eraŭ cele treĭ femeĭ îĭ urma de aproape. Vizitiiĭ ridicaseră din noŭ bicele şi caiĭ porniră acum într'un galop şi maĭ nebun.

— Staţĭ!.. repetă aceiaşĭ voce, rămasă acum în urmă, departe.

Cursa nebună continuă. Maĭ înainte, la o distanţă mică, drumul făcea o cotitură bruscă; odată ajunşĭ acolo, aveaŭ să fie salvaţĭ.

— Maĭ repede!.. maĭ repede!... exclamă romancierul.

O detunătură puternică întovărăşi acest ordin.

Soldatul îşĭ descărcase arma.

Vizitiiĭ biciuiră din noŭ caiĭ; străbătură ast-fel câte-va verste.

Apoĭ, încetul cu încetul, mersul cailor fu potolit.

Ascultară să vadă ce se auzea din urmă. Nimic; nicĭ cel maĭ mic zgomot.

Dar peste puţin se auzi vocea duceseĭ de la Roche Sonnaille.

Accentul tinereĭ femeĭ era dureros, nespus de neliniştitor.

Ce se întâmplase oare?

(Va urma)

PEŞTII ZBURATORI

Dacă se poate spune că există un contrast absolut între două creaturĭ viĭ, apoĭ contrastul acesta existăîntre peştĭ şi păsărĭ. Peştiĭ sunt incapabilĭ să trăiască în aerul liber, pe

când păsările nu pot trăi nicĭ odată în fundul apeĭ.

Dar nu există nimic absolut în lumea aceasta; peştiĭ zburătorĭ sunt o dovadă vie.

Nimic nu poate fi maĭ curios pentru călătorul care străbate cu vaporul latitudinele tropicale, de cât peştiĭ aceia zburătorĭ, carĭ ţişnesc de odată din adâncimele oceanuluĭ. Eĭ despică aerul pe o întindere de treĭ-zecĭ pînă la patru-zecĭ de metri şi apoĭ se scufundă din noŭ în valurĭ.

Zborul acesta nu durează de cât abia câte-va secunde, de oare-ce peştiĭ nu posedă aripĭ, ci numaĭ nişte înotătoare dezvoltate, cu ajutorul cărora se menţin în aer.

Nu numaĭ din plăcere, dar dintr'o imperioasă necesitate întreprind creaturile aquatice sportul acesta aerian.

Lupta pentru existenţă este, în fundul oceanelor, tot aşa de teribilă ca şi pe suprafaţa uscată, dacă nu cum-va şi maĭ teribilă încă.

Peştiĭ ceĭ marĭ devorează pe ceĭ micĭ; nu e nicĭ odată bine să facĭ parte din această din urmă clasă!

Şi numaĭ pentru a scăpa din ghiara vre-unuĭ duşman ager, se avântă uniĭ peştĭ în regiunile aeriene, făcându-ţĭ câte-va momente impresia că zboară.

Nemernic zbor, care nu-ĭ scapă în tot-d'a-una.

Sforţarea pe care o fac adese-orĭ diferiţiĭ peştĭ pentru a se avânta în aer, le-aŭ dezvoltat membranele pectorale şi, prin atavizm, calitatea, proprietatea aceasta s'a transmis şi generaţiilor viitoare.

Sunt două clase de peştĭ zburătorĭ: «exoceţiĭ», carĭ numără vre-o cincĭ-zecĭ de speciĭ, şi «dactilopteriĭ».

Exoceţiĭ, răspândiţĭ maĭ ales în mările calde, trăesc în trupe numeroase la suprafaţa mărilor.

Ceĭ maĭ comun dintre toţĭ este «rîndunica de mare» («exocetus volitans»); lungimea acestuĭ peşte este de vre-o patru-zecĭ şi cincĭ de centimetri. Abundă in marea Mediterană. Ca toţĭ exoceţiĭ, rîndunica de mare are forma corpuluĭ îngustă şi alungită. Este in adevăr tipul pasăreĭ-peşte.

Dactilopterele carĭ locuesc în marea Mediterană sunt ceva maĭ marĭ de cât exoceţiĭ; eĭ nu se ridică de cât pînă la micĭ înălţimĭ d'asupra suprafeţeĭ apeĭ.

Capul dactilopterelor este aproape pătrat şi cu totul diferenţiat de acela al exoceţilor.

Peştiĭ zburătorĭ sunt foarte numeroşĭ în largul mărilor braziliene şi maĭ cu seamă în marea Antilelor. Eĭ se lasă adese-orĭ duşĭ de către curentul «Gulf-Sream» pînă la New-York.

Lumea peştilor rezervă curioase surprise observatorilor.

O specie cu totul curioasă este aceea a peştilor călătorĭ, printre carĭ se numără şi «anabaşiĭ». Sunt nişte peştĭ micĭ, carĭ trăesc pe uscat şi se urcă chiar pe unele stufişurĭ, ajutându-se pentru operaţia aceasta de înotătoarele lor dorsale şi ventrale.

Lungimea lor este maĭ mică de 20 centimetri.

De alt-fel faptul acesta nu trebue să ni se pară de loc curios, de oare-ce astă-zĭ, când teoria transformismuluĭ este definitiv admisă, se ştie bine că strămoşiĭ noştri aŭ trăit odinioară prin oceane.

Tot ast-fel, încetul cu încetul se va opera şi transformismul peştilor, carĭ, peste numeroase veacurĭ, vor ajunge şi eĭ un fel de oamenĭ!..

Ilustraţiile alăturate, carĭ aŭ fost luate de oamenĭ pricepuţĭ în momentele psihologice, reprezintă diferiţĭ peştĭ zburătorĭ, în scurtele momente cât s'aŭ înălţat d'asupra apelor oceanuluĭ, gustând deliciile undelor aeriene,—în măsura în care le-o putea îngădui groaza lor de urmăritoriĭ teribilĭ din fundul apelor.

Dor.

MILIARDARII LUMEI

Acum cât-va timp, preşedintele Statelor-Unite, d. Roosevelt, pronunţă un discurs la New-York, declarând că pen-

tru binele republiceĭ, posesoriĭ averilor enorme, trebuiaŭ să fie supuşĭ la nişte taxe foarte marĭ. Pe de altă parte trebuia să se împiedece ca averile acestea colosale să fie moştenite de către un singur individ.

Bine înţeles, unele partide politice aŭ aclamat draconicul proect al preşedintelui, pe când altele aŭ început să murmure.

Cu prilejul aceleĭ discuţiĭ, un confrate din New-York a publicat lista marilor averĭ din lumea întreagă.

Se va vedea că adevĕraţiĭ miliardarĭ sunt puţin numeroşĭ, şi că maĭ curând s'ar cădea să întrebuinţăm cuvântul american, de multi-milionar :

Marile averĭ americane sunt următoarele :

John D. Rokefeller	2,750,000,000	francĭ
Andrew Carnegie	1,250,000,000	»
W. Wanderbilt	700,000,000	»
I. I. Astor	520,000,000	»
Wiliams Rockefeller	510,000,000	»
G. I. Gould	500,000,000	»
W. A. Clark	500.000,000	»

După aceştĭ câţ'-va privilegiaţĭ, cădem în micele averĭ de două saŭ treĭ sute de milioane! Ce oamenĭ nenorociţĭ!

In Anglia, recordul îl ţine d. Alfred Best, care posedă două miliarde şi jumĕtate.

El este urmat de către d-niĭ I. B. Robinson (două miliarde) şi M. V. Astor (un miliard). Lordul Stratheona posedă 700 milioane.

In Mexic, generalul Terrazas, mare proprietar de mine, posedă două miliarde şi jumĕtate.

In Rusia, douĭ saŭ treĭ principĭ, posedă câte un miliard.

In Chili, d-na Cuscrio posedă o jumătate de miliard.

Dar nu ştiŭ ce beţie mĕ cuprinde, vorbind despre atâtea milioane; de aceea îmĭ încheĭ lista aicĭ.

Lefegiu

Comerţul cu capete afumate

Maoriĭ, carĭ formează, după cum am maĭ spus-o şi altă dată, una dintre cele maĭ frumoase ramurĭ ale specieĭ omeneştĭ, se civilisează foarte repede.

Pentru a maĭ întâlni astă-zĭ familiĭ rămase credincioase vechilor obiceiurĭ, trebue să înaintezĭ până foarte departe, în interiorul Noueĭ Zelande.

Dintr'o populaţie de 40.000 de suflete, abia dacă se maĭ numără o mie de războinicĭ cu figura tatuată.

Amiciĭ pitorescululuĭ, vor regreta părăsirea acestuĭ obiceĭ, care cu toate acestea, este asa de sîngeros.

Se ştie în ce constă tatuajul. Toţĭ bărbaţiĭ născuţĭ liberĭ, îndată ce deveniaŭ majorĭ, îşĭ încrustaŭ figura cu vîrful unuĭ silex. Piatra tăia în carne nişte şenţuleţe adâncĭ, ornamentate.

De câte orĭ un războinic ucidea un duşman, îşĭ făcea un noŭ desemn pe figură, aşa în cât faţa unuĭ viteaz presinta un aspect cât se poate de bizar şi de spăimântător.

Un alt obiceĭ dicta ca întotdeauna, capetele părinţilor morţĭ, să fie macnifiate, şi conservate în casa familieĭ.

Puţin câte puţin, acest obiceĭ s'a întins aplicându-se şi duşmanilor ucişĭ în luptă corp la corp.

După ce se scoate creerul şi limba, capul este afumat încetişor, la un foc de lemne verzĭ. După o lună de afumare, capul devine imputrezibil, păstrând foarte bine expresiunea fizionomieĭ.

Când negustoriĭ din Sydney năvăliră în Noua Zelandă, observară aceste relicve curioase, şi cu drept cuvânt se gândiră că ele ar constitui un obiect dorit, de către amatoriĭ de curiozităţĭ din Europa.

Dar ofertele acestor negustorĭ fură respinse cu cea maĭ mare indignare; Maoriĭ nu consimţeaŭ să se despartă de capetele lor... afumate pentru tot aurul din lume.

Un eveniment neprevĕzut însă, avea să modifice acest mod de a cugeta.

Un şef, cu numele Hughi, care a lăsat în Noua Zelandă o reputaţie tot aşa de sîngeroasă ca aceia a luĭ Atila, a fost învins de către tribul Kaipara.

Refugiat în nordul insuleĭ, el s'a îmbarcat pe un vas care pleca în spre Anglia, şi s'a convertit la protestantism.

Dar această convertire nu era de cât un şiretlic. Hughi deveni îndată proteiatul maĭ multor puternice societăţĭ religioase, cărora le propuse să evanghelizeze în masă pe compatrioţiĭ săĭ din Noua-Zelandă.

Propunerea aceasta îĭ aduse îndată numeroase ajutoare băneştĭ. Hughi plecă spre Sidney, unde consacră baniĭ misiunarilor protestanţĭ... cumpărând puştĭ şi muniţiunĭ.

Reîntors în ţara sa natală, el îşĭ înarmă credincioşiĭ săĭ Ngapuhĭ, şi începu un războĭ de exterminare împotriva tribuluĭ Kaipara.

Apoĭ se agăţă şi de triburile vecine, omorînd şi distrugând totul în calea sa.

Armele de foc îĭ asiguraŭ o supremaţie puternică asupra tuturor triburilor, care n'aveaŭ pentru a se apăra de cât nişte securĭ de piatră. Atuncĭ diferite triburĭ, ameninţate cu exterminarea, cerură ajutorul negustorilor australienĭ.

Aveaŭ acum prilejul să revie asupra uneĭ propunerĭ, care fusese altă dată respinsă cu atâta indignare de către Maorĭ. Negustoriĭ aveaŭ să le ofere puştĭ, în schimbul capetelor momifiate.

Pactul fu încheiat. Şi atât de mare era dorinţa Maorilor de a poseda şi eĭ câte-va exemplare din acele instrumente care «varsă foc şi moarte» în cât, în scurtă vreme, glorioasele relicve dispărură cu totul din insulă; luaseră toate drumul în spre Sidney şi Europa.

In epoca aceia s'a organizat acel teribil negoţ de capete afumate, care avea să despopuleze Mariolandul.

Pentru a avea nouĭ arme, indigeniĭ nu stătură nicĭ o clipă la îndoială, şi îşĭ asasinară chiar prieteniĭ, dacă se întâmpla ca prieteniĭ aceia să aibă figurile frumos tatuate.

Apoĭ, triburile dezgropară vechĭ motive de ură; luptele începură şi capetele afumate treceaŭ mereŭ în mâinele negustorilor australienĭ, care mereŭ cereaŭ.

Dar expediţiile acestea aveaŭ de multe orĭ rezultate cu totul neaşteptate. Se întâmpla ca, cutare saŭ cutare războinic, plecat după recoltă de capete, să-şĭ lase în luptă propriul sĕŭ cap.

Era un procedeŭ primejdios, şi timp de maĭ mulţĭ anĭ, comerţul de capete afumate a trecut printr'o adevĕrată criză. Ofertele nu maĭ răspundeaŭ de loc cererilor.

Atuncĭ, un indigen făcu o descoperire, care avea să dea un noŭ avînt acesteĭ monstruoase industriĭ. El constată că un cap de curând tăiat, era capabil să primească tatuagele aşa de mult căutate de către amatorĭ; aceste capete afumate cu oare-care dibăcie, aveaŭ să aibă perfect acelaş aspect ca şi cele tatuate în timpul vieţiĭ individuluĭ.

Dacă descoperirea aceasta fu pe gustul războinicilor, ea nu fu primită tocmaĭ cu mult entuziasm de către sclaviĭ şefilor de triburĭ.

Pînă atuncĭ, tatuajul fusese semnul distinctiv al oamenilor liberĭ, acuma fură omorîţĭ şi slaviĭ!.. Era un act în adevĕr filantropic; sclavul avea să aibă aceleaşĭ drepturĭ ca şi stăpânul!..

Dar negustoriĭ se supărară în curând. Capetele care li se oferiaŭ nu maĭ eraŭ superioare.

Tatuagele nu prezentaŭ nimic extraordinar şi afumatul era prost executat.

Plângerile negustorilor avură nişte rezultate monstruoase.

Şefiĭ hotărîră ca pe viitor, comisionariĭ de capete afumate să treacă eĭ înşişĭ în revistă sclaviĭ, şi să aleagă pe aceia ale cărora capete li s'ar părea maĭ originale

Există oare vre un fapt maĭ crud în istoria colonizărilor?

Vom termina aceste câte-va rîndurĭ cu povestirea uneĭ anecdote.

Nişte negustorĭ de capete plecaseră din Sidney pe un vas, pe care socoteaŭ să-l umple cu macabrele lor produse.

O furtună îĭ aruncă pe o coastă neospitalieră. Abia făcuseră câţĭ-va kilometriĭ în interior şi Maoriĭ îĭ capturară.

Nenorociţiĭ englezĭ fură conduşĭ într'un sat, şi supuşĭ imediat la operaţia tatuăriĭ.

După aceia, capetele lor fură tăiate, afumate şi vîndute. Ele luară drumul în spre Sidney, şi astăzĭ figurează poate în vitrina vre unuĭ muzăŭ din Europa, avînd de-asupra o etichetă, care garantează autenticitatea articoluluĭ:

«Capete de războinicĭ maorĭ»!

C. Arg.

MISTERELE MUNȚILOR ANZĬ

ROMAN DE AVENTURI

CAP. I

Despre rolul pe care îl poate juca un automobil

O ploae rece și pătrunzătoare cădea încetișor asupra orașuluĭ Cherbourg, când trenul expres de Paris intră în gară pe înseratul zileĭ de 4 Ianuarie, 1806.

Ușile pline de ploae fură deschise și călătoriĭ se răspândiră pe peronul umed. Siluete zgrebulite se îngrămădeaŭ spre eșire.

Prin grămada de oamenĭ carĭ se înghesuiaŭ la ușe, contele de Terville reuși să treacă cel d'intâiŭ prin fața controloruluĭ de bilete.

Fața gentilomuluĭ de obiceiŭ veselă și surîzătoare, era așa de iritată, în cât abia puteaĭ recunoaște fizionomia omuluĭ gata în tot-d'a-una să surîdă.

Vicontele se îndreptă spre basenul comerțuluĭ, ciocnindu-se în cale cu mulțĭ ofițerĭ de infanterie și de marină carĭ se grăbeaŭ să ia trenul de Paris. A doua zi era Duminecă și bieții oamenĭ se maĭ duceaŭ să-șĭ scuture puțin monotonia garnizoaneĭ lor, în mijlocul viețeĭ licăritoare a orașuluĭ-lumină.

Mereŭ grăbit, gentilomul străbătu cheiul antrepozitelor fără să se gândească că plouă și că ar fi trebuit să-șĭ deschidă umbrela.

Înoptase. Ferestruicele vaselor aruncate de-a lungul cheiuluĭ proectaŭ niște pătrate luminoase pe pavajul deșert, făcând să se întrevadă și maĭ bine încă în paraginele acestea întunecoase voluptatea adăposturilor sigure și calde.

Și atât de mare era preocuparea tînăruluĭ, în cât nicĭ n'auzĭ huruind îndărătul luĭ trenul de lux, care transporta prin oraș călătoriĭ vaselor germane de pe linia Hamburg-New-York.

De alt-fel, dînsul nicĭ nu cunoștea această inovație, care îngăduia călătorilor să treacă de pe trotuarele gărcĭ Saint-Lazare pe puntea vaporuluĭ, fără sĭ-șĭ fi ostenit de loc picioarele.

Ceĭ doĭ oamenĭ de echipă, carĭ merg în tot-d'a-una înaintea locomotiveĭ, trebuiră să-ĭ atragă de două orĭ atenția pentru a-l face să se dea la o parte.

Terville ardea de nerăbdare pînă când ajunse în sfârșit în strada don Petro din foburgul Val-de-Saire.

Atuncĭ începu să înoate pe drumul prăfuit, căutând o prăvălie iluminată. In cele din urmă deschise ușa uneĭ cârciume modeste, în care patronul juca cărțĭ cu maĭ mulțĭ lucrătorĭ.

— D. Vermont?—întrebă tînărul gentilom.

— Care Vermont?—întrebă negustorul, cu cartea în mână.

— D. Ludovic Vermont, om de afacerĭ,—reluă noul venit.

Consumatoriĭ examinară cu oare-care ironie pe domnul acela, bine îmbrăcat, care alerga după un cămătar. Unul dintre eĭ, după ce goli un pahar de cidru, răspunse că domnul în chestiune locuia la numărul 175. Un altul adăugă:

— Cămătarul Vermont este acasă; l'am văzut chiar adineaorĭ intrând.

La numărul 175 văzu o casă particulară și citi la intrare, pe o firmă mică:

Ludovic Vermont

Urmărirĭ și afacerĭ judecătorestĭ
Imprumuturĭ pe garanție

Sună. O servitoare cu fața roșie, cu părul galben, voĭ să deschidă.

— D. Vermont nu este acasă, răspunse dînsa, fără să fie întrebată.

— Dar vizitatorul insistă cu cea maĭ mare energie.

— Știŭ bine că este acasă, zise dînsul; viŭ pentru o afacere de cea maĭ mare importanță.

După un moment, fu introdus într'un birouŭ plin de registre.

Stăpânul caseĭ stetea trântit într'un fotoliŭ și studia niște dosare. El își ridică capul, și fixă asupra nouluĭ venit privirea sa pătrunzătoare.

— Ce voițĭ, domnule? întrebă dînsul cu un ton imperativ.

— Am venit pentru afacerea familieĭ Poiré, răspunse gentilomul.

— Ah!.. multă vreme voĭ fi plictisit oare cu afacerea aceluĭ imbecil de Antoniŭ?

— Oare nu eștĭ d-ta rudă cu dînsul? întrerupse Terville.

— Eĭ și?.. Eŭ sunt vărul săŭ primar dar acesta nu este un cuvânt pentru ca să mă ocup de dimineața pînă seara numaĭ de afacerile sale. Dute de-ĭ găsește pe d-niĭ Passeur.

Abatele Passeur este la Juville, douăzecĭ minute distanță de aci. Afacerile aceluĭ domn, lipsit de orĭ-ce situație, nu mă pot privi pe mine.

— Nu maĭ este un om lipsit de situație, domnule, răspunse gentilomul, îl caut, pentru a'ĭ aduce o moștenire ce i se cuvine de drept.

Vermont tresări, și sculându-se în picioare, schimbă dintr'o dată tonul.

— Ah!.. murmură dînsul, examinându-șĭ cu maĭ multă atenție vizitatorul. Nicĭ nu-țĭ poțĭ închipui cât de fericit mă face vestea pe care mi-o aducĭ... Meseria mea mă face să fiŭ adesea orĭ răŭ dispus... Dar știrea aceasta...

«Poțĭ să-mĭ daĭ vre-o dovadă că vestea d-tale este adevărată?

Vicontele luă loc lângă cămin, în care ardea puțin foc, și se explică ast-fel:

— Eŭ sunt Franțisc de Terville.

— Ah! fratele d-luĭ Jaques de Terville?

— Da. Știĭ bine că vărul d-tale Poiré, a fost asociatul frateluĭ meŭ într'o întreprindere financiară, și că dânșiĭ s'aŭ despărțit după un faliment zgomotos, în urma căruia Antoniŭ Paisé a rămas muritor de foame, de oare-ce a avut naivitatea de a-șĭ achita toțĭ creditoriĭ, până la ultima centimă.

După această catastrofă, fratele meŭ a dispărut, și n'am maĭ auzit vorbindu-se despre dânsul, până când, deună-zi, am primit știrea că nenorocitul Jaques murise în Indo-China, și tot-odată, rugămintea de a trece pe la notarul meŭ.

Notarul îmĭ dete o scrisoare de la fratele meŭ, care conține exact aceste cuvinte:

«In momentul în care mă vĕd aproape de a apărea în fața luĭ D-zeŭ, voesc să 'mĭ ușurez conștiința, făcând o mărturisire, și o restituire. M'am purtat într'un mod nedemn cu asociatul meŭ Antoniu Poiré sustrăgând o parte din fondurile comune. Cu baniĭ aceștia, am întreprins o afacere la Hanoi. Eŭ n'am nicĭ un alt moștenitor de cât pe fratele meŭ, care este bogat și care de sigur îmĭ va aproba testamentul prin care îmĭ las toată averea, fostuluĭ meŭ tovarășĭ, Antoniu Poisé, saŭ moștenitorilor săĭ.

Rog prin urmare pe acela, în mâinile căruia va cădea testamentul meŭ, în Franța, să'l redea luĭ Poiré, copiilor săĭ, saŭ orĭ-căruĭ alt moștenitor saŭ delegat!

— Delegat?.. întrebă omul de afacerĭ, plin de grabă.

Teroille adăogă:

— Suma care trebue ridicată, este de un milion și cincĭ sute de miĭ de francĭ.

Vermont nu putu să-șĭ stăpânească o mișcare de uimire.

— Suma aceasta, continuă gentilomul, a fost vărsată la banca de scont.

— Te rog să mă ertĭ, domnule, dacă te întrerup, începu cămătarul; dar Antoniu Poiré a plecat în America, și eŭ am fost instituit delegatul săŭ.

«Prin urmare, eŭ sunt acela care are dreptul să'ĭ reguleze afacerił.

— Iți voĭ da testamentul, îndată ce mă voĭ fi consultat cu Poire. Te rog să mă crezĭ că n'am altă dorință maĭ grabnică, de cât aceia de a executa testamentul frateluĭ meŭ. Dar nu pot face nicĭ un pas, până nu'l voĭ fi vĕzut pe Antoniu Poire.

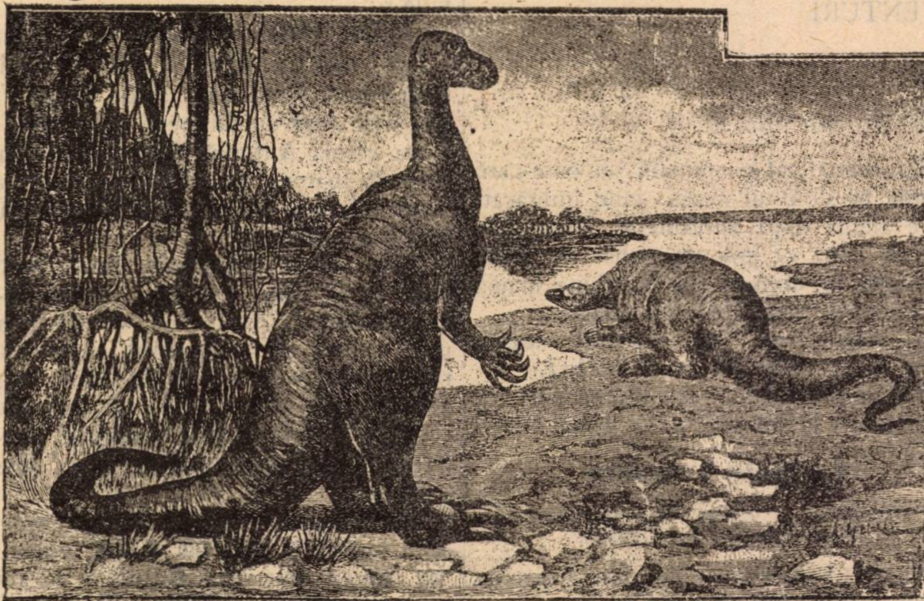
— Lucrul acesta va fi cu neputință, domnul meŭ, de vreme ce Poire a plecat spre America.

— Dă-mĭ adresa sa!

— N'o cunosc.

— Cum! d-ta eștĭ delegatul săŭ, și nu-ĭ cunoștĭ adresa?

(Va urma)

Belodonul

Marile reptile din epoca geologică

Dacă se compară reptilele din zilele noastre cu cele din timpiĭ geologicĭ, se vede uşor că aceste reptile aŭ suferit marĭ schimbărĭ în decursul timpurilor. In timpurile imemorabile ale geologieĭ aŭ trăit fel de fel de reptile pe scoarţa pământuluĭ şi geologiĭ se ceartă şi astăzĭ în clasificarea lor.

Reptilele şi-aŭ făcut apariţiunea încă din epoca carboniferă prin grupul saurienelor. In epoca permiană nu se maĭ găseşte de cât câte-va reptile degenerate de tot. Odată cu apariţia terenuluĭ trias, se văzură din noŭ eşind la lumină reptilele cu dimensiunĭ extraordinare. In fine, perioada jurasică este cea maĭ importantă din punctul de vedere al fauneĭ eĭ; reptilele carĭ aŭ trăit în această epocă aŭ nişte proporţiunĭ aşa de marĭ, încât astă-zĭ ne fac impresia unor animale din timpiĭ legendarĭ.

Aceştĭ coloşĭ aĭ timpilor geologicĭ iĭ vedem perzistând şi în epoca cretacică, pentru a dispare apoĭ pentru tot-d'a-una.

Reptilele carĭ se văd în ilustraţia noastă reprezintă unele din speţele cele maĭ curioase ale acestor animale. In partea de sus a ilustraţieĭ vedem două reptile din perioada triasică: «belodon» şi «ichtyosaurus». Aceste reptile pare a-şĭ căuta ceartă una alteia. In partea de jos a ilustraţieĭ se vede reptilul numit «iguanodon», care este înfăţişat în două poziţiĭ deosebite: în picioare şi târându-se pe pământ.

Belodonul este un crocodilian. A fost găsit la anul 1836 în partea superioară a terenurilor triasice din Würtemberg, aproape de Allenburg. S'a maĭ găsit asemenea în America — în depozitele triasice ale Carolineĭ de nord şi în Pensylvania — dinţĭ şi resturĭ de oase, carĭ se crede că aparţineaŭ pe vremurĭ aceleiaşĭ reptile. Mulţĭ dintre aceştĭ crocodilienĭ aveaŭ botul ascuţit ca şi gavialiĭ. Dinţiĭ sunt de formă conică, încovoiaţĭ şi ascuţiţĭ puţin la extremitatea lor. Prin forma ciudată care o lua fosele nasale, specia «belodon» era cu totul deosebită d'a celor-l'alţĭ crocodilienĭ.

Ichtiosaurus era un reptil cu totul marin, a căruia putere d'a înota trebue să fi fost înspăimântătoare. Această stranie reptilă avea vertebrele asemănătoare cu acelea ale peştilor, dinţiĭ asemenea dinţilor de crocodilĭ, trunchiul ca al şopârlelor şi picioarele de forma celor carĭ se văd la cetacee. Privit pe d'aîntregul, ichtiosaurus aduce maĭ mult cu cetaceele de astă-zĭ de cât cu reptilele.

Acest ciudat animal, a căruia existenţă se pierde în noaptea timpurilor, avea un foarte mare număr de vertebre. După marele geolog Cuvier, aceste vertebre ar fi atins numărul de 95. Reptila se distingea maĭ mult ca orĭ şi ce prin mărimea şi forţa extraordinară ce o avea în cap şi prin lungimea botuluĭ. Ochiul reptileĭ era enorm, iar dinţiĭ d'o formă conică şi foarte marĭ.

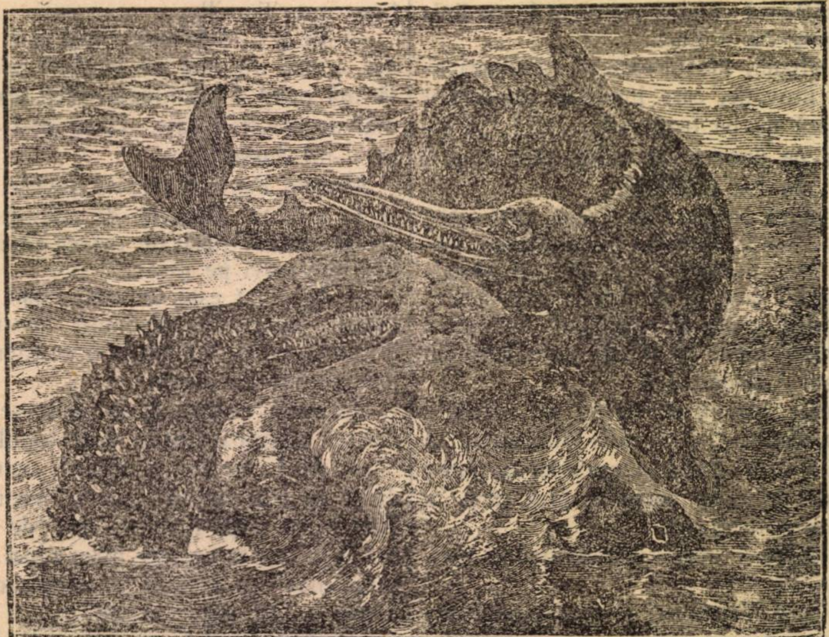
Eversard Home zice că acest reptil ar fi avut vre-o 180 de dinţĭ.

După forma şi mărimea acestuĭ sistem dentar, uşor putem vedea că reptila trebue să fi fost carnivoră.

Ichtiosaurus, orĭ de câte orĭ trebuia să respire, eşea afară din apă şi prin aceasta se deosebea de peştĭ. Din cauza construcţieĭ picioarelor, nu putea cu nicĭ un chip să urce malul apelor. Dacă din întâmplare — zice Cuvier — vre-una din aceste reptile era aruncată de valurĭ pe mal, apoĭ rămânea aci, întocmaĭ ca o balenă saŭ un delfin.

Iguanodonul era un animal şi maĭ teribil de cât ichtiosaurus. El face parte din familia reptilelor dinosauriene, care familie ţine şi de mamifere şi de paserĭ şi de reptile propriŭ zise. In anul 1820 s'a găsit pentru prima oară rămăşiţe d'ale dinosaurienilor în insula Wight, în mijlocul terenuluĭ wealdien, care se întinde în toată partea inferioară a formaţiuniĭ cretacice. In 1874 s'aŭ găsit alte rămăşiţe în Belgia.

Mărimea acestor din urmă reptile era

Ichtiosaurus-iguanodonul